

EURÓPAI BIZOTTSÁG
ADÓÜGYI ÉS VÁMUNIÓS
FŐIGAZGATÓSÁG
Közvetett adózás és adóigazgatás
Adóigazgatás és adócsalás elleni küzdelem

A fizetési adatok pénzforgalmi szolgáltatók általi bejelentésére és a fizetési információk központi elektronikus rendszerébe (CESOP) történő továbbításra vonatkozó iránymutatások

Felelősségkizáró nyilatkozat: Ezek az iránymutatások jogilag nem kötelező erejűek, csupán gyakorlati és informális útmutatást adnak arról, hogy az Európai Bizottság Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóságának véleménye szerint hogyan kell az uniós jogot alkalmazni.

Az iránymutatások célja, hogy elősegítsék a héával kapcsolatos uniós jogszabályok bizonyos részeinek jobb megértését. Ezeket a jogszabályokat a Bizottság szolgálatai a tagállamokkal és a pénzforgalmi szolgáltatókkal együttműködésben készítették el, és az első oldalon található felelősségkizáró nyilatkozat szerint jogilag nem kötelező erejűek.

Ez az iránymutatás nem kimerítő jellegű. Ez azt jelenti, hogy bár számos kérdésben részletes információkkal szolgál, lehetnek olyan elemek, amelyek nem szerepelnek ebben a dokumentumban.

Ha az iránymutatások olvasói egy adott témában szeretnének jobban elmélyülni, tanácsos és ajánlott az adott témával foglalkozó fejezet egészét elolvasni.

Tartalomjegyzék

1	Bevezetés	6
2	A jelentéstételi kötelezettségek hatálya	7
2.1	A jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó szervezetek.....	8
2.1.1	Területi hatály – az Európai Gazdasági Térség országai és Észak-Írország helyzete	9
2.2	A jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó fizetések	10
2.2.1	Átutalás	13
2.2.2	Beszedés.....	15
2.2.3	Kézpénzáttalalás.....	16
2.2.4	Kártyás fizetés.....	17
2.2.5	Elektronikus pénz.....	22
2.2.6	A saját nevükben pénzt gyűjtő piacterek és közvetítők esete	26
2.3	A jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó pénzforgalmi szolgáltatások.....	28
2.3.1	Korlátozott használatú fizetési módok – utalványok	28
2.3.2	Utalványok és visszafizetés	30
2.3.3	Az utalványok és a jelentéstétel hatálya alá tartozó fizetési módok együttes használata	31
2.4	Gyakorlati alkalmazás fizetési módonként	32
2.4.1	Átutalás	32
2.4.2	Beszedés.....	33
2.4.3	Kézpénzáttalalás.....	34
2.4.4	Kártyás fizetések.....	35
2.4.5	Elektronikus pénz.....	36
2.4.6	Piactér.....	38
3	Ellenőrzés és a jelentéstételi kötelezettség érvénybe lépése.....	40
3.1	Határokon átnyúló fizetések – A 243c. cikk helyszínrre vonatkozó szabályai	40
3.1.1	A fizető fél és a kedvezményezett elhelyezkedésének meghatározására szolgáló azonosítók táblázata	41

3.1.2	Gyakorlati alkalmazás.....	43
3.2	Határokon átnyúló 25 fizetés küszöbérték a 243b. cikk (2) bekezdése szerint.....	51
3.2.1	Az alapszabály – A határokon átnyúló fizetések azonosítónkénti kiszámítása	51
3.2.2	A kiegészítő szabály – A határokon átnyúló fizetések kedvezményezettenkénti összevonása.....	52
3.2.3	Gyakorlati alkalmazás.....	53
4	Jelentés.....	58
4.1	Mi váltja ki a jelentéstételi kötelezettséget?.....	58
4.2	Milyen gyakran kell jelenteni az adatokat?.....	58
4.3	A 243b. cikk (3) bekezdése értelmében kinek kell jelentenie az adatokat?.....	59
4.3.1	Gyakorlati alkalmazás.....	61
4.3.2	Az EGT-országok helyzete	64
4.4	Hol kell jelenteni az adatokat?	64
4.4.1	Közvetlen pénzforgalmiszolgáltatás-nyújtás a fogadó tagállamokban.....	65
4.4.2	Az EGT-országok (Izland, Liechtenstein, Norvégia) helyzete	66
4.5	Milyen adatokat kell jelenteniük a pénzforgalmi szolgáltatóknak?	66
4.5.1	Az adatelemek áttekintése.....	68
4.5.2	A bejelentendő adatok fizetési módokként	73
4.5.3	Adatminőségi szempontok.....	85
5	Az (újra)benyújtás szabályai.....	89
5.1	A fizetési információk validálása nemzeti szinten.....	89
5.2	A fizetési információk validálása a CESOP szintjén	89
5.3	Újbóli benyújtás	90
5.4	A hibák spontán kijavítása	91
6	Záró megjegyzések	91

Verzió	Dátum	Leírás
1.00	2022. augusztus 3.	Közzétételre jóváhagyott verzió

1 BEVEZETÉS

A Tanács az e-kereskedelemben elkövetett héacsalás elleni küzdelem javítása érdekében 2020. február 18-án elfogadta a fizetési adatok gyűjtésére irányuló jogalkotási csomagot. A csomag a következő két jogszabályból áll:

- a Tanács (EU) 2020/284 irányelve (2020. február 18.) a 2006/112/EK irányelvnek a pénzforgalmi szolgáltatók számára egyes kötelezettségek bevezetése tekintetében történő módosításáról¹, valamint
- a Tanács (EU) 2020/283 rendelete (2020. február 18.) a 904/2010/EU rendeletnek a héacsalás elleni küzdelem érdekében folytatott közigazgatási együttműködés megerősítésére irányuló intézkedések tekintetében történő módosításáról².

Az új szabályok 2024. január 1-jén lépnek hatályba. A 2006/112/EK irányelv³ (a továbbiakban: héairányelv) módosításai új jelentéstételi kötelezettséget rónak az Európai Unióban (a továbbiakban: EU) letelepedett pénzforgalmi szolgáltatókra, amely szerint nyilvántartást kell vezetniük az általuk teljesített fizetésekről és kedvezményezettjeikről (a továbbiakban: kedvezményezettek), míg a 904/2010/EU rendelet módosításai a fizetési információk központi elektronikus rendszerének (a továbbiakban: CESOP) fejlesztésére összpontosítanak, ahol az összegyűjtött adatokat tárolják és feldolgozzák, mielőtt azokat a héacsalás elleni küzdelem céljából a csalás elleni küzdelemmel foglalkozó tagállami szakértők rendelkezésére bocsátanák.

A fizetési adatok felhasználását az indokolja, hogy javítani kell az e-kereskedelemben elkövetett héacsalás elleni küzdelmet, amely különösen nehezzé válik, mert a fogyasztás helye szerinti tagállamokban az eladók fizikailag nincsenek jelen. Az internet és az új technológiák használata lehetővé tette, hogy a vállalatok úgy értékesítsenek árukat külföldön, hogy semmilyen fizikai jelenlétet sem alakítanak ki. Ez pedig megnehezítheti a tagállamok számára az ellenőrzések elvégzését, mivel a külföldi eladók jóhiszeműségétől függ, hogy az ügyleteik bejelentésével ismertté tegyék az adott tagállam területén folytatott tevékenységüket. Még ha egy tagállamnak tudomása is van arról, hogy valamely weboldalon keresztül árukat vagy szolgáltatásokat értékesítenek a területén, rendkívül nehéz lehet azonosítani a weboldal mögötti tényleges eladót. Ez az információhiány rendkívül megnehezíti a tagállamok közötti információkérést vagy információcserét, mivel nem tudják, kivel kell megosztaniuk az információt, vagy kitől kell azt kérniük.

2024-től a fizetési adatok és a CESOP alkalmazása biztosítja a tagállamok csalás elleni szakértői számára azokat az információkat, amelyek a területükön árukat értékesítő vagy szolgáltatásokat nyújtó külföldi eladók azonosításához szükségesek. A rendszer kialakítása biztosítja, hogy a pénzforgalmi szolgáltatókra csak korlátozott adminisztratív teher háruljon, mivel az adatgyűjtés harmonizált formanyomtatványokon történik, és csak olyan adatok gyűjtésére kerül sor, amelyek az eladók azonosításához és az e-kereskedelemben elkövetett héacsalások elleni küzdelemhez szükségesek. A vevőre (a továbbiakban: fizető fél) vonatkozóan nem gyűjthetők adatok, kivéve a fizetés vélhető származási tagállamát, és az eladóra vonatkozó adatok csak akkor gyűjthetők, ha az eladó jelentős összegű határokon átnyúló fizetés kedvezményezettje.

¹ A Tanács (EU) 2020/284 irányelve (2020. február 18.) a 2006/112/EK irányelvnek a pénzforgalmi szolgáltatók számára egyes kötelezettségek bevezetése tekintetében történő módosításáról (HL L 62., 2020.3.2., 7. o.).

² A Tanács (EU) 2020/283 rendelete (2020. február 18.) a 904/2010/EU rendeletnek a héacsalás elleni küzdelem érdekében folytatott közigazgatási együttműködés megerősítésére irányuló intézkedések tekintetében történő módosításáról (HL L 62., 2020.3.2., 1. o.).

³ A Tanács 2006/112/EK irányelve (2006. november 28.) a közös hozzáadottértékadó-rendszerről (HL L 347., 2006.12.11., 1. o.).

Ez az iránymutatás a pénzforgalmi ágazat és a tagállamok szakértőivel együttműködésben készült, és a fizetési információk bejelentésére vonatkozó szabályok magyarázatára összpontosít. Részletesen ismerteti a jelentéstételi kötelezettség hatályát, bemutatja az Európai Unióban az áruk és szolgáltatások ellenértékének online megfizetésére jelenleg alkalmazott fő fizetési módszereket, elmagyarázza a jelentéstételi kötelezettségek kiváltó okait, és megpróbálja felsorolni a pénzforgalmi szolgáltatók által használt azon adatelemeket, amelyeket a CESOP-nak be lehet jelenteni. Az iránymutatás címzettjei az új jelentéstételi kötelezettségek értelmében adatokat szolgáltató pénzforgalmi szolgáltatók, és a tagállamok, amelyek feladata az adatok összegyűjtése és a CESOP számára történő továbbítása. Az iránymutatás azonban továbbra is jogérvényességgel nem bír, magyarázó dokumentumnak minősül.

2 A JELENTÉSTÉTELI KÖTELEZETTSÉGEK HATÁLYA

Ez a szakasz a 2006/112/EK irányelv 243b. cikkében meghatározott, az (EU) 2020/284 tanácsi irányelvvel bevezetett jelentéstételi kötelezettség (a továbbiakban: CESOP-jelentés) hatályának meghatározására összpontosít.

A 243b. cikk (1) bekezdése meghatározza a jelentéstételi kötelezettség szabályait:

A héacsalás elleni küzdelem céljának megvalósítása érdekében a tagállamok előírják a pénzforgalmi szolgáltatók számára, hogy az általuk az egyes naptári negyedekben nyújtott pénzforgalmi szolgáltatásokhoz kapcsolódóan kellően részletezett nyilvántartást vezessenek a kedvezményezettekről és a fizetésekről, amely nyilvántartás alapján a tagállamok illetékes hatóságai elvégezhetik azon termékértékesítések és szolgáltatásnyújtások ellenőrzését, amelyeket az V. címben foglalt rendelkezések értelmében valamely tagállamban teljesítettnek kell tekinteni.

Az első albekezdésben említett követelmény kizárólag a határokon átnyúló fizetésekhöz kapcsolódóan nyújtott pénzforgalmi szolgáltatásokra alkalmazandó. Egy fizetés akkor tekintendő határokon átnyúló fizetésnek, ha a fizető fél az egyik tagállamban, a kedvezményezett pedig egy másik tagállamban, harmadik területen vagy harmadik országban helyezkedik el.

E cikk értelmében a pénzforgalmi szolgáltató (adatszolgáltatásra kötelezett szervezet) jelentéstételi kötelezettségét három követelménynek kell kiváltania:

1. Az adatszolgáltatásra kötelezett szervezetnek a 2006/112/EK irányelv 243a. cikkének (1) bekezdésében meghatározott pénzforgalmi szolgáltatónak kell lennie.
2. Az adatszolgáltatásra kötelezett szervezetnek a 2006/112/EK irányelv 243a. cikkének (2) bekezdésében meghatározott pénzforgalmi szolgáltatásokat kell nyújtania.
3. Az adatszolgáltatásra kötelezett szervezetnek részt kell vennie a 2006/112/EK irányelv 243a. cikkének (3) bekezdésében meghatározott, a fizető fél és a kedvezményezett közötti fizetés feldolgozásában, amennyiben a fizető fél valamely tagállamban, a kedvezményezett pedig egy másik tagállamban, harmadik területen vagy harmadik országban található.

Ez a három feltétel, amelyeket ez a szakasz részletesen tárgyal, a jelentéstételi kötelezettség hatókörének lényegét képezi, és mindegyik feltétel megválaszolja az alábbi kérdések valamelyikét:

- 2.1. Melyek a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó szervezetek?
- 2.2. Melyek a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó fizetések?
- 2.3. Melyek a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó pénzforgalmi szolgáltatások?

E három elemen kívül két további feltétel teljesülésére van szükség a jelentéstételi kötelezettség kiváltásához, amelyek közül az első a 243b. cikk (1) bekezdésének második albekezdése szerinti azon előírás, hogy a bejelentett fizetéseknak határokon átnyúlónak kell lenniük, a második pedig a 243b. cikk (2) bekezdése szerinti előírás, amely szerint információtovábbítási kötelezettség akkor keletkezik, ha a

pénzforgalmi szolgáltató negyedévente ugyanazon kedvezményezett számára több mint 25 határon átnyúló fizetést hajt végre. Ezt a két nyomon követendő feltételt a 3. szakasz részletezi.

2.1 A jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó szervezetek

A jelentéstételi kötelezettség csak a 243a. cikkben meghatározott és az Európai Unióban pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújtó pénzforgalmi szolgáltatókra vonatkozik. Az Európai Unióban pénzforgalmi szolgáltatásokat nem nyújtó pénzforgalmi szolgáltatókra nem vonatkozik jelentéstételi kötelezettség.

A pénzforgalmi szolgáltató meghatározását illetően a 243a. cikk az (EU) 2015/2366 irányelvben⁴ (a továbbiakban: PSD2) foglalt fogalom meghatározásokra hivatkozik. Ugyanakkor a PSD2 hatálya alá tartozó pénzforgalmi szolgáltatók közül nem mindegyik tartozik automatikusan a CESOP szerinti jelentéstételi kötelezettség hatálya alá. A 243a. cikk a pénzforgalmi szolgáltatók következő négy kategóriájára korlátozza a jelentéstételi kötelezettség hatályát:

- a) hitelintézetek, amelyek magukban foglalják például az Európában letelepedett, teljes körű engedéllyel rendelkező bankokat, valamint a hitelintézetek azon európai fióktelepeit, amelyek központi irodája az EU-n kívül található, és amelyek pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújtanak;
 - b) elektronikuspénz-kibocsátó intézmények, amelyek magukban foglalják az elektronikus pénzzel (a továbbiakban: e-pénz) pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújtó valamennyi pénzforgalmi szolgáltatót, például az elektronikus pénztárca-szolgáltatókat és az elektronikus utalvány-/kártyaszolgáltatókat;
 - c) pénzforgalmi intézmények, amely egy olyan maradványkategória, amely magában foglalhat pénzforgalmi szolgáltatást nyújtó, de a PSD2-ben felsorolt egyéb kategóriák egyikének sem megfelelő minden társaságot. Ide tartozhatnak az olyan pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások, mint a hitel-/betéti kártyák kibocsátása, a fizetési műveletek elfogadása, a fizetések feldolgozása, a fizetések kezdeményezése, a pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújtó és mind a fizető fél, mind a kedvezményezett nevében eljáró platformok stb.;
- a) pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújtó postai elszámolóintézmények.

A PSD2 ezt a listát kiegészíti a központi bankokkal és az állami szervekkel, azonban ezekre a szervezetekre nem vonatkozik a CESOP szerinti jelentéstételi kötelezettség, mivel jellemzően nem nyújtják a vonatkozó pénzforgalmi szolgáltatásokat (lásd a 2.3. szakaszt).

Megjegyzés: a PSD2 irányelv 32. cikkében meghatározott, a kis pénzforgalmi szolgáltatókra vonatkozó mentesség nem alkalmazandó a CESOP szerinti jelentéstételi kötelezettségre. Így még a kis pénzforgalmi szolgáltatóknak is jelenteniük kell a fizetésekre és a kedvezményezettekkel kapcsolatos adatokat, ha minden egyéb feltétel teljesül.

Bár a pénzforgalmi szolgáltatók meghatározása meglehetősen tág, és a pénzforgalmi piac nagy részét lefedi, értelmezni a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó pénzforgalmi szolgáltatásokra alkalmazandó szabályokkal összefüggésben kell. Valójában nem minden pénzforgalmi szolgáltatás tartozik a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá. Lehetséges tehát, hogy egy szervezet a

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2366 irányelve (2015. november 25.) a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (EGK-vonatkozású szöveg) (HL L 337., 2015.12.23., 35. o.).

2006/112/EK irányelv 243a. cikkének (1) bekezdése szerinti pénzforgalmi szolgáltatónak minősül, de a 243a. cikk (2) bekezdésében említett pénzforgalmi szolgáltatások egyikét sem nyújtja. Ebben az esetben erre a pénzforgalmi szolgáltatóra nem vonatkozik a jelentéstételi kötelezettség. Jó példa erre a pénzforgalmi intézményként működő, de a jelentéstételi kötelezettség hatálya tartozó pénzforgalmi szolgáltatások egyikét sem nyújtó pénzforgalmi kezdeményező helyzete (lásd a 2.3. pontot).

A PSD2 3. cikkének b) pontja olyan különös szabályt is megállapít, amely kizárja a hatálya alól a kizárólag a fizető fél vagy kizárólag a kedvezményezett nevében eljáró kereskedelmi ügynökön vagy ügynökökön keresztül teljesített fizetéseket. Ez azt jelenti, hogy mind a fizető fél, mind a kedvezményezett nevében egyaránt eljáró kereskedelmi ügynökökön keresztül teljesített fizetések is a PSD2 hatálya alá tartoznak. Ezt megerősíti a PSD2 (11) preambulumbekzdése, amely kimondja, hogy azokat a kereskedelmi ügynököket, akik mind a fizető fél, mind a kedvezményezett nevében eljárnak, pénzforgalmi szolgáltatóként kell nyilvántartásba venni, ha mindkét ügyfelük nevében birtokolnak pénzeszközöket. Ez a szabály különösen fontos az e-kereskedelemben, mivel azt jelenti, hogy az ügyfelek nevében pénzeszközöket birtokló online platformoknak és piactereknek pénzforgalmi szolgáltatóként kell nyilvántartásba vetetniük magukat (akár pénzforgalmi intézményként, akár az általuk nyújtott szolgáltatás szerinti egyéb kategóriákban), és a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá fognak tartozni. Így azoknak a piactereknek, amelyek a fizető féltől gyűjtött pénzeszközöket birtokolnak, majd továbbítják azokat a kedvezményezettnek, be kell jelenteniük a kedvezményezettre vonatkozó adatokat a CESOP számára.

2.1.1 Területi hatály – az Európai Gazdasági Térség országai és Észak-Írország helyzete

A PSD2 szabályai az Európai Gazdasági Térség (a továbbiakban: EGT) valamennyi országára alkalmazandók, amely magában foglalja az Európai Unió valamennyi tagállamát, valamint Izlandot, Liechtensteint és Norvégiát. Ez azt jelenti, hogy az EGT-ben pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújtani kívánó pénzforgalmi szolgáltatóknak saját országukban engedélyeztetni kell a pénzforgalmi tevékenységet, és amennyiben ezen engedély alapján egy másik országban kívánnak tevékenységet folytatni, úgy meg kell felelniük az irányelv egyéb követelményeinek.

Ha egy EGT-országbeli pénzforgalmi szolgáltató a székhelye szerinti országban megkapta a pénzforgalmi tevékenységre szóló engedélyt, akkor a PSD2 egységes engedélyezési (passzportálási) szabályai alapján bármely tagállamban nyújthat pénzforgalmi szolgáltatást. Ezek a szabályok lehetővé teszik, hogy a PSD2 alapján pénzforgalmi tevékenységi engedéllyel rendelkező pénzforgalmi szolgáltatók bármely más EGT-országban pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújtsanak anélkül, hogy az adott EGT-országban új pénzforgalmi tevékenységi engedélyért kellene folyamodniuk. Ehelyett a pénzforgalmi szolgáltatónak csak arról kell tájékoztatnia a többi országot, hogy a területükön pénzforgalmi szolgáltatásokat kíván nyújtani, ami – a szolgáltatásnyújtás szabadsága révén – történhet fizikai jelenlét (például fióktelep) útján, kereskedelmi ügynök igénybevételeivel vagy közvetlenül a székhelye szerinti országból.

Ez azt jelenti, hogy az EGT-országokból származó pénzforgalmi szolgáltatók is tartozhatnak a CESOP keretében megállapított jelentéstételi kötelezettség hatálya alá, ha pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújtanak valamely tagállamban, még akkor is, ha ezt az Európai Unióban való fizikai jelenlét nélkül teszik.

Az EGT-országokra vonatkozó jelentéstétellel kapcsolatos további részletekért lásd a 4.4.2. szakaszt.

Megjegyzés: bár Észak-Írország a brexit-megállapodás és az ahhoz csatolt jegyzőkönyv alapján az uniós híaövezet részét képezi, az (EU) 284/2020 irányelvvel bevezetett jelentéstételi kötelezettség nem tartozik az Észak-Írországra és a brexitre vonatkozó különös rendelkezések hatálya alá. Így az Észak-

Írországból letelepedett kedvezményezettek és pénzforgalmi szolgáltatókat a CESOP szerinti jelentéstételi kötelezettség tekintetében harmadik országban letelepedtként kell értelmezni (és jelenteni).

2.2 A jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó fizetések

A jelentéstételi kötelezettség középpontjában a fizetés fogalma áll, mivel ez a fogalom pontosan felöleli azokat az információkat, amelyeket a pénzforgalmi szolgáltatóknak nyilvántartásaikban rögzíteniük kell. A fizetés fogalma szorosan kapcsolódik a „fizetési műveleteknek” a PSD2 4. cikkének (5) pontjában⁵ szereplő meghatározásához, de magában foglalja a PSD2 4. cikkének (22) pontjában⁶ meghatározott készpénzáttalásokat is.

Egyszerűen fogalmazva, a fizetés a fizető féltől (a kezdeményezőtől) a kedvezményezetthez (a címzethez) történő pénzáttalásnak felel meg. A fizető fél és a kedvezményezett meghatározását a 243a. cikk is tartalmazza, amely közvetlenül hivatkozik a PSD2 fogalommeghatározására.

A fizető fél „*az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely fizetési számla tulajdonosaként fizetési számlájáról fizetési megbízás teljesítését engedélyezi, vagy – fizetési számla hiányában – az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely fizetési megbízást ad*”. A fizető fél tehát az, akinek a pénzeszközök a fizetés teljesítése során átutalják. Bár a legtöbb esetben a fizető fél egyben a fizetés kezdeményezője is, beszéd esetén a fizetést – a fizető fél által adott felhatalmazás alapján – a kedvezményezett kezdeményezi.

Másrészt a kedvezményezett „*az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely valamilyen fizetési művelet tárgyát képező pénzeszközök szándékolt jogosultja*”. A kedvezményezett tehát a fizetés teljesítése során átutalt pénzeszközök címzettje. A kedvezményezett szempontjából az egyik legfontosabb elem a „szándékolt jogosult” fogalom. A fizetési műveletek feldolgozásában gyakran számos szereplő és több üzleti modell is érintett, továbbá nem ritka, hogy a pénzeszközök az átutalás során először különböző pénzforgalmi szolgáltatók között mozognak, és e pénzforgalmi szolgáltatók bizonyos ideig a birtokukban tarthatják a pénzeszközöket, mielőtt átutalják azokat a kedvezményezettnek. Ezeket a pénzforgalmi szolgáltatókat nem szabad összetéveszteni a kedvezményezettel, mivel ők nem a fizető fél általi fizetés szándékolt jogosultjai, hanem pusztán közvetítők. Így a bejelentendő információknak a kedvezményezettre, nem pedig a közvetítőkre kell vonatkozniuk. Mivel azonban a pénzforgalmi szolgáltatók a fizetési kérelemben megadott információkra támaszkodnak, vannak olyan helyzetek, amikor egy közvetítő jelenik meg a fizetés kedvezményezettjeként. Ezeket a helyzeteket a 2.2.6. pont részletezi.

Ily módon a CESOP-ba bejelentendő fizetések olyan pénzáttalásokra vonatkoznak, amelyek során természetes vagy jogi személyek pénzeszközök az ilyen pénzeszközök szándékolt jogosultjainak minősülő természetes vagy jogi személyek javára utalják át.

Megjegyzés: a 243b. cikk értelmében csak az Európai Unióban működő fizető fél által kezdeményezett fizetések tartoznak a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá. A kedvezményezett azonban lehet másik tagállamban, harmadik területen vagy harmadik országban is.

⁵ „fizetési művelet”: a fizető fél által vagy nevében vagy a kedvezményezett által kezdeményezett pénzbefizetés, -átutalás vagy -felvétel, függetlenül a fizető fél és a kedvezményezett közötti alapkötelezettségektől.

⁶ „készpénzáttalás”: olyan pénzforgalmi szolgáltatás, amelynél a fizető fél és a kedvezményezett nevére szóló fizetési számla nyitása nélkül a fizető féltől pénz átvételére kerül sor, kizárólagosan abból a célból, hogy egy annak megfelelő pénzeszköz egy kedvezményezett számára, vagy egy másik, a kedvezményezett nevében eljáró pénzforgalmi szolgáltató részére továbbításra kerüljön, és/vagy amelynél ennek a pénzeszköznek a kedvezményezett nevében történő átvételére és a kedvezményezett rendelkezésére bocsátására kerül sor.

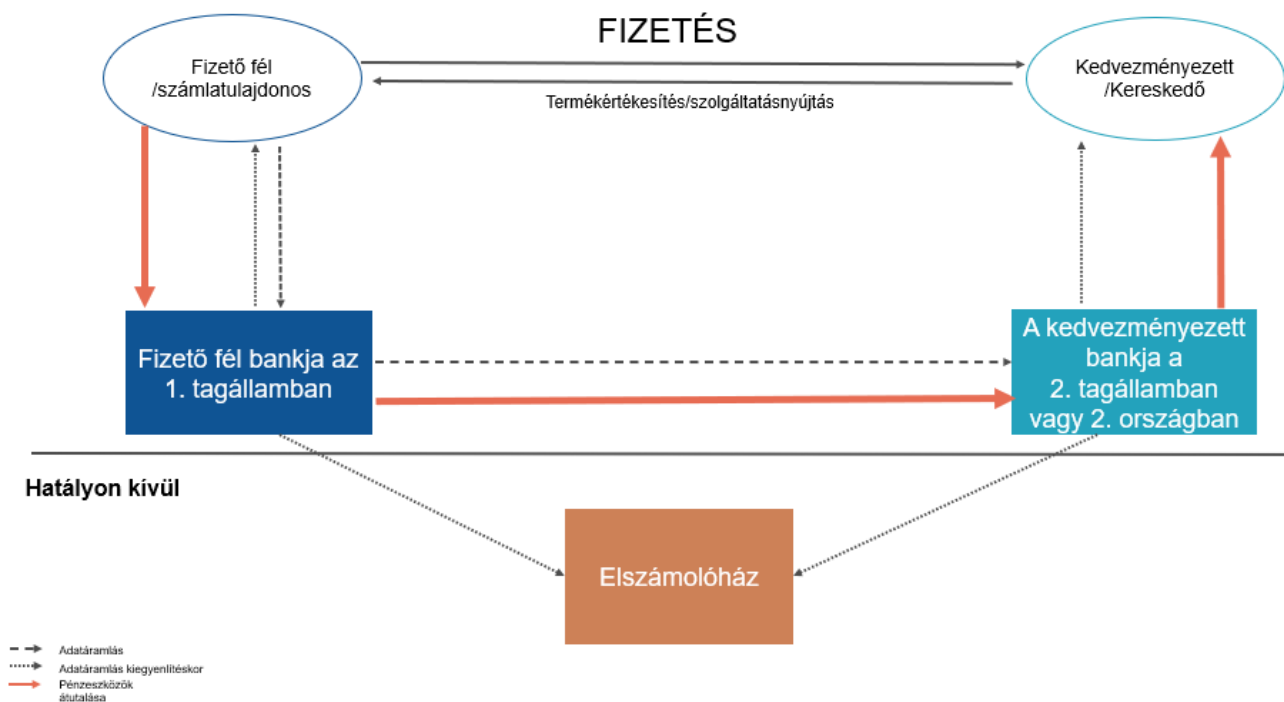
A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a jelentéstételi kötelezettség körébe a következő fizetések tartoznak:

- *uniós tagállambeli fizető fél által egy másik uniós tagállambeli kedvezményezett részére teljesített fizetések (a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójának kell jelentenie, lásd a 4.3. szakaszt),*
- *uniós tagállambeli fizető fél által harmadik területen vagy harmadik országban lévő kedvezményezett részére teljesített fizetések (a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójának kell jelentenie, lásd a 4.3. szakaszt).*

Másrészt a nem uniós tagállambeli fizető fél által uniós tagállambeli kedvezményezett részére teljesített fizetések nem tartoznak a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá.

Bár ez a meghatározás könnyen érthetőnek tűnhet, hangsúlyozni kell, hogy az áruk vagy szolgáltatások vevője (fizetője) és eladója (kedvezményezettje) közötti fizetés folyamatában a fizetési lánc mindkét oldalán gyakran számos pénzforgalmi szolgáltató vesz részt, amelyek mindegyike – a vevő és az eladó közötti fizetés teljesítése érdekében – információt cserél egymással és pénzáttalást teljesít egymás között. Az alábbi ábra ezt az összetettséget az áttalás példájával szemlélteti.

1. ábra – Az átutalás teljesítésének áttekintése

Az ábra négy különböző típusú áramlást emel ki, amelyek biztosítják a vevő (fizető) és az eladó (kedvezményezett) közötti egyszeri fizetés teljesítését:

- A szolgáltatásáramlás a különböző szereplők által nyújtott különböző szolgáltatásokat mutatja. A fizető fél és a kedvezményezett bankja pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújt az ügyfelének, míg az elszámolóház elszámolási szolgáltatásokat nyújt mindkét pénzforgalmi szolgáltatónak.
- A pénzáramlás a különböző szereplők közötti pénzmozgásokat mutatja. A fizető fél és a kedvezményezett közötti pénzáttalalás ugyanis nem az egyik féltől a másikig történő egyetlen pénzmozgás formájában valósul meg, hanem egy olyan műveletsorozat történik, amelyben a fizető fél bankja először leemeli az összeget a fizető fél számlájáról, majd átutalja azt a kedvezményezett bankjának, amely jóváírja a kedvezményezett számláján.
- Az információáramlás a fizetés engedélyezése, feldolgozása és végrehajtása érdekében a különböző szereplők között folytatott információcserét írja le. A fizető fél tájékoztatja pénzforgalmi szolgáltatóját a kedvezményezetről és az átutalni kívánt összegről. A fizető bankja ezen információ alapján azonosítja a kedvezményezett bankját, és meghatározza, hogy hova kell továbbítani a pénzeszközöket. A modern technológia alkalmazásával napjainkban ezek a folyamatok szinte azonnal végbemennek.
- Az elszámolási információáramlás a pénzforgalmi szolgáltatók és/vagy elszámolóházak közötti, a szereplők közötti klíring és elszámolás lebonyolításához szükséges információcserét jeleníti meg. Ez a folyamat teljesen elkülönül a fizető fél és a kedvezményezett közötti fizetéstől, és arra összpontosít, hogy a fizetésben részt vevő pénzforgalmi szolgáltatók számára lehetővé tegye az információcserét és/vagy a fizetés teljesítése során egymás közt keletkezett tartozás kiegyenlítését.

Mindezen folyamatok egy vagy több fizetésre vonatkozhatnak, de csak az információáramlás biztosítja a fizető fél és a kedvezményezett közötti fizetésre vonatkozó releváns információkat. E tekintetben az információáramlás egyik kulcsfontosságú szakasza az úgynevezett „engedélyezési”, amelynek során a pénzforgalmi szolgáltató információt küld a fizetésről a másik pénzforgalmi szolgáltatónak annak érdekében, hogy ez utóbbi szolgáltató jóváhagyja a fizetés részleteit, és megerősítse, hogy a fizetés

végrehajtható-e. Napjaink modern technikai környezetében ez az engedélyezés a fizetés megkezdését követően másodpercek alatt lezajlik, és a folyamatban a CESOP adatszolgáltatásban előírt adatok többsége felhasználásra kerül.

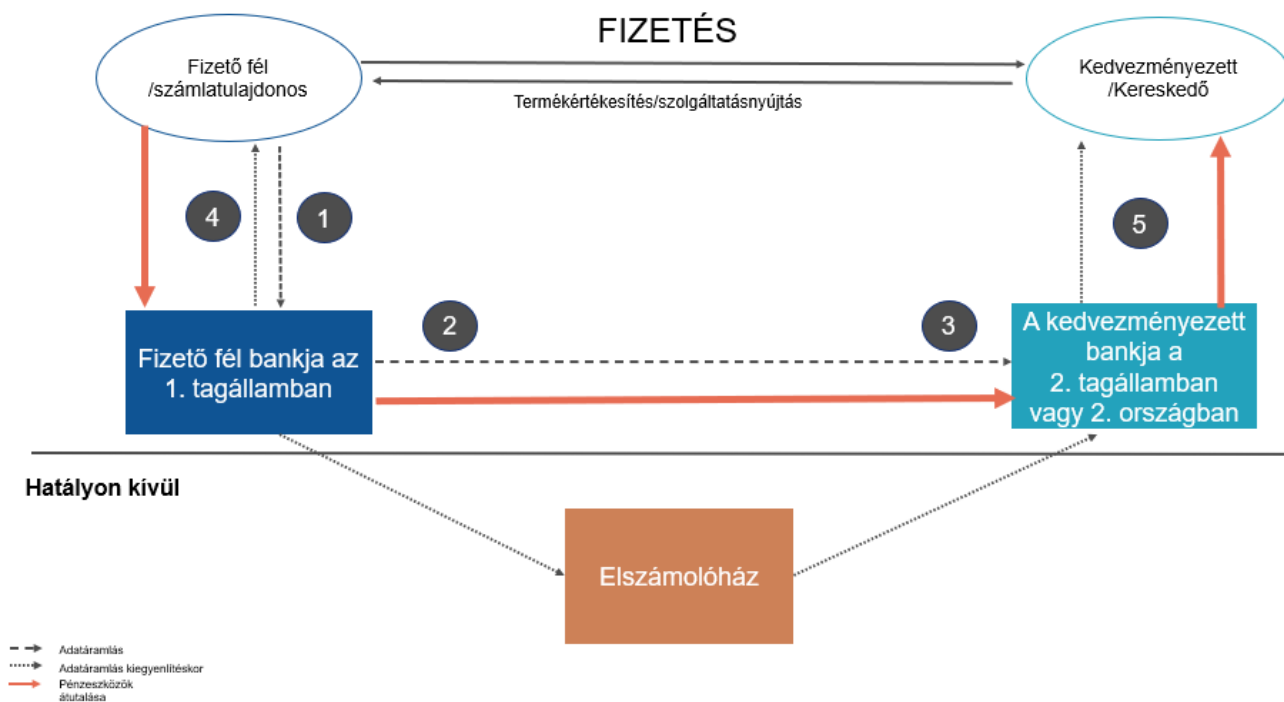
Annak ellenére, hogy az információkat már rögzítették, a pénzforgalmi szolgáltatók egymás között nem fizetési műveletként utalják át a pénzeszközöket, mivel ez a naponta feldolgozott több millió fizetési művelet mindegyike esetében hatalmas számítási folyamatot jelentene. A munkavégzés egyszerűsítése érdekében a legtöbb pénzforgalmi szolgáltató egy többé-kevésbé tág időtartamra konszolidálja a fizetési műveleteket, és csak ezen időszak végén hajtják végre egymás közötti átutalási műveletet annak az összegnek a figyelembe vételével, amellyel adott pénzforgalmi szolgáltatók egymásnak tartoznak. A pénzeszközök pénzforgalmi szolgáltatók közötti fent említett rendszeres átutalását nevezzük általában „elszámolásnak”.

Ez az oka annak, hogy a CESOP miatti jelentéstételi kötelezettség a pénzforgalmi szolgáltatók közötti információáramláson és adatcserén alapul (ami közel azonnali, és tranzakciós szinten tartalmazza a fizetőre és a kedvezményezettre vonatkozó adatokat), nem pedig az egymás közötti tényleges pénzáramláson (amelyet rendszeres időközönként az adott időszakra engedélyezett összes fizetés teljes összege alapján végeznek).

A következő szakaszok részletesen ismertetik a jelenleg a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó főbb fizetési módok mindegyikének működését, az érintett szereplőket, és az információáramlás módját. Az itt bemutatott példák nem kimerítőek, mivel a jelenlegi fizetési módok fejlődhetnek és változhatnak, illetve a jövőben új fizetési módok is megjelenhetnek.

2.2.1 Átutalás

2. ábra – Az átutalás teljesítésének áttekintése

Az átutalás az egyik legrégebbi és legelterjedtebb pénzáttalási forma. Az Európai Unión belüli valamennyi határon átnyúló átutalás a SEPA-rendeletben megállapított szabályok alapján, az Európai Pénzforgalmi Tanács által kidolgozott rendszerben működik.

Az átutalással történő fizetés feldolgozásában általában három különböző szereplő vesz részt:

- a fizető fél bankja, amely a fizető fél azon fizetési számláját vezeti, amelyet a pénzeszközök összegével megterhelnek,
- a kedvezményezett bankja, amely a kedvezményezettnek a pénzüsszeget fogadó fizetési számláját vezeti,
- az elszámolási rendszer, amely klíring- és/vagy elszámolási szolgáltatásokat nyújt a bankoknak annak érdekében, hogy segítse őket az általuk végrehajtott különböző pénzáttalásokból eredő tartozások elszámolásában és/vagy kiegyenlítésben. Alternatív megoldásként a pénzforgalmi szolgáltatók közvetlenül vagy más közvetítőkön keresztül is lebonyolíthatják a fizetéseket és elszámolhatják a tartozásaikat.

Az ábrán a kék számokkal jelölt információáramlás menete a következő:

1. A fizető fél fizetési megbízást indít, amelyben közli a bankjával a kedvezményezett adatait, és megbízza a bankját, hogy utaljon át bizonyos pénzüsszeget a kedvezményezett bankszámlájára.
2. A fizető fél bankja a fizető fél által megadott adatokat az átutalás végrehajtásához használja fel. Ezt követően a fizető fél bankja a fizető fél által megadott adatokat átadja a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójának, amely az adatok alapján jóváírja a pénzüsszeget a kedvezményezett bankszámláján.
3. A kedvezményezett bankja ellenőrzi a fizető fél bankja által az átutalási kérelemben megadott adatokat (pl. a bankszámla meglétét).

E lépések végrehajtásával a fizető fél és a kedvezményezett bankja kicserélték a fizetés teljesítéséhez szükséges valamennyi információt, és birtokában vannak majdnem mindegyik, a 243d. cikkben előírt kötelező információnak (a továbbítandó információk részleteit lásd a 4.5. szakaszban).

Fontos megjegyezni, hogy bár a fizetési művelet a 3. lépés végén már befejezettnek és a pénzforgalmi szolgáltatók nyilvántartásában rögzítettnek tekinthető, az érintett pénzforgalmi szolgáltatók között nem történt tényleges pénzáttalás. A pénzeszközök átutalására csak egy későbbi szakaszban, a szereplők közötti elszámolás és pénzáramlás fázisában kerül sor.

Az elszámolás menete a következő:

4. A fizető fél bankja megterheli a fizető fél bankszámláját a kedvezményezettnek átutalandó összeggel.
5. A másik oldalon a kedvezményezett bankja a fizetési művelet összegét közvetlenül azt követően írja jóvá a kedvezményezett számláján, hogy az összeget jóváírták a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójának, így a kedvezményezett az előírt határidőn belül megkapja a pénzüsszeget (az uniós átutalások esetében jellemzően 1 munkanap).

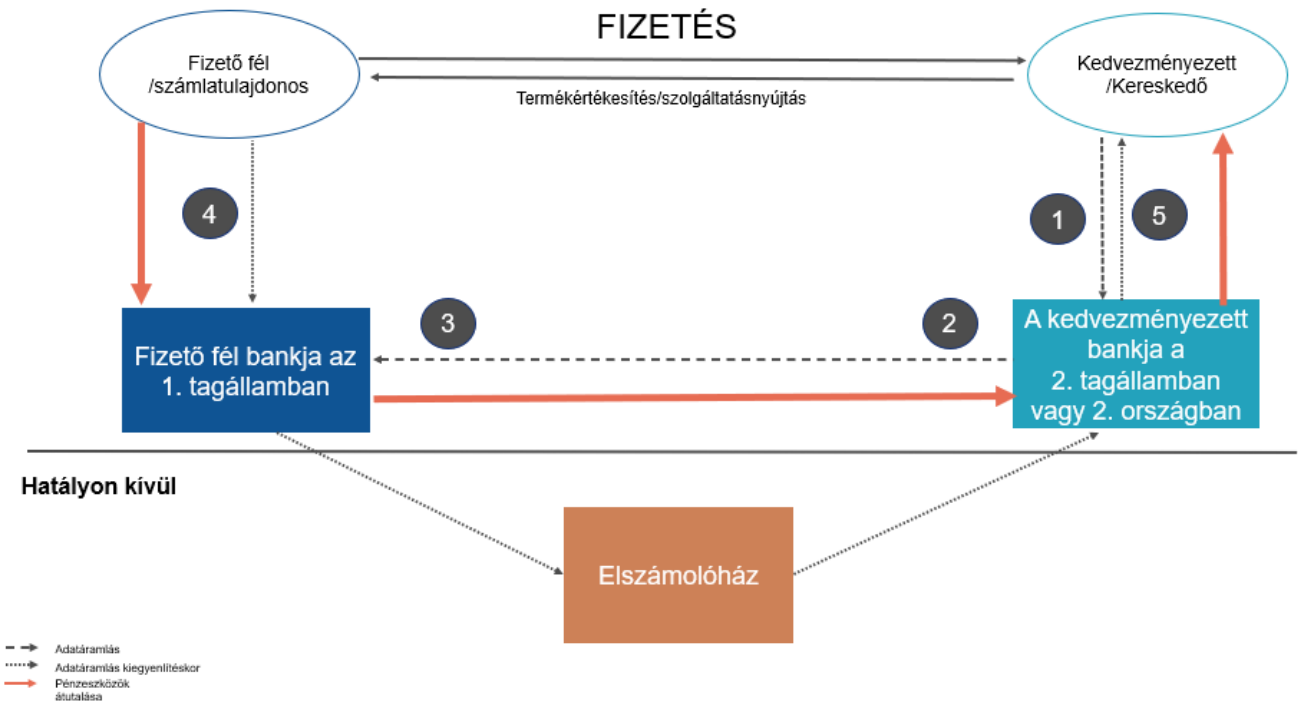
Bár a fizető fél és a kedvezményezett közötti fizetési művelet esetében a fizető félnek át kell utalnia a pénzeszközöket a kedvezményezett számára, mégis lehetséges, hogy amikor a két szervezet később rendezi a tartozásait, a kedvezményezett bankjának lesz a fizető fél bankjával rendezendő negatív egyenlege, ha a kedvezményezett bankja több műveletet hajtott végre a fizető fél bankja javára, mint amennyire az ellenkező irányban sor került. Ez rámutat annak fontosságára, hogy megkülönböztessék a fizető fél és a kedvezményezett bankja közötti végbemenő, a fizető fél és a kedvezményezett közötti fizetési művelethez közvetlenül kapcsolódó adatcserét a két pénzforgalmi szolgáltató közötti olyan pénzmozgástól, amely a két pénzforgalmi szolgáltató saját tevékenységéhez kapcsolódik, és nem tartozik a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá (mivel nem tartozik a fizetéseknél a PSD2 3. cikkének m) pontja szerinti fogalom meghatározásába).

2.2.2 Beszedés

A beszedéseket főként a SEPA-rendelet szabályozza. Jelenleg azonban nincsenek a SEPA-n kívüli beszedésekre vonatkozó érvényes nemzetközi rendszerek. Ilyen a helyzetek a gyakorlatban továbbra is ritkán fordulnak elő, és az említett műveletekre vonatkozóan a pénzforgalmi szolgáltatók általában egymás között a nemzeti gyakorlatokon vagy magukon a SEPA-szabályokon alapuló külön szabályokat fogadnak el.

Jelen iránymutatásban a beszedéseket a SEPA-szabályok alapján mutatjuk be.

3. ábra – A beszedés működése

A beszedések szereplői pontosan ugyanazok, mint az átutalások esetében (lásd a 2.2.1. pontot).

A beszedések és az átutalások közötti fő különbség abban áll, hogy a beszedéseket a kedvezményezett kezdeményezi a fizető fél által adott felhatalmazás alapján. A beszedéseket nem a fizető fél kezdeményezi.

Az ábrán látható információáramlás a következőképpen történik:

1. A fizető fél által korábban adott felhatalmazás alapján a kedvezményezett több beszedési megbízást kezdeményez a fizető fél számlája terhére és a saját számlája javára.
2. A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója létrehozza a fizetési kérelmet, és azt teljesítés céljából elküldi a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójának.
3. A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója ellenőrzi, hogy a pénzeszközök rendelkezésre állnak-e, és hogy a kérelem adatai helyesek-e. Ha igen, akkor a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója az esedékesség időpontjában végrehajtja a beszedési művelettel összefüggő számlaterhelést.

E lépésekben már megállapítható a CESOP-nak bejelentendő csaknem összes kötelező adat. Ezt követi az elszámolási szakasz, amelynek során végbemegy a pénzforgalmi szolgáltatók közötti tényleges pénzmozgás (az átutalásokhoz hasonlóan):

4. Az esedékesség napján a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója az átutalandó összeggel megterheli a fizető fél számláját.
5. A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója – közvetlenül azt követően, hogy az összeget számára jóváírták – jóváírja a kedvezményezett számláján a fizetési művelet összegét, így a kedvezményezett az előírt határidőn belül megkapja a pénzösszeget.

Ami az átutalásokat illeti, az elszámolás végrehajtása során a pénzforgalmi szolgáltatók közötti pénzmozgások a saját tevékenységeik közé tartozó külön műveletnek minősülnek, amelyek nem tartoznak a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá.

2.2.3 Készpénzáttalás

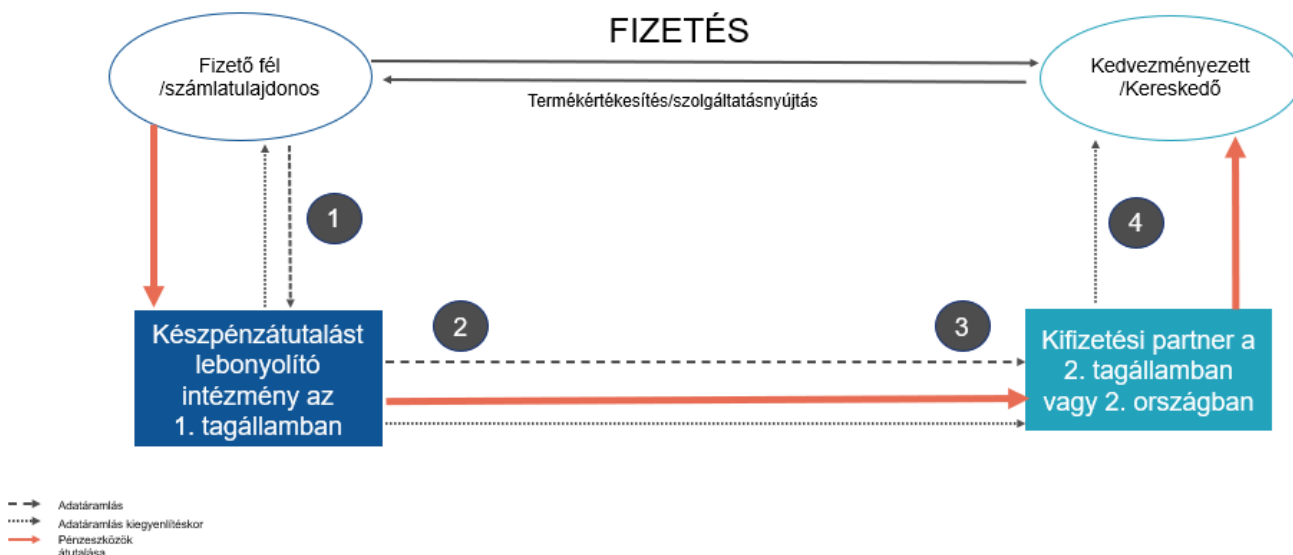
A készpénzáttalás az emberek közötti pénzáttalások egyik legrégebbi formája. Napjainkban e fizetési mód helyett más megoldást, például átutalást alkalmaznak, amely funkciójában hasonló, de a költsége alacsonyabb, és a végrehajtása gyorsabb. Az EU-ban ezt a fizetési módot elsősorban a pénzt külföldre küldő polgárok közötti úgynevezett „baráti és családi” fizetésekre alkalmazzák. Más országokban azonban még mindig használják az üzleti életben, ezért a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozik.

Más fizetési formákhoz képest a készpénzáttalások egyik sajátossága az, hogy fizetési számla nélkül is lehet pénzt utalni a kedvezményezett számára. Bár a modern készpénzáttalások néha lehetőséget kínálnak arra, hogy a pénzeszközöket közvetlenül bankszámlára küldjék, továbbra is lehetőség van arra, hogy a külföldre történő készpénzáttalás a kedvezményezett fizetési számlájára vonatkozó adatok megadása nélkül valósuljon meg. Ez a sajátosság indokolja a 2006/112/EK irányelv 243d. cikke (1) bekezdése e) pontjának beillesztését, amely előírja, hogy a kedvezményezett nevében eljáró pénzforgalmi szolgáltató (a továbbiakban: kifizetési partner) BIC-kódját vagy más egyedi azonosítóját továbbítani kell, ha a kedvezményezettnek nincs fizetési számlája. Ez az információ lehetővé teszi, hogy a rendszer azonosítsa a kedvezményezett nevében a pénzeszközöket fogadó szervezetet.

A készpénzáttalásokban általában két szervezet vesz részt:

- A készpénzáttalást végrehajtó intézmény, amelyet a fizető fél azzal bíz meg, hogy a kedvezményezett részére teljesítsen pénzáttalást.
- A készpénzáttalási folyamatban második intézményként részt vevő kifizetési partner, amely fogadja és a kedvezményezett rendelkezésére bocsátja a pénzeszközöket.

4. ábra – A készpénzáttalás működése

Az ábrán a kék számokkal jelölt információáramlás menete a következő:

1. A kedvezményezett és a tranzakció adatainak a pénzforgalmi szolgáltató rendelkezésére bocsátásával a fizető fél kezdeményezi a készpénzátutalást.
2. A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója (a készpénzátutalást végrehajtó intézmény) létrehozza a tranzakciót, és továbbítja azt a másik tagállamban, illetve harmadik országban vagy harmadik területen lévő kifizetési partnernek.
3. A kifizetési partner (a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója) ellenőrzi a kérelemben szereplő adatokat, és ha az adatok helyesek, akkor validálja azokat.
4. A kifizetési partner a pénzt a kedvezményezett rendelkezésére bocsátja.

2.2.4 Kártyás fizetés

Európában az e-kereskedelmi tranzakciókat valószínűleg kártyás fizetéssel egyenlítik ki a leggyakrabban. Bár a kártyás fizetések feldolgozása céljából történő adatcserére jogszabályi előírások is vonatkoznak, azok részletes szabályait a kártyarendszerek szolgáltatói által létrehozott különböző szabálykönyvek határozzák meg. Bár az egyes kártyarendszer-szolgáltatók önállóan határozhatják meg saját szabályaikat, a piac még mindig nagymértékben szabványosított, és különféle szabványok alapján működik, mint például a SEPA területén kártyás fizetésekben részt vevő pénzforgalmi szolgáltatók közötti információcsere szabályait meghatározó, az európai kártyakibocsátók szövetsége (European Cards Stakeholder Association) által készített „Volume” dokumentum⁷, vagy az EMVco-szabványok⁸.

A kártyás fizetések feldolgozásában általában három fő szereplő vesz részt:

- A kártyarendszer-szolgáltató kidolgozza a kártyára alkalmazandó szabálykönyvet. A kártyarendszer-szolgáltató akkor lehet pénzforgalmi szolgáltató, ha maga forgalmazza a kártyákat, vagy a kártyához kapcsolódó egyéb pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújt (például fizetési műveleteket fogad el). Jellemzően ez a helyzet a háromszereplős kártyarendszerek esetében, ahol a kártyarendszer-szolgáltató egyszerre jár el kártyakibocsátóként és kereskedelmi

⁷ <https://www.e-csg.eu/scs-volume-v9>

⁸ <https://www.emvco.com/document-search/>

elfogadóként is. Másrészt a négyszereplős kártyarendszerek jellemzően azt jelentik, hogy a kártyarendszer-szolgáltató nem nyújt pénzforgalmi szolgáltatásokat, ezért nem lesz pénzforgalmi szolgáltató.

- A kártyakibocsátó az a pénzforgalmi szolgáltató, amely felelős a fizetési kártyának (betéti vagy hitelkártya) a fizető fél részére történő biztosításáért és a fizetési műveleteknek a fizető fél nevében történő teljesítéséért.
- A kereskedelmi elfogadó a különböző fizetési műveleteknek a kedvezményezett nevében történő elfogadásáért felelős pénzforgalmi szolgáltató. A kereskedelmi elfogadó az egy adott időszak alatt végrehajtott összes fizetési műveletet összesíti, és a konszolidált összeget rendszeresen megküldi a kedvezményezettnek.

A műszaki szolgáltatók azok a szervezetek, amelyekkel a kártyaelfogadók vagy kereskedők a kártyás fizetések feldolgozásához szükséges szolgáltatások nyújtása céljából szerződtek. Az egyik legfontosabb szolgáltatás egy olyan terminál vagy külön erre a célra létrehozott weboldal biztosítása, amely képes a kártyaadatok rögzítésére és a fizetési folyamat kezdeményezésére (fizetéskezdeményezés). Fontos megjegyezni, hogy az ilyen műszaki szolgáltatók a 3. cikk j) pontja alapján nem tartoznak a PSD2 hatálya alá, amennyiben nem kerülnek birtokukba az átutalandó pénzeszközök. Így ezek a szolgáltatók nem minősülnek pénzforgalmi szolgáltatóknak, és nem tartoznak a jelentéstétel hatálya alá.

Megjegyzés: a kártyaműveletekben részt vevő szereplők száma a közvetítők száma alapján növekedhet. Az elfogadók gyakran további közvetítőket vesznek igénybe a fizetési művelet egyes részeinek feldolgozására vagy arra, hogy a kereskedőnek többféle fizetési módot kínáljanak. Bár a rendszer a gyakorlatban eltérő lehet, a kiemelt alapelvek mindig alkalmazandók, tehát az elfogadó és a kibocsátó közötti adatcserében mindig ugyanazoknak az adatalemeknek kell szerepelniük.

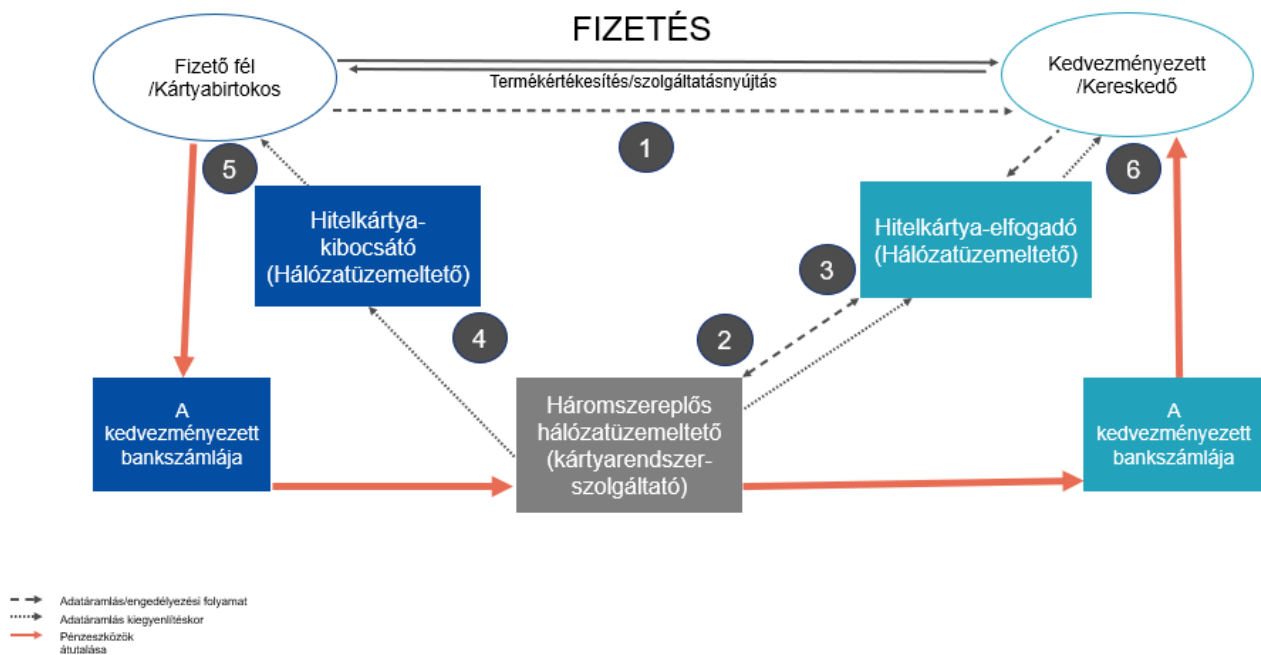
A kártyás fizetések két kategóriára oszthatók: háromszereplős kártyarendszerek és négyszereplős kártyarendszerek. A háromszereplős kártyás fizetések esetében a kártyarendszer-szolgáltatók kibocsátóként és elfogadóként is eljárnak, és közvetlenül kapcsolódnak a fizető félhez, illetve a kedvezményezetthez. Ugyanakkor a négyszereplős kártyás fizetések esetében a kártyakibocsátó és a kártyaelfogadó funkció el kell, hogy különüljön egymástól, az egyiknek a fizető félhez, a másiknak pedig a kedvezményezetthez kell kapcsolódnia.

A következő alszakasz a kártyás fizetések e két típusát részletezi.

2.2.4.1 Háromszereplős kártyarendszer

A háromszereplős kártyarendszerekben a rendszerszolgáltató, a kártyakibocsátó és a kereskedelmi elfogadó szerepét egyaránt a rendszerszolgáltató látja el. Ily módon a rendszerszolgáltató központi szerepet tölt be ebben a konfigurációban, mivel közvetlen kapcsolatban áll mind a fizető féllel, mind a kedvezményezettel. A továbbiakban a rendszerszolgáltató, mivel ő a kártya kibocsátója és elfogadója, mindig a legfontosabb adatszolgáltató szervezet lesz, és mind az EU-n belüli, mind az EU-n kívüli kifizetéseket jelenteni fogja.

5. ábra – A háromszereplős kártyarendszer működése

Az ábrán látható információáramlás a következőképpen történik:

1. A fizető fél a kártyaadatokat a kedvezményezett honlapjához kapcsolódó online interfészen megadva kezdeményezi a fizetést.
2. Amint a fizető fél sikeresen megadta a kártyaadatokat, a fizetést kezdeményező fél továbbítja ezeket az adatokat az elfogadóként és kibocsátóként egyaránt eljáró kártyarendszer-szolgáltatóhoz. Ezen információk felhasználásával a kártyarendszer szolgáltatója ellenőrzi a kapott adatokat, és megerősíti, hogy azok helyesek, valamint azt, hogy a fizető fél elegendő pénzeszközzel rendelkezik a fizetési művelet végrehajtásához.
3. A kártyarendszer-szolgáltató engedélyezi a tranzakciót, és megküldi a megerősítést a kedvezményezettnek.

A fenti engedélyezési folyamatot követően megkezdődik az elszámolási szakasz:

4. Mivel a kártyarendszer-szolgáltató meghitelezte a fizető fél által fizetendő összeget, most az összes végrehajtott ügyletről szóló (általában egy hónapos időszakra vonatkozó) kimutatás alapján visszaigényli a fizető féltől az előzetesen kifizetett összeget.
5. A fizető fél a kártyarendszer-szolgáltató javára történő átutalással fizeti vissza a meghitelezett összeget. Ez a művelet általában a fizető fél által indított, és az e fizetési művelet tekintetében kedvezményezettnek minősülő kártyarendszer-szolgáltató javára szóló átutalás formájában valósul meg.
6. A kártyarendszer-szolgáltató az általa egy adott időszak alatt végrehajtott valamennyi művelet összesített összegét rendszeresen jóváírja a kedvezményezett fizetési számláján. Ez a fizetés a kártyarendszer-szolgáltató által a kedvezményezett részére teljesített átutalásnak felel meg.

Megjegyzés: amint azt a grafikonon kiemeli, a háromszereplős kártyás fizetéseknél általában más pénzforgalmi szolgáltatók (például bankok) finanszírozzák a kártyához kapcsolódó hitelkeretet vagy fogadják a pénzeszközöket a kereskedelmi elfogadótól. E pénzforgalmi szolgáltatók esetében a műveletek a kártyakibocsátó részére történő fizetésnek (a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója

esetében) vagy a kereskedelmi elfogadó és a kedvezményezett közötti műveletnek (a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója esetében) minősülnek. Ezek az ügyletek, bár eltérnek a fizető fél és a kedvezményezett közötti ügyletektől, a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartoznak, és azokat vagy a kártyakibocsátónak mint kedvezményezettnek, vagy a kereskedelmi elfogadónak mint fizető félnek kell jelentenie. Az említett műveletek nem tartoznak a pénzforgalmi szolgáltatók közötti, a saját tevékenységeikre irányuló műveletek tekintetében a PSD2 3. cikkének m) pontjában megfogalmazott kivétel hatálya alá, mivel nem az érintett pénzforgalmi szolgáltatók tevékenységeit szolgálják, hanem a fizető fél/kedvezményezett és a kártyakibocsátó/kereskedelmi elfogadó közötti megállapodás részét képezik.

2.2.4.2 Négy szereplős kártyarendszer

A négy szereplős kártyarendszerek – bár alapelveik azonosak a három szereplős kártyarendszerekével – mégis különböznek tőlük, mivel a kártyarendszer szolgáltatója, a kártyakibocsátó és a kereskedelmi elfogadó különböző szervezetek. Emiatt a kártyarendszer-szolgáltató általában kevésbé aktív szerepet játszik a fizetési műveletekben, a szerepe a szabályok megállapítására, valamint arra korlátozódik, hogy az elfogadó és a kibocsátó számára biztosítsa az információcseréhez szükséges infrastruktúrát. Mivel nem maga bocsátja ki a kártyát, és nem is fogad tranzakciókat, a kártyarendszer nem nyújt pénzforgalmi szolgáltatásokat, és nem minősül a PSD2 szerinti pénzforgalmi szolgáltatónak. Ezért nem tartozik a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá.

A kártyakibocsátó szerepe a különböző helyzetekben jelentősen eltérő lehet, időnként a fizető fél hitelintézete lesz az, aki a kártyakibocsátó szerepét is betölti, és ellátja a fizető felet a kártyával. Más esetekben olyan külön intézményről van szó, amelynek kizárólagos célja hitel-/betéti kártyák biztosítása.

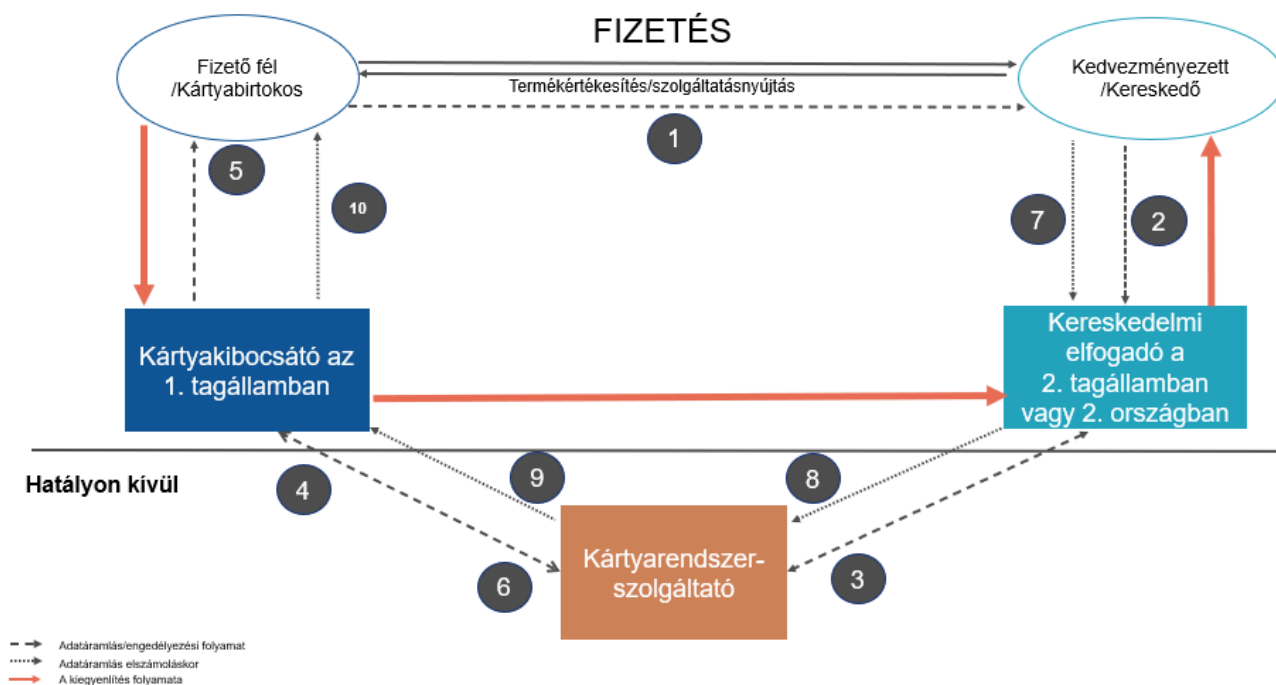
Ugyanez vonatkozik az elfogadó szerepére is, amelyet időnként közvetlenül a kedvezményezett hitelintézete is betölthet. A legtöbb esetben ezt a szerepet kereskedelmi elfogadóknak nevezett szakosodott szervezetek töltik be.

A kártyás fizetések feldolgozásának általában három fő szakasza van:

1. **Engedélyezés:** Az engedélyezési eljárás célja a biztonság növelése, a hitelesítés megkönnyítése, valamint az, hogy a kibocsátó megerősítse a kereskedő felé, hogy a kártya és a tervezett ügylet érvényes. Az engedélyezési eljárás fontos szerepet tölt be a kibocsátó és az elfogadó közötti kötelezettségeknek a kártyarendszer szabályaival összhangban történő megállapítása szempontjából. Azonban nem minden kártyaművelet előtt kell online engedélyt kérni a kibocsátótól. Az engedélyezés történhet a kártyachip és a terminál közötti művelettel is (offline engedély), amely gyakori például érintésmentes környezetben, tömeges árutovábbításban stb. Egyes esetekben a tranzakció egyáltalán nem kerül engedélyezésre, hanem a kereskedő vagy az elfogadó – a kereskedő saját kockázatára/felelősségére – mindenképpen elszámolásra küldi.
2. **Elszámolás:** A munkanap végén a kedvezményezett a terminálján/online honlapján beérkezett végleges ügyletekről kötegelt fájlt küld. Az elfogadó kártyahálózatonként „újracsomagolja” az információt, és a más kereskedelmi ügyfeleitől kapott tranzakciókkal együtt, nagy méretű kötegelt fájlként továbbítja azt az érintett kártyahálózatoknak. A kártyahálózat „újracsomagolja” az információkat, és elküldi azokat az egyes kártyakibocsátóknak, amelyek naponta a kártyahálózaton keresztül kapott összes tranzakciót tartalmazó kötegelt fájlokat fogadnak. Az elszámolás egy olyan műveletsorozat, amelyre a három kiegyenlítési tranzakció alapul.
3. **Kiegyenlítés:** a kártyaalapú ügyletek tekintetében három kiegyenlítést hajtanak végre, amelyek mindegyike az elszámolási információkon alapul, de egymástól elkülönítve és függetlenül, időben tetszőleges sorrendben kerülhet rájuk sor:
 - a. az elfogadó és a kereskedő közötti kiegyenlítés;

- b. a kibocsátó és az elfogadó közötti kiegyenlítés;
- c. a kártyabirtokos és a kibocsátó közötti kiegyenlítés (a kártyabirtokos fizetési számlájának a kibocsátó általi megterhelése).

6. ábra – A négszereplős kártyarendszer működése

Az ábrán az első lépések az engedélyezési folyamatot és a kártyakibocsátó választ mutatják:

1. A fizető fél megadja a kártyaadatokat a kedvezményezett honlapjához kapcsolódó elektronikus felületen. Ez elindítja a fizetési folyamatot.
2. A fizető fél által megadott kártyaadatok felhasználásával a kedvezményezett terminálja továbbítja az információt az elfogadóhoz.
3. A kártyán rendelkezésre álló információk felhasználásával a kereskedelmi elfogadó továbbítja ezt az információt a kártyarendszer-szolgáltatónak.
4. Mindig a továbbított adatok felhasználásával a kártyarendszer-szolgáltató azonosítja a kártyakibocsátót, és továbbítja számára az engedélyezési üzenetet.
5. A kártyakibocsátó megkapja a kártya és a tranzakció adatait tartalmazó engedélyezési kérelmet. A kártyakibocsátó ellenőrzi, hogy minden elem helyes-e, és hogy a fizető fél elegendő pénzeszközzel rendelkezik-e.
6. A kártyakibocsátó a tranzakciót validáló vagy elutasító pozitív, illetve negatív válaszüzenetet küld. A válaszüzenet lépéseinek sorrendje az eredeti kérés lépéssorrendjének fordítottja.

Az ügylet engedélyezését (vagy engedélyezés hiányában az elszámolásra küldését) követő lépések az elszámolási folyamatot alkotják:

7. A kedvezményezett terminálja a munkanap végén kötegelte fájlt küld a kereskedelmi elfogadónak a kedvezményezett által a nap folyamán fogadott összes fizetési műveletről.

8. Ezeket az adatokat a kereskedelmi elfogadó az egyes kártyarendszerekben teljesített fizetések szerint összevonja. A kereskedelmi elfogadó ezt követően elküldi ezeket az új kötegeltektől a kártyarendszer-szolgáltatóknak.
9. A kötegeltektől rendelkező álló információk felhasználásával a kártyarendszer-szolgáltató kártyakibocsátónként felosztja a fájl, és elküldi az egyes kártyakibocsátóknak a vonatkozó fizetési információkat.
10. A kártyakibocsátó ezeket az információkat kártyatulajdonosokra bontja, és tájékoztatja a kártyatulajdonosokat a fizetési kötelezettségeikről.

Végül, az elszámolás befejeztével időben tetszőleges sorrendben megkezdődik és végbemegy a kiegyenlítés.

Megjegyzés: a háromszereplős kártyás fizetésekhez hasonlóan a négy szereplős kártyás fizetésekben gyakran más pénzforgalmi szolgáltatók (például bankok) finanszírozzák a kártyához kapcsolódó hitelkeretet vagy fogadják a pénzeszközöket a kereskedelmi elfogadótól. E pénzforgalmi szolgáltatók esetében a műveletek a kártyakibocsátó részére történő fizetésnek (a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója esetében) vagy a kereskedelmi elfogadó és a kedvezményezett közötti műveletnek (a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója esetében) minősülnek. Ezek az ügyletek, bár eltérnek a fizető fél és a kedvezményezett közötti ügyletektől, a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartoznak, és azokat vagy a kártyakibocsátónak mint kedvezményezettnek, vagy a kereskedelmi elfogadónak mint fizető félnek kell jelentenie. Az említett műveletek nem tartoznak a pénzforgalmi szolgáltatók közötti, a saját tevékenységeikre irányuló műveletek tekintetében a PSD2 3. cikkének m) pontjában megfogalmazott kivétel hatálya alá, mivel nem az érintett pénzforgalmi szolgáltatók tevékenységeit szolgálják, hanem a fizető fél/kedvezményezett és a kártyakibocsátó/kereskedelmi elfogadó közötti megállapodás részét képezik.

2.2.5 Elektronikus pénz

Valószínűleg az elektronikus pénz a pénzeszközök fizetési számlák közötti átutalásának legújabb módja. Az elektronikus pénz számos előnyt kínál a hagyományos fizetési módokhoz képest, például a tranzakciók gyorsaságát, az alacsony díjakat és a pénzügyi adatok védelmét. Az elektronikuspénz-ágazatot az elektronikuspénz-irányelv (a továbbiakban: EMD)⁹ és a PSD2 szabályozza, mivel az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények pénzforgalmi szolgáltatók.

Bár az EMD megállapítja az ágazatra alkalmazandó alapvető szabályokat, az egyes elektronikuspénz-kibocsátók önállóan alakíthatják ki saját rendszerüket és a fizetések feldolgozásának módját. Emiatt az elektronikuspénz-szolgáltatók között kevés az interakció, továbbá a fizető félnek és a kedvezményezettnek ugyanazon elektronikuspénz-szolgáltató szolgáltatására kell előfizetnie ahhoz, hogy az adott elektronikuspénz-szolgáltatón keresztül fizetéseket teljesítsen vagy fogadjon.

Mivel az ágazat működése nem szabványosított, nem lehetséges az összes meglévő és jövőbeli üzleti modell lefedése. A rendkívül változatos szolgáltatási kínálat ellenére azonban az elektronikuspénz-ágazat két fő üzleti modellre osztható: az elektronikus pénztárca és az elektronikus utalvány modellre.

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/110/EK irányelve (2009. szeptember 16.) az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények tevékenységéről, folytatásáról és prudenciális felügyeletéről, a 2005/60/EK és a 2006/48/EK irányelv módosításáról, valamint a 2000/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 267., 2009.10.10., 7. o.).

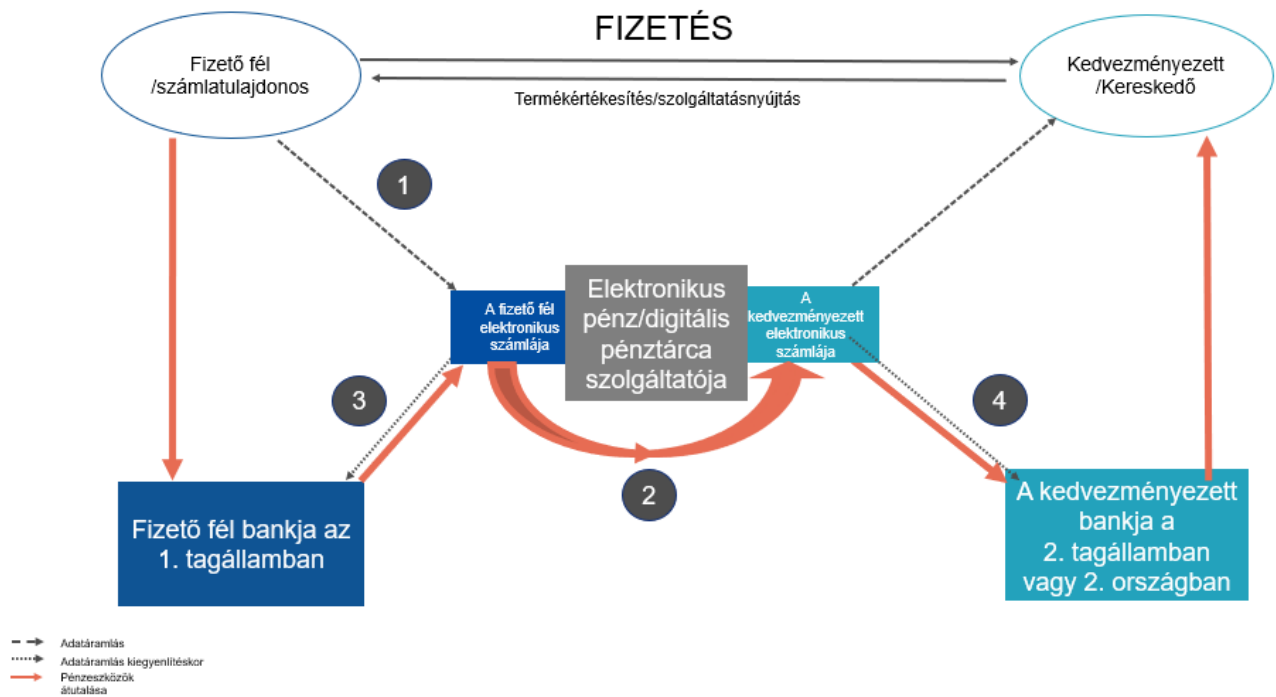
Megjegyzés: a kártyás fizetésekhez és a piacterekhez hasonlóan az elektronikus pénzzel történő fizetésekben általában más pénzforgalmi szolgáltatók (például bankok) is részt vesznek, amelyek feladata az elektronikus pénzszámla finanszírozása vagy az arról történő pénzkivonás lebonyolítása. E pénzforgalmi szolgáltatók esetében a műveletek az elektronikuspénz-szolgáltató javára szóló vagy az elektronikuspénz-szolgáltatótól induló fizetésnek minősülnek. Ezek az ügyletek, bár eltérnek a fizető fél és a kedvezményezett közötti ügyletektől, a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartoznak, és azokat a fizető félnek vagy kedvezményezettnek minősülő elektronikuspénz-szolgáltatónak kell jelentenie. Az említett műveletek nem tartoznak a pénzforgalmi szolgáltatók közötti, a saját tevékenységeikre irányuló műveletek tekintetében a PSD2 3. cikkének m) pontjában megfogalmazott kivétel hatálya alá, mivel nem az érintett pénzforgalmi szolgáltatók tevékenységeit szolgálják, hanem a fizető fél/kedvezményezett és az elektronikuspénz-szolgáltató közötti megállapodás részét képezik.

2.2.5.1 Elektronikus pénztárca

Az elektronikus pénztárca konstrukcióban a pénzforgalmi szolgáltatók áruk vagy szolgáltatások kifizetésére használható virtuális pénztárcát vagy más néven elektronikus pénztárcát kínálnak a fizető félnek. A pénztárca többféle fizetési mód alkalmazásával finanszírozható, például kártyás fizetéssel, átutalással, pontosan ugyanúgy, mint a fizikai pénztárca és a fizikai kártyák esetében. Az elektronikus pénztárcába átutalt pénzeszközök az elektronikuspénz-szolgáltató infrastruktúráján belül felhasználhatók fizetések teljesítésére. Az elektronikus pénztárca finanszírozható előre vagy az elektronikuspénz-tranzakcióval egyidejűleg.

Az elektronikuspénztárca-szolgáltató a fizető fél mellett a kedvezményezettnek is kínál pénzforgalmi szolgáltatásokat, amelyeknek szintén regisztrálniuk kell az elektronikuspénztárca-szolgáltató rendszereiben ahhoz, hogy az elektronikus pénz konstrukcióban fizetéseket fogadhassanak. Emiatt az elektronikuspénztárca-szolgáltató közvetlen kapcsolatban áll mind a fizető féllel, mind a kedvezményezettel, és így a jelentéstételi kötelezettség fő szereplője. Amint azt már kifejtettük, bár más pénzforgalmi szolgáltatók is részt vesznek az elektronikus pénzzel történő fizetésben, az ő szerepük csak arra korlátozódik, hogy finanszírozzák az elektronikus pénztárcát vagy az arról történő pénzkivonás végpontjaként működnek. Nincsenek hatással a fizető fél és a kedvezményezett közötti elektronikuspénz-fizetésre, amelyet kizárólag az elektronikuspénz-szolgáltató bonyolít le.

7. ábra – Az elektronikus pénztárcával történő fizetés menete

Az ábrán látható információáramlás a következőképpen történik:

1. A fizető fél az elektronikus számlája adatainak a kedvezményezett honlapján történő megadásával kezdeményezi az elektronikuspénz-tranzakciót.
2. Az elektronikuspénztárca-szolgáltató megkapja az ügylet adatait, és megerősíti az érvényességét. Ebben az esetben az elektronikuspénztárca-szolgáltató átutalja a pénzt a fizető fél elektronikus számlájáról a kedvezményezett elektronikus számlájára.

Ezzel befejeződött az elektronikuspénz-szolgáltató rendszerén belüli pénzáttalás, és nincs szükség kiegyenlítésre, mivel az elektronikuspénz-szolgáltató a fizetési művelet egyetlen szereplője. Ha azonban a fizető fél elektronikuspénz-számlája fedezetlen, úgy az elektronikuspénz-szolgáltatónak az elektronikus pénzzel történő fizetés végrehajtása előtt a fizető fél által regisztrált finanszírozási forrásokból kell igényelnie és elszámolnia a szükséges forrást:

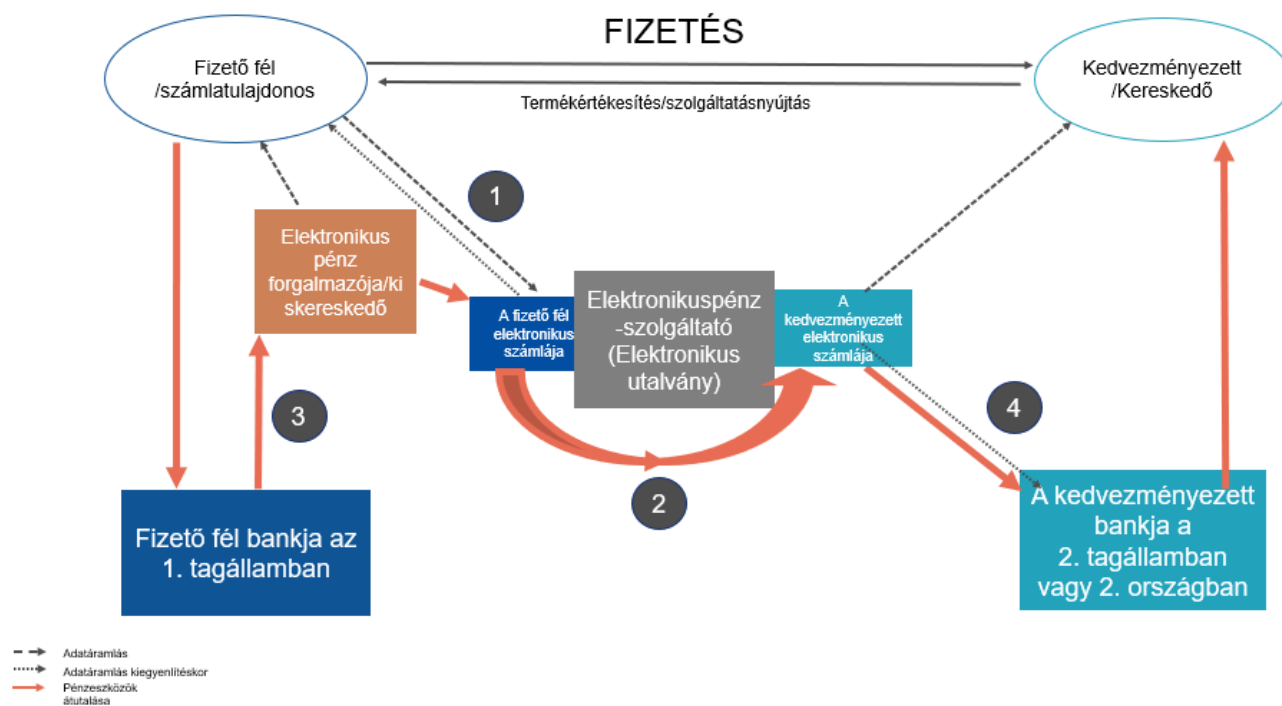
3. Az elektronikuspénz-szolgáltató a fizető fél által a regisztrációkor megadott adatok alapján igényel pénzáttalást a fizető fél finanszírozási forrásaként működő pénzforgalmi szolgáltatótól (például átutalás vagy kártyás fizetés formájában). Ez a művelet külön tranzakciót hoz létre a fizető fél és az elektronikuspénztárca-szolgáltató mint kedvezményezett között
4. Hasonlóképpen, a kedvezményezett dönthet úgy is, hogy a pénzösszeget az elektronikuspénz-számlájáról a bankszámlájára vagy más fizetési számlájára helyezi át. Ez a művelet egy másik tranzakciót hoz létre, amelynek keretében az elektronikuspénztárca-szolgáltató lesz a fizető fél és a kereskedő a kedvezményezett. Ezt a külön műveletet a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójának (vagyis a bankjának) kell jelentenie.

2.2.5.2 Elektronikus utalvány

Az elektronikus utalványok alkalmazásakor az elektronikus pénztárcától eltérően nem jön létre virtuális pénztárca, hanem egy olyan egységes elektronikus fizetési forma létrehozása a cél, amelynek gyakori formája az előre fizetett kártya. Ezeket a kártyákat a fizető fél meghatározott forgalmazóknál/kiskereskedőknél vásárolhatja meg, és az elektronikuspénz-szolgáltató infrastruktúráján keresztül pénzügyi információk feltüntetése nélkül teljesíthet velük fizetéseket. Így az elektronikus

pénztárcával ellentétben az elektronikus utalványok szolgáltatói nem állnak közvetlen kapcsolatban a fizető féllel, és a fizető feleknek nem kell a szolgáltatás igénybevétele érdekében regisztrálniuk a szolgáltató rendszerében. Általában elegendő, ha a fizető fél azt az elektronikus utalványt használja, amelyet az elektronikuspénz-szolgáltató kiskereskedőjétől vásárolt. Az elektronikus utalványok esetében az elektronikuspénz-szolgáltató csak a kedvezményezettel áll közvetlen kapcsolatban, akinek a fizetések fogadásához továbbra is szüksége van elektronikus számlára.

8. ábra – Az elektronikus utalvánnyal történő fizetés menete

Az ábrán látható információáramlás a következőképpen történik:

1. A fizető fél az elektronikus utalványa adatainak a kereskedő honlapján történő megadásával kezdeményezi az elektronikuspénz-tranzakciót.
2. Az elektronikuspénz-szolgáltató érvényesíti a fizető fél által megadott adatokat, és megerősíti az ügyletet. Az elektronikuspénz-szolgáltató ezt követően jóváírja a kedvezményezett elektronikus számláján az ügylet összegét.

Ezzel befejeződött az elektronikuspénz-szolgáltató rendszerén belüli pénzáttalás, és nincs szükség kiegyenlítésre, mivel az elektronikuspénz-szolgáltató a fizetési művelet egyetlen szereplője. Számos egyéb műveletre azonban általában az elektronikuspénz-szolgáltató rendszerén kívül kerül sor:

3. A fizető fél elektronikus utalványt vásárol egy az elektronikuspénz-szolgáltató által a fizetőeszközök forgalmazására felhatalmazott forgalmazótól. Az elektronikuspénz-szolgáltató tudomást szerez arról, hogy egy adott helyen utalványértékesítésre került sor. Az elektronikus utalvány megvásárlásakor a fizető fél általában fizetési műveletet teljesít, amellyel kifizeti a kiskereskedőnek az elektronikus utalványt. Az alkalmazott üzleti modelltől függően ezeket a pénzeszközöket a kiskereskedőhöz vagy közvetlenül az elektronikusutalvány-szolgáltatóhoz utalják át. E két esetben két különböző ügyletről van szó (amelyekre azelőtt kerül sor, hogy a fizető fél az elektronikus utalvánnyal áruk vagy szolgáltatások ellenértékét fizeti ki), ahol a kiskereskedő vagy az elektronikusutalvány-szolgáltató lesz a kedvezményezett.

4. Hasonlóképpen, az elektronikus pénztárcához hasonlóan a kedvezményezett dönthet úgy is, hogy pénzeszközöket leveszi az elektronikuspénz-számlájáról. Ez a művelet egy másik tranzakciót hoz létre, amelynek keretében az elektronikuspénz-szolgáltató lesz a fizető fél és a kereskedő a kedvezményezett. Ezt a külön műveletet a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójának kell jelentenie.

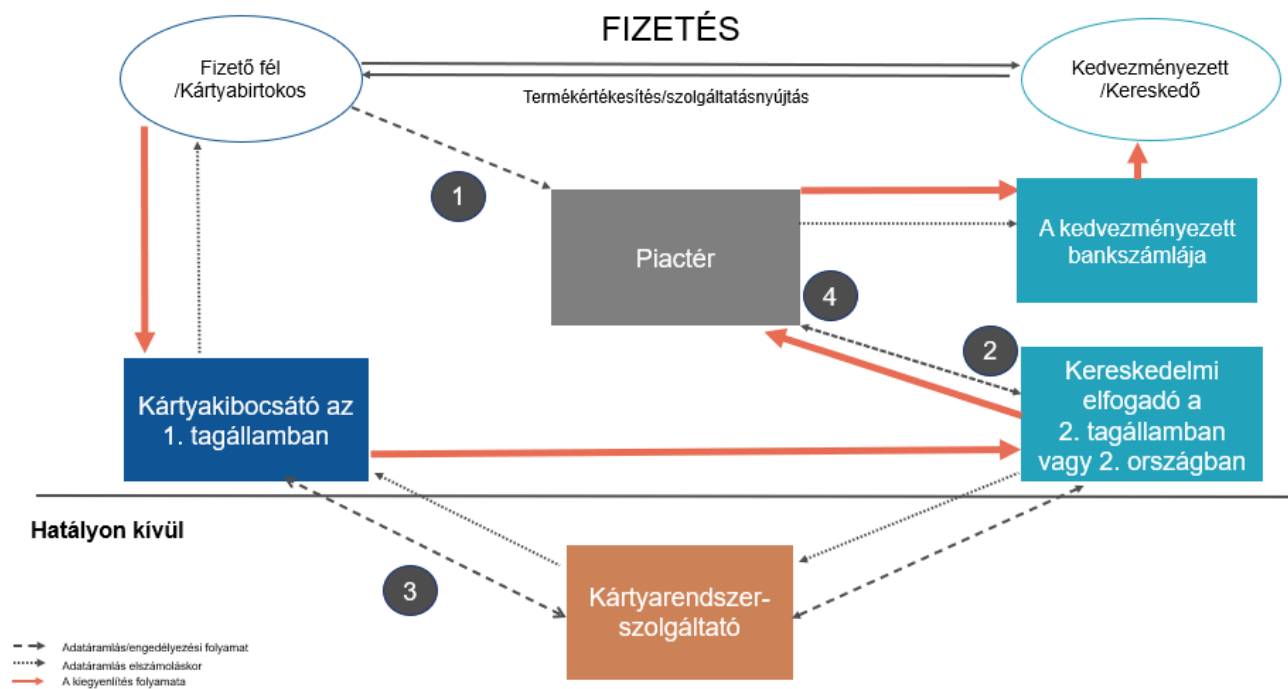
2.2.6 A saját nevükben pénzt gyűjtő piacterek és közvetítők esete

A piacterek és a közvetítők helyzete – bár önmagában nem külön fizetési módról van szó – megváltoztathatja az adott fizetés keretében lezajló adatcsere módját. Ennek az az oka, hogy a piacterek és a közvetítők, amikor a saját nevükben pénzeszközöket gyűjtenek és tartanak, mielőtt azokat a kedvezményezettnek továbbítanák, pénzforgalmi szolgáltatóként járnak el, és ekként kell őket nyilvántartásba venni. Ez azonban azt is jelenti, hogy a fizetési láncban részt vevő másik fél számára kedvezményezettnek minősülnek, mivel a saját nevükben átutalt pénzeszközöket birtokolják, és ekként jelentik azokat.

Például a legtöbb piactér olyan üzleti modellt alkalmaz, amelyben a fizetéseket először maga a piactér kapja meg, amely egy adott ideig a birtokában tartja ezeket a pénzeszközöket, majd összevontan és a piactér működéséért felszámított díjak levonását követően továbbítja azokat a kedvezményezettnek. Ezt az eljárást néhány pénzforgalmi szolgáltató is alkalmazza, amelyek egyetlen szerződést kötnek a kedvezményezettel, amennyiben többféle fizetési módot kínálnak. Ebben az esetben a kedvezményezett számára előnyt jelent, hogy nem kell közvetlenül e különböző fizetési módok valamennyi szolgáltatójával szerződést kötnie és regisztrálnia, hanem az egyes fizetési módokat a vonatkozó összes szerződéssel rendelkező közvetítő szolgáltatásain keresztül kínálhatja az ügyfeleinek. Ebből következően a közvetítő először elkülönített számlákon összesíti a különböző fizetési módok keretében kapott valamennyi ügyletet, majd az aggregált összegeket a kereskedőkhöz továbbítja.

Mindkét esetben az a tény, hogy a fizetési láncban olyan közvetítő van jelen, amely mintegy falat képez a kedvezményezettre vagy a fizető félre vonatkozó adatok és az összes többi szereplő között, eltérést eredményez az adatcserében, mivel a közvetítő a láncban előtte lévő szereplők esetében kedvezményezettként, az utána következők esetében pedig fizető félként jelenik meg.

9. ábra – A hitelkártya működése piactéren lebonyolított fizetés esetén

A közvetítőn keresztül lebonyolított fizetés működését a piactérnek történő kártyás fizetés példáján mutatjuk be. Az ábrán a kék számokkal jelölt információáramlás menete a következő:

1. A fizető fél a fizetés kezdeményezése érdekében megadja kártyaadatait a piactér honlapján.
2. A piactér ezt az információt továbbítja a kereskedelmi elfogadónak, amely az információ alapján a kártyarendszer hálózatán keresztül azonosítja a kibocsátót.
3. A kibocsátó érvényesíti az ügylet adatait, és a visszaigazolást a kártyarendszer hálózatán keresztül küldi meg az elfogadónak.
4. Az elfogadó érvényesíti piactéri ügyletet.

A normál kártyás fizetéshez képest alapvető különbség az, hogy sem az elfogadó, sem a kibocsátó nem kap semmilyen információt a kereskedőről (a kedvezményezetttről). Ehelyett mindkét fél olyan fizetési műveletet lát, amelynek végpontja maga a piactér. Ez azt jelenti, hogy az elfogadó és a kibocsátó nem tudja jelteni, hogy ki volt az ügylet végső kedvezményezettje (a kereskedő).

Tekintettel arra, hogy a kedvezményezett adatai nem állnak rendelkezésükre, a kártyakibocsátónak és az elfogadónak a piacteret kell kedvezményezettként jelentenie. Másrészt a piactérnek – mivel a fizető fél és a kedvezményezett érdekében egyaránt eljár, és a birtokában van minden olyan szükséges adatnak, amelynek alapján a fizetésről és annak szándékolt kedvezményezettjéről (a kereskedőről) teljes kép alakítható ki, az adatszolgáltatás során azonosítania kell a tényleges kedvezményezettet (vagyis a kereskedőt).

2.3 A jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó pénzforgalmi szolgáltatások

A 2006/112/EK irányelv 243a. cikke amellett, hogy meghatározza a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó pénzforgalmi szolgáltatóknak a 2.1. szakaszban ismertetett négy kategóriáját, a jelentéstételi kötelezettséget PSD2 irányelv I. mellékletének 3–6. pontjában meghatározott pénzforgalmi szolgáltatásokra korlátozza. Ez azt jelenti, hogy a jelentéstételi kötelezettség csak a következő pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújtó pénzforgalmi szolgáltatókra terjed ki:

- fizetési műveletek és pénzáttalások végrehajtása fizetési számlákon,
- hitelkeret által fedezett fizetési műveletek végrehajtása,
- készpénz-helyettesítő fizetési eszközök kibocsátása és fizetési műveletek elfogadása,
- készpénzáttalás.

Ez azt jelenti, hogy fizetésszámla-vezetéshez, készpénzletéhez és készpénzfelvételhez, megbízásos online átutalási szolgáltatásokhoz és számlainformáció-összesítési szolgáltatásokhoz kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtó pénzforgalmi szolgáltatók nem tartoznak a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá. E kizárás oka az, hogy az ilyen típusú szolgáltatások vagy nem a fizetési műveletek teljesítéséhez kapcsolódnak, vagy olyan információkat lehetne belőlük nyerni, amelyeket a fizetési műveletekben részt vevő többi pénzforgalmi szolgáltató már megad.

Emellett a PSD2 irányelv 3. cikke a pénzforgalmi szolgáltatások köréből való kizárásokat határoz meg, amelyek tovább korlátozzák a jelentéstétel körét. Így a következő fizetési módok nem tartoznak a jelentéstétel hatálya alá:

- papíralapú utalványok és készpénzes fizetések (3. cikk g) pont),
- csekkek (3. cikk a) pont),
- korlátozott használatú fizetési módok (3. cikk k) pont).

2.3.1 Korlátozott használatú fizetési módok – utalványok

Korlátozott használatú fizetési módok alatt azok a fizetési módok értendők, amelyek csak szigorúan korlátozott (és gyakran előre meghatározott) számú kereskedőnél vehetők igénybe, illetve az áruknak és szolgáltatásoknak csak egy korlátozott köre fizethető ki velük. A PSD2 3. cikkének k) pontja a következőképpen határozza meg a fizetési módot:

k) azok a specifikus készpénz-helyettesítő fizetési eszközökön alapuló szolgáltatások, amelyek csak korlátozott módon használhatók és amelyekre teljesül az alábbi feltételek egyike:

i. olyan fizetési eszközök, amelyek csak a kibocsátó helyiségeiben vagy a hivatásos kibocsátóval közvetlen kereskedelmi szerződésben álló szolgáltatók zártkörű hálózatán belül teszik lehetővé az eszköz birtokosa számára áruk, illetve szolgáltatások beszerzését;

ii. olyan fizetési eszközök, amelyek csak áruk, illetve szolgáltatások igen szűk körének beszerzését teszik lehetővé;

iii. valamely vállalkozás vagy közszektorbeli intézmény kérésére rendelkezésre bocsátott, csak egyetlen tagállamban érvényes fizetési eszközök, amelyeket egy nemzeti vagy regionális hatóság szabályoz meghatározott szociális vagy adóügyi célokból, és amelyek meghatározott áruknak vagy szolgáltatásoknak a kibocsátóval kereskedelmi szerződésben álló beszállítóktól való beszerzésére szolgálnak.

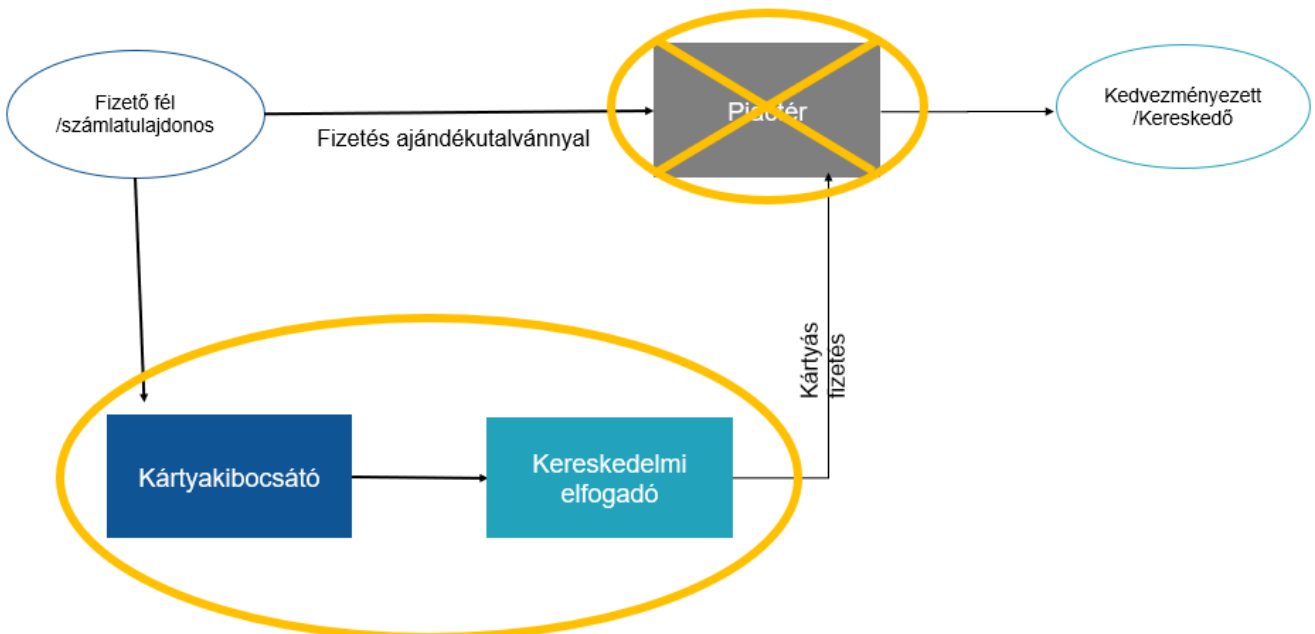
A korlátozott használatú fizetési módokat nem szabad összekeverni az elektronikus utalvány használatával. Az elektronikus utalvány (lásd a 2.2.5.2. pontot) a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozik, mivel olyan érvényes (előre fizetett) fizetési mód, amely potenciálisan mindenhol alkalmazható áruk vásárlására (amennyiben a kereskedő szerződést kötött az elektronikuspénz-szolgáltatóval az ilyen típusú fizetés biztosítására). A két fizetési mód megkülönböztetésének kulcseleme az előbbi korlátozott használata, akár a felhasználási hely (csak a kibocsátó helyiségeiben vagy egyetlen tagállamban), akár a megvásárolható termékek vagy szolgáltatások (korlátozott áru- vagy szolgáltatáskínálat) tekintetében. Ezért meg kell határozni, hogy a fizetési módot bármely kereskedő használhatja-e bármely dolog megvásárlására, vagy csak bizonyos kereskedőkre, illetve adott márka, hálózat stb. által kínált különböző árukra és szolgáltatásokra korlátozódik.

Egy adott fizetési mód nem tartozik automatikusan a korlátozott használatú fizetési módok kategóriájába pusztán azért, mert csak néhány kereskedő fogadja el. A korlátozott elfogadás különböző okokra vezethető vissza, és a korlátozottság idővel mérséklődhet, ami szélesebb körű elfogadáshoz vezet. Ugyanez a helyzet például a kártyás fizetésekkel, amikor a kereskedők nem feltétlenül fogadják el az összes meglévő kártyarendszert, hanem csak néhányat. Egy korlátozottan használt fizetési mód esetében azonban az elfogadottság – mivel csak a kibocsátó helyiségeire korlátozódik – általában nem fog jelentősen bővülni.

A korlátozottan használt fizetési módok közül a leggyakoribbak az „ajándékutalványok” vagy „ajándékkártyák”, amelyeket egy adott összegért vásárolnak, és amelyek lehetővé teszik az utalvány vagy a kártya birtokosa számára, hogy megvásárolja a kártya/utalvány kibocsátója vagy partnerei által kínált árukat és szolgáltatásokat.

Az alábbi ábra az ajándékutalványokkal teljesített fizetésre vonatkozó jelentéstételt mutatja be

10. ábra – Az ajándékutalványokkal teljesített fizetésekre vonatkozó jelentéstétel

Az ábra egyértelműen rávilágít arra, hogy a piactér nem jelenti be a fizető fél által a kedvezményezettnek az utalvány felhasználásával teljesített fizetést. A fizető fél (vagy valaki más) által az utalvány megvásárlása ellenében teljesített fizetést és a pénznek a piacterről a kedvezményezett bankszámlájára

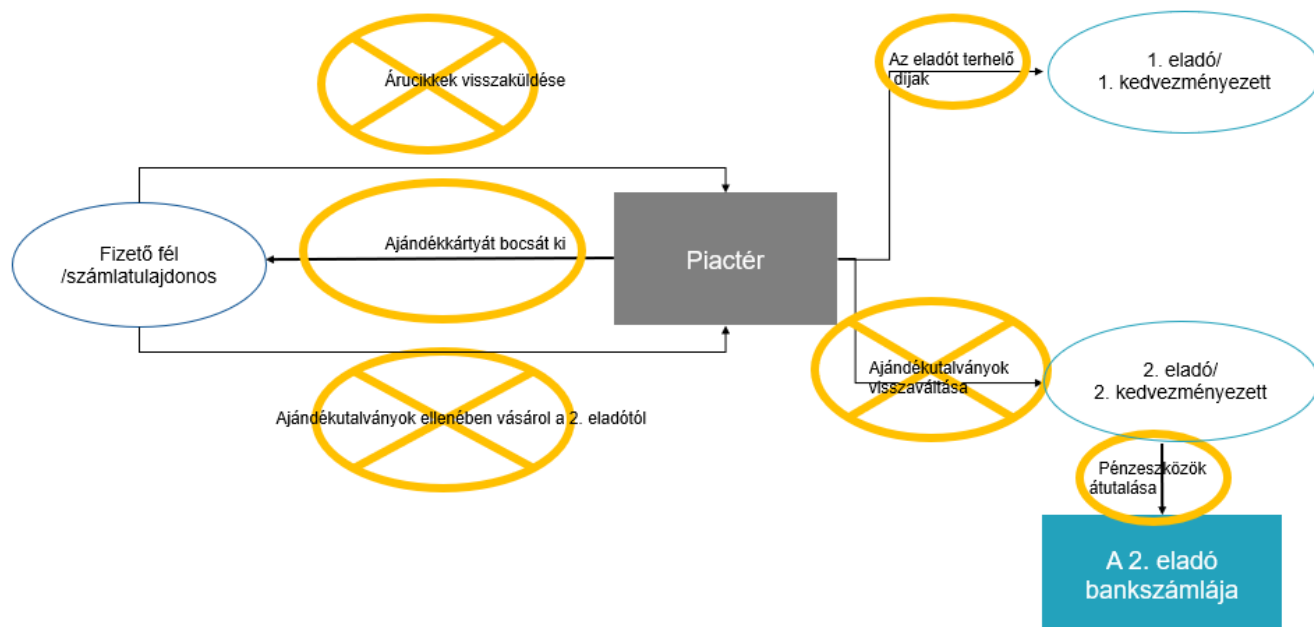
történő utalását azonban jelenteni kell, mivel ez esetben a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújtó pénzforgalmi szolgáltatók által teljesített fizetésekről van szó.

2.3.2 Utalványok és visszafizetés

Ha a fizető fél nem elégedett a megrendelt árukkal, és vissza kívánja küldeni azokat, nem ritka, hogy a piacterek és a vállalkozások pénzvisszafizetés helyett utalványt biztosítanak a fizető fél számára. Ez a gyakorlat előnyös a vállalkozás számára, mert nem kell visszafizetnie a pénzt, valamint előnyös a fizető fél számára is, mert olyan érvényes fizetőeszköz birtokába jut, amellyel hasonló árukat vásárolhat. Ezek az utalványok akkor is felajánlhatók kártérítésként, ha az áru megsérül, késik, vagy ha a szállítás során bármilyen probléma merült fel.

Az alábbi ábra azt szemlélteti, hogy ilyen helyzetben hogyan alakul a jelentéstétel.

11. ábra – Az ajándékutalványokkal teljesített visszafizetésekre és fizetésekre vonatkozó jelentéstétel

A fizető fél által a piactér számára teljesített első fizetés (a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó fizetési mód alkalmazásával) a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozik, és azt jelenteni fogják. Abban az esetben, ha a fizető fél visszafizetést kér, a piactér ezt a visszafizetést is jelenti.

Az ajándékutalvánnyal teljesített alábbi fizetések azonban nem tartoznak a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá. Amint azt az ábra is kiemeli, ez olyan helyzetekhez vezethet, amikor a fizető fél az első eladótól árut vásárol, amelyet bejelentenek a CESOP-ba, de ezt követően ajándékkártya igénybe vételével visszafizetést igényel. Bár a piactér jelenti a visszafizetést, de nem jelenti a fizető fél számára történő ajándékkártya-kibocsátást, és az ezt követő ügyletet sem, amikor a fizető fél az ajándékkártyával egy másik eladótól vásárol árut. Amikor azonban a piactér átutalja a második eladónak járó összeget, ezt a fizetési műveletet a második eladó bankjának jelentenie kell, és a jelentés a konszolidált összeget tartalmazza.

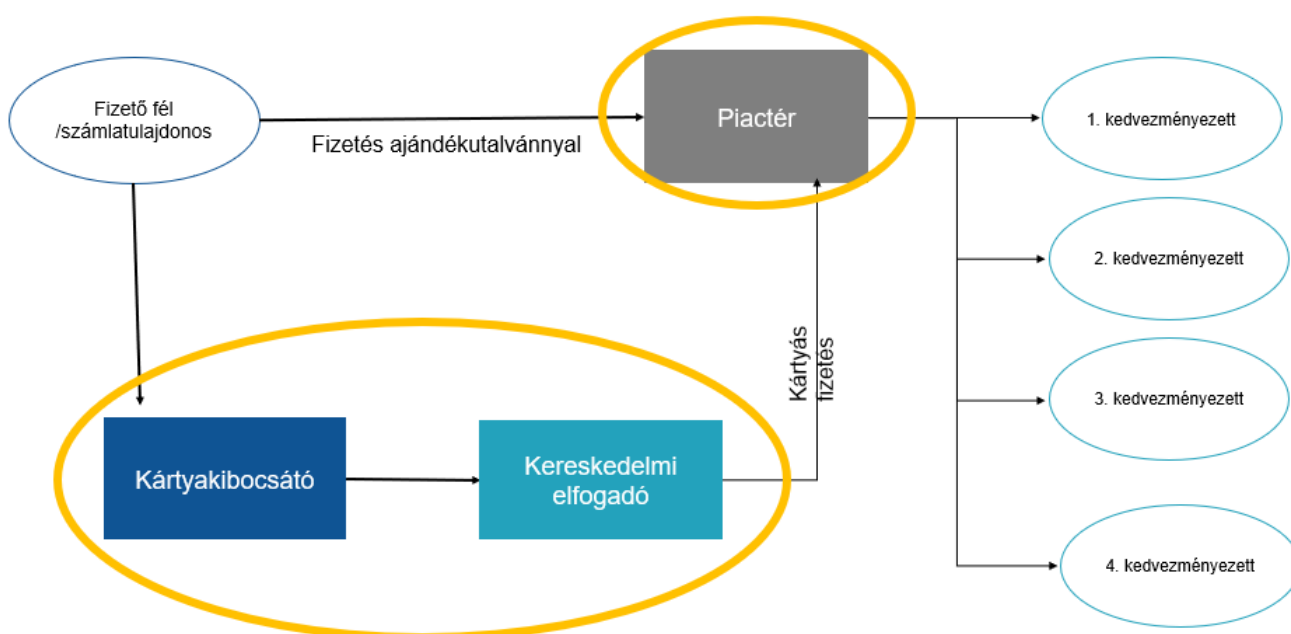
Így annak ellenére, hogy az ügyleti lánc egy része az ajándékkártya használata miatt nem lesz látható, a CESOP továbbra is információhoz jut az első eladó számára utalt és az első ügylet során visszafizetett

összeről, továbbá – a második eladó pénzforgalmi szolgáltatójának jelentése alapján – a második eladó részére utalt teljes összeőről.

2.3.3 Az utalványok és a jelentéstétel hatálya alá tartozó fizetési módok együttes használata

Ez a helyzet azokat az eseteket tárgyalja, amikor a fizető fél ajándékkártya vagy ajándékutalvány ellenében vásárol árukat vagy szolgáltatásokat, de az utalvány értéke nem elegendő a teljes vételár kifizetésére, és a fennmaradó összeget a jelentéstétel hatálya alá tartozó fizetési módok alkalmazásával, normál pénzáttalással kell kifizetni.

12. ábra – Az ajándékutalványok és a jelentéstétel hatálya alá tartozó fizetési módok együttes használatával teljesített fizetések bejelentése

Ilyen esetekben, és ha a szabályokat a 243b. cikk (2) bekezdése szerinti ellenőrzés és korlátozás nélkül alkalmazták, a jelentéstétel módja a következő:

- A jelentéstétel hatálya alá tartozó fizetést (kártyás fizetés, átutalás, elektronikus pénz stb.) végrehajtó pénzforgalmi szolgáltató ezt a fizetést a piactérnek mint kedvezményezettnek teljesített fizetésként jelenti.
- A piactér az utalvánnyal teljesített fizetés elemet nem jelenti, mivel az nem tartozik a jelentéstétel hatálya alá, hanem azt a fizetést jelenti be, amelyet a jelentéstétel hatálya alá tartozó fizetési mód alkalmazásával az áru eladója mint kedvezményezett javára teljesített.
- A kedvezményezett (eladó) pénzforgalmi szolgáltatója összesítve bejelenti a piactér által a kedvezményezettnek egy adott időszak alatt utalt valamennyi összeget.

Bár ez a rendszer alkalmazható akkor is, ha az eladó egyetlen jogalany, a piactéren történő áruvásárlás általában azt jelenti, hogy több eladó is részt vehet egyetlen ügyletben, és mindegyikük esetében az eladott áru egy-egy tételt jelent a fizető fél teljes vásárlásában. Következésképpen a piacterek nem

osztják fel a különböző fizetéseket utalványok és egyéb fizetési módok között, hanem azokat egyetlen olyan fizetésbe csoportosítják, amelyben utalványok és a jelentéstétel hatálya alá tartozó fizetési módok is szerepelnek. Emiatt a piacterek gyakran nincsenek tisztában azzal, hogy mekkora az az összeg, amely az egyes eladókhoz tartozó összegeken belül utalványból származik, és ezért a jelentésben nem kell szerepeltetni.

Tekintettel arra, hogy a piacterek nem tudják felosztani az utalvány értékét a különböző eladók között, ha az utalvány mellett a jelentéstétel hatálya alá tartozó fizetési módok is jelen vannak, és figyelembe véve, hogy a kivételeket megszorítóan kell értelmezni, ami azt jelenti, hogy a teljes fizetési műveletet nem lehet figyelmen kívül hagyni, elfogadott megoldás, hogy a piacterek a teljes fizetési művelet(ek)e)t jelentik, beleértve az utalványok által fedezett összegeket is, amennyiben nem tudják megállapítani, hogy pontosan mekkora összegű fizetés származik a jelentéstétel hatályán kívül eső módok alkalmazásával végrehajtott fizetési műveletből.

A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy ha a piactér nem tudja az egyes kedvezményezettek javára teljesített minden egyes fizetési művelet tekintetében meghatározni, hogy az adott fizetés mely részét fedezi utalvány, akkor a piactér úgy jelenti az egyes kedvezményezettek javára teljesített összes fizetési műveletet, mintha nem használtak volna utalványt.

2.4 Gyakorlati alkalmazás fizetési módonként

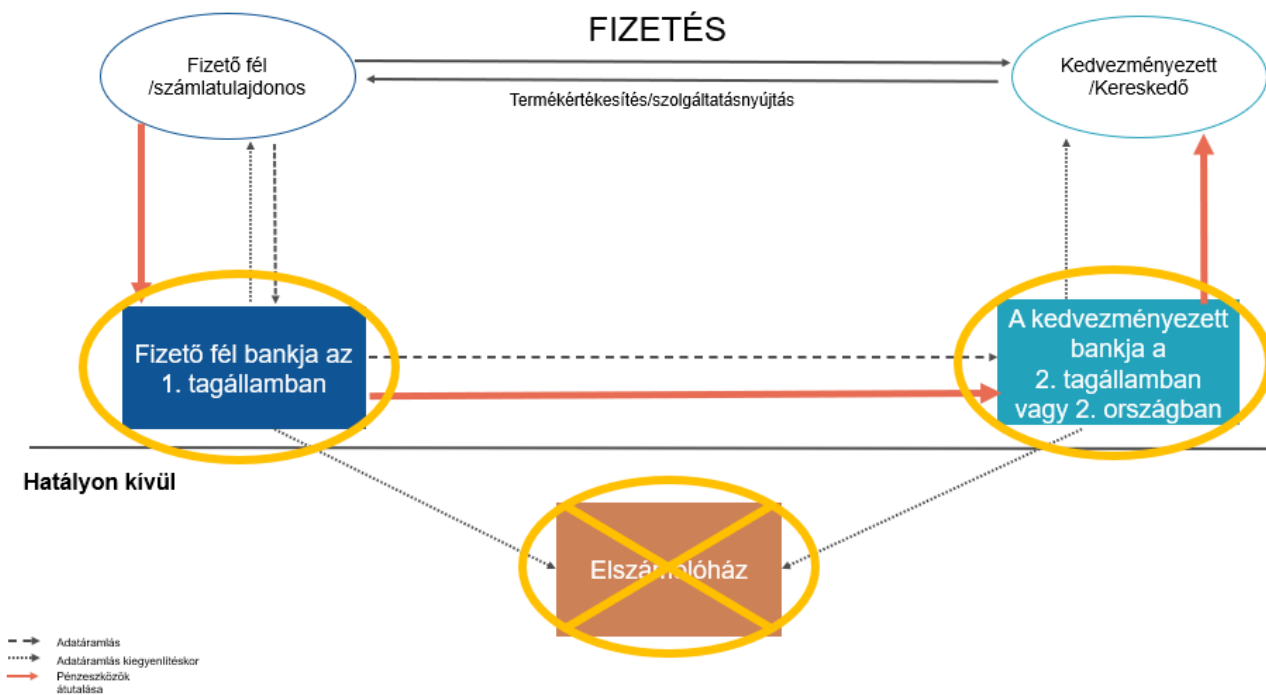
A következő szakasz a 2.2. szakaszban említett főbb fizetési módok mindegyikére vonatkozóan bemutatja, hogy melyek a jelentéstételre kötelezett szervezetek. A piros színnel bekarikázott szervezet azt a jogalanyt jelöli, amely a fizető fél (vevő) és a kedvezményezett (eladó) közötti fizetést jelenti be, míg a sárga színnel bekarikázott szervezetek olyan pénzforgalmi szolgáltatókat jelölnek, amelyek a teljes fizetési lánc részeként szintén jelenteni fogják a fizetést, de az nem szigorúan a vevő és az eladó közötti fizetésre utal.

Az egyes példák csak a jelentéstétel hatálya alá tartozó jogalanyokat emelik ki, de nem határozzák meg, hogy a 243b. cikk (3) bekezdésében foglalt szabálynak megfelelően ki fogja jelenteni a fizetési adatokat. Az ezzel kapcsolatos részleteket lásd a 4.3. szakaszban.

2.4.1 Átutalás

Az átutalások esetében a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó pénzforgalmi szolgáltatók a fizető fél bankja és a kedvezményezett bankja. Az elszámolóháznak vagy bármely más közvetítő ügynöknek vagy pénzforgalmi szolgáltatónak nem kell adatot szolgáltatnia, mivel ők olyan pénzforgalmi szolgáltatók, amelyek nem a fizető félnek vagy a kedvezményezettnek nyújtanak pénzforgalmi szolgáltatásokat.

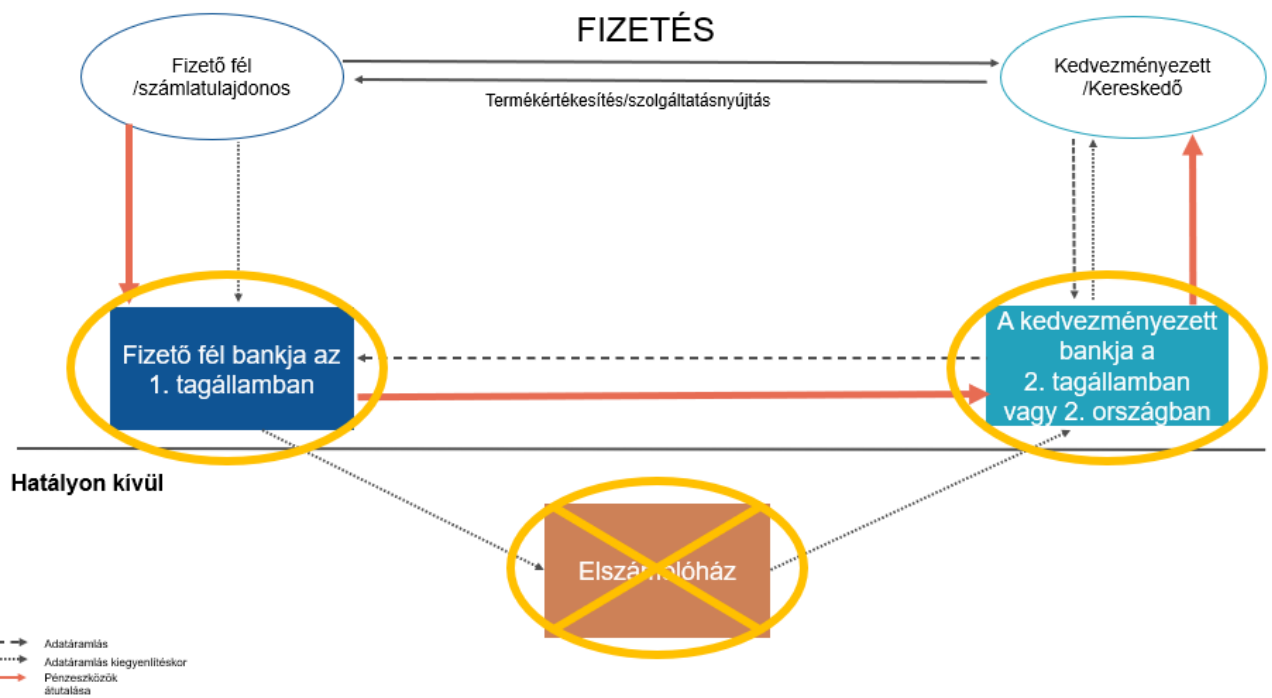
13. ábra – Jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó szervezetek átutalások esetében

2.4.2 Beszedés

Mivel a beszedés az átutaláshoz hasonló módon működik, az átutalással pontosan megegyező szabályok vonatkoznak rá. A fizető fél bankja és a kedvezményezett bankja tehát a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozik, míg az elszámolóház nem.

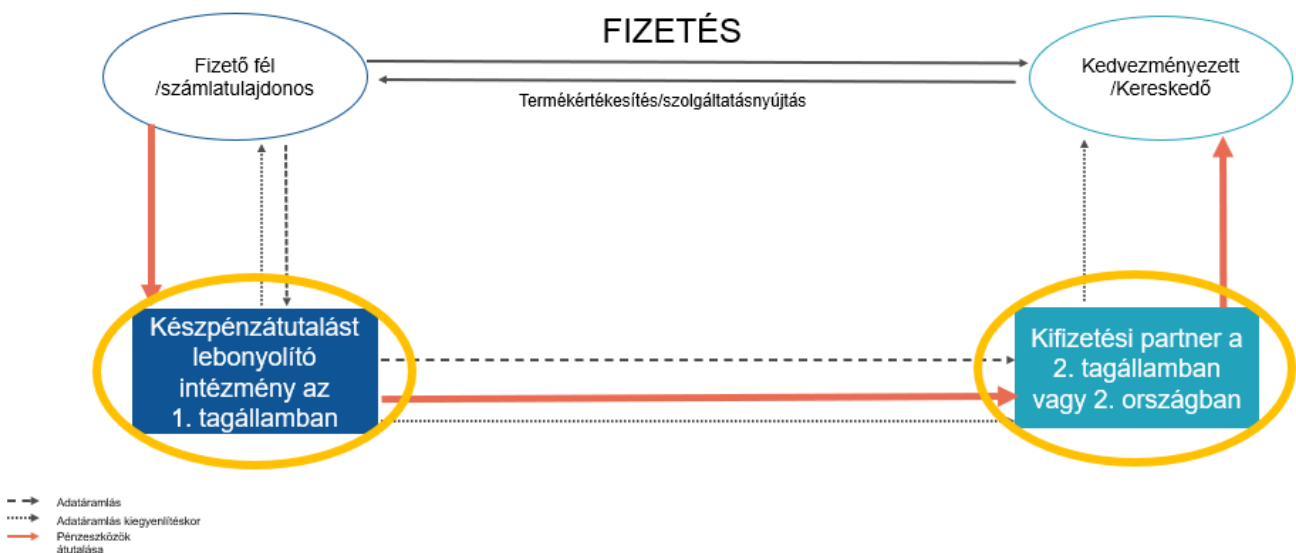
14. ábra – Jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó szervezetek beszedések esetében

2.4.3 Készpénzátutalás

A készpénzátutalások esetében mind a készpénzátutalást végrehajtó intézmény, mind a kifizetési partner a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó pénzforgalmi szolgáltató.

15. ábra – Jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó szervezetek készpénzátutalás esetében

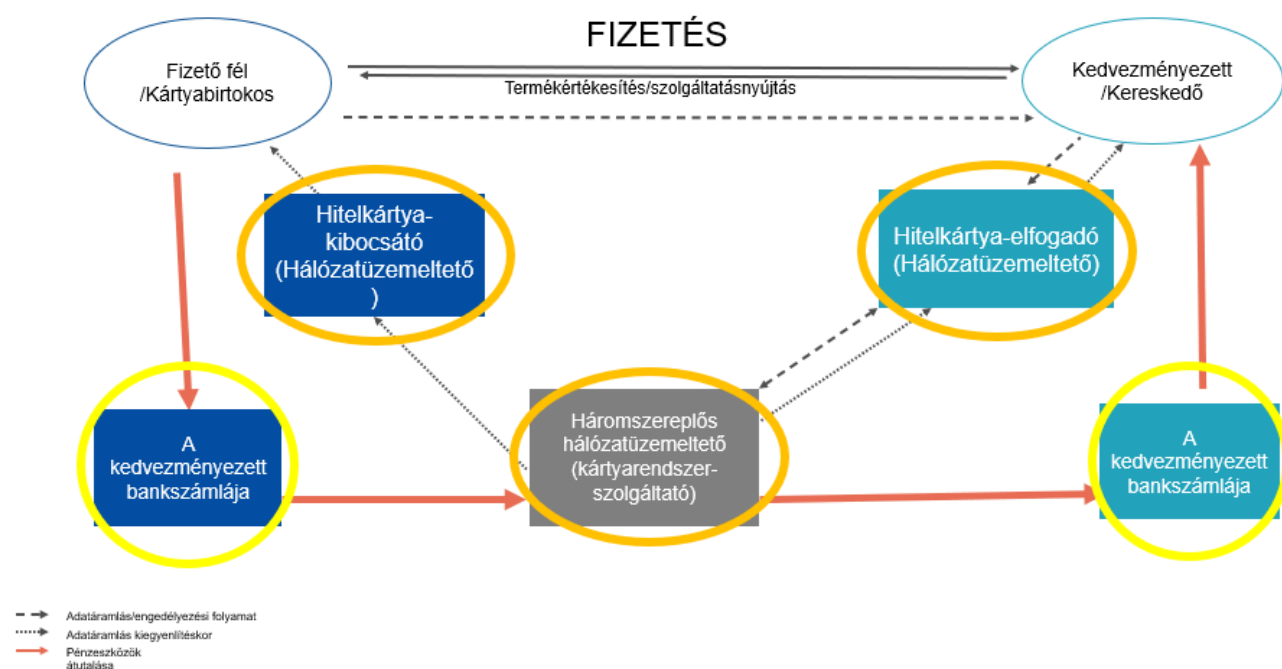
2.4.4 Kártyás fizetések

2.4.4.1 Háromszereplős kártyarendszer

Mint minden kártyás fizetés esetében, a hitelkártya-kibocsátó és -elfogadó a jelentéstételi kötelezettség kulcsszereplői, így a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartoznak. A háromszereplős kártyarendszerek esetében, mivel ezeket a funkciókat maga a kártyarendszer látja el, a kártyarendszer is pénzforgalmi szolgáltató lesz, és a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozik.

A fizető bankjára és a kedvezményezett bankjára az ábrán kiemelt jelentéstételi kötelezettség vonatkozik. Ők azonban nem a fizető fél által a kedvezményezett javára teljesített fizetések adatait jelentik, hanem egy másik tranzakciót, amely lehet a kártyahitel kiegyenlítése céljából a fizető fél által a kártyarendszer-szolgáltató javára történő utalás vagy az összesített fizetéseknek a kártyarendszer-szolgáltató által a kedvezményezett javára történő utalása.

16. ábra – Jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó szervezetek a háromszereplős kártyarendszerekben

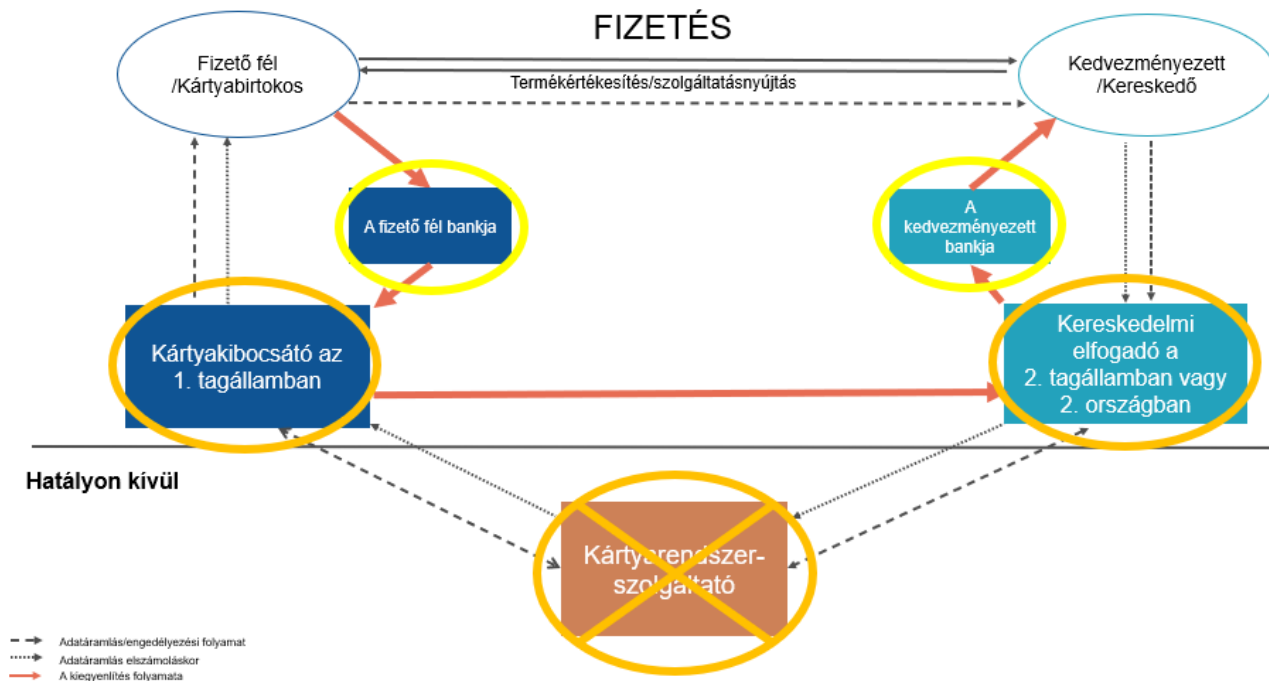

2.4.4.2 Négy szereplős kártyarendszer

Az alábbi példa azt a helyzetet mutatja be, amikor sem a hitelkártya-kibocsátó, sem a kereskedelmi elfogadó nem a fizető fél bankja, illetve nem a kedvezményezett bankja. Ebben az esetben a fizető fél és a kedvezményezett közötti fizetés tekintetében a fő adatszolgáltatók a kártyakibocsátó és az elfogadó, akiknek jelenteniük kell az adatokat. A kártyahálózat azonban nem pénzforgalmi szolgáltató, és nem vonatkozik rá jelentéstételi kötelezettség.

A háromszereplős kártyarendszerekhez hasonlóan a fizető fél bankja és a kedvezményezett bankja is – mivel pénzforgalmi szolgáltatók – a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá fognak tartozni. Ők azonban nem a fizető fél által és a kedvezményezett közötti fizetések adatait jelentik, hanem egy másik tranzakciót, amely lehet a kártyahitel kiegyenlítése céljából a fizető fél által a kártyakibocsátó javára történő utalás vagy az összesített kiegyenlítési összegeknek az elfogadó által a kedvezményezett javára történő utalása.

17. ábra – Jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó szervezetek a négy szereplős kártyarendszerekben

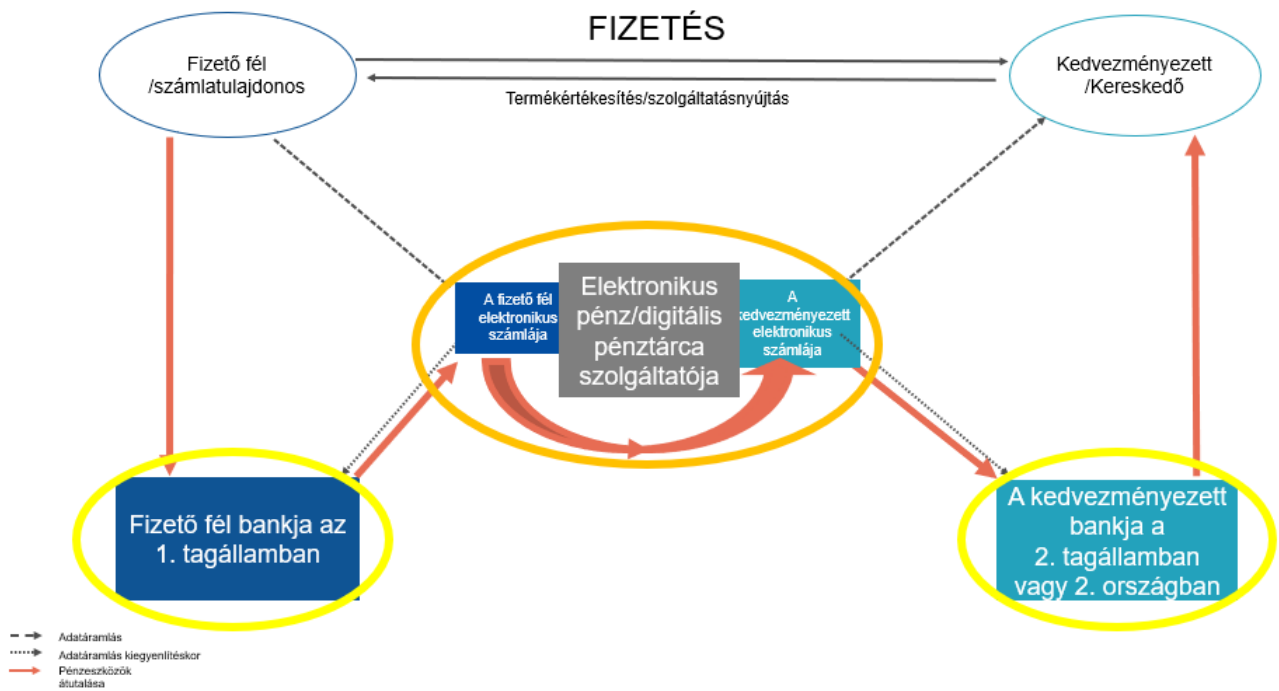
2.4.5 Elektronikus pénz

2.4.5.1 Elektronikus pénztárca

Az elektronikus pénztárca esetében az elektronikuspénz-szolgáltató a jelentéstétel központi szereplője, és az egyetlen, amely teljes körű áttekintéssel rendelkezik a fizető fél és a kedvezményezett közötti ügyletről. Az elektronikuspénz-szolgáltató tehát a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozik, és mindig jelenti a fizető fél és a kedvezményezett közötti fizetésre vonatkozó adatokat.

A fizető fél bankja és a kedvezményezett bankja hasonló helyzetben van, mint a kártyás fizetések esetében. Az említett bankok a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó pénzforgalmi szolgáltatók, azonban nem vesznek részt a fizető fél és a kedvezményezett közötti műveletben. Ehelyett a fizető fél bankja a fizető fél által az elektronikuspénz-szolgáltató javára teljesített fizetést, a kedvezményezett bankja pedig az elektronikuspénz-szolgáltató által a kedvezményezett javára teljesített fizetést jelenti.

18. ábra – Jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó szervezetek elektronikus pénztárca alkalmazásakor

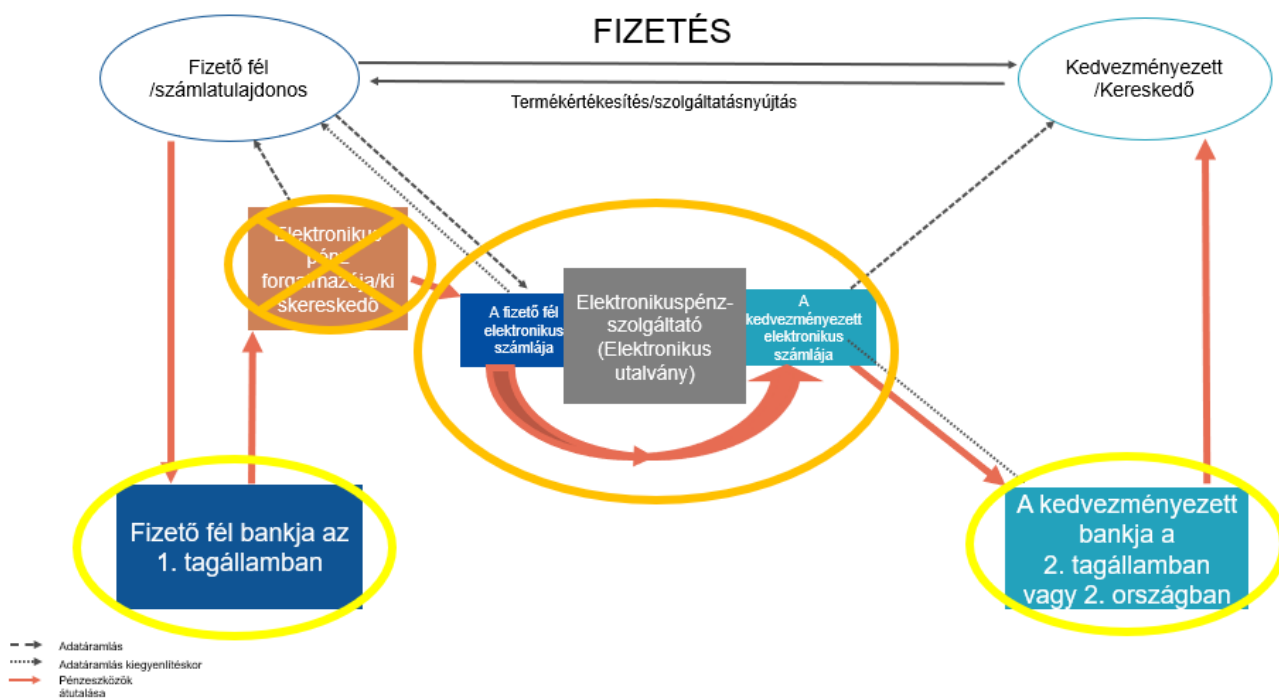

2.4.5.2 Elektronikus utalvány

Elektronikus utalványok esetében az elektronikus pénz-szolgáltatónak a jelentéstételben betöltött központi szerepét illetően az elektronikus pénztárcához hasonló helyzet áll fenn, ezért az elektronikus pénz-szolgáltató a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá fog tartozni. A különbség abban áll, hogy az ügylet szereplője az elektronikus utalvány forgalmazója/kiskereskedője is, amely azonban nem pénzforgalmi szolgáltató, és mint ilyen, nem lesz jelentéstételi kötelezettsége.

A fizető fél bankja és a kedvezményezett bankja ugyanolyan helyzetben van, mint az elektronikus pénztárca esetében.

19. ábra – Jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó szervezetek elektronikus utalvány alkalmazásakor

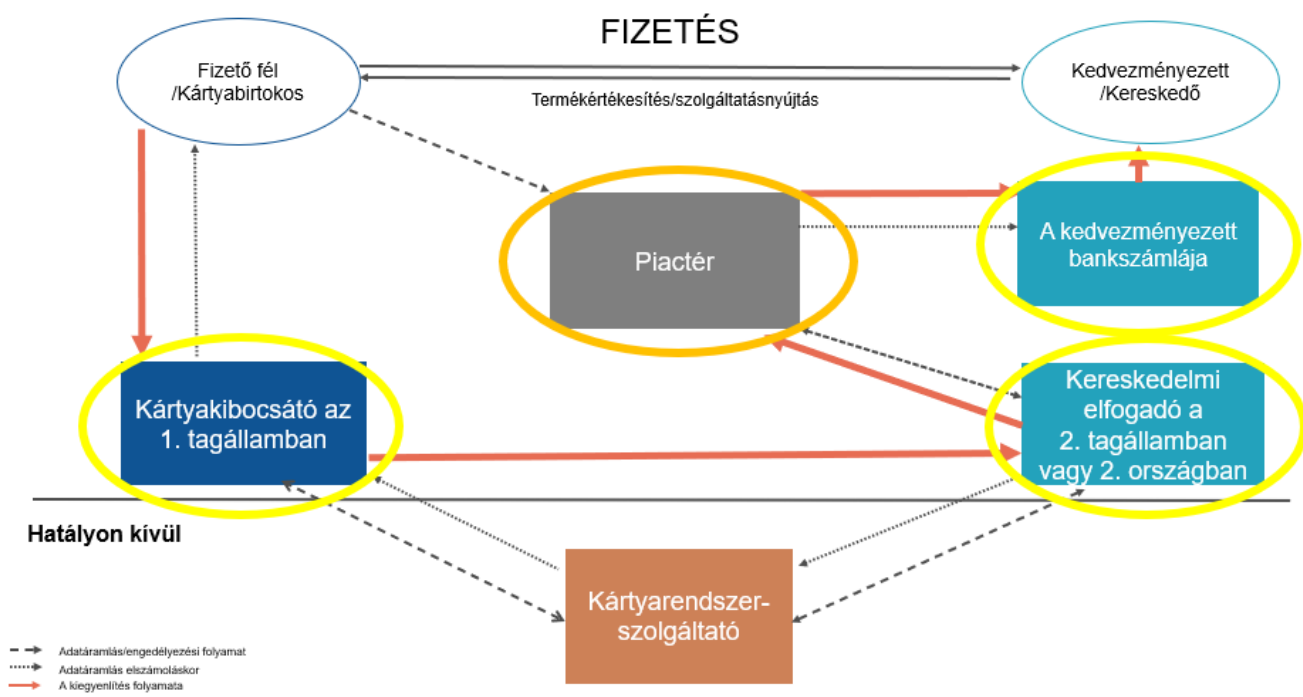
2.4.6 Piacter

Az alábbi példa egy piactéren négy szereplős kártyarendszer alkalmazásával teljesített fizetés esetét mutatja be. A következtetések azonban maradéktalanul érvényesek az átutalásokra vagy más fizetési módokra is.

A piactér esetében maga a piactér a PSD2 irányelv szabályai szerinti pénzforgalmi szolgáltató, ha mind a fizető fél, mind a kedvezményezett nevében birtokol pénzeszközöket. Így a piactérnek történő kártyás fizetés esetében a jelentéstételi kötelezettség hatálya kiterjed a kártyás fizetések szokásos szereplőire (a kártyahálózatra viszont nem), de a piactérre is. A piactér részvétele kulcsfontosságú a jelentéstétel szempontjából, mivel a piactér az egyetlen olyan jogalany, amely teljes mértékben áttekintéssel rendelkezik a fizető fél és a kedvezményezett közötti fizetésről. A kibocsátó és az elfogadó csak akkor jelenthet be egy, a piactér igénybevételével teljesített fizetést, ha a pénzeszközöket a saját nevében gyűjti. Csak a piactér jelentheti az említett pénzeszközök tényleges kedvezményezettjére vonatkozó információkat.

Az ábrán látható, hogy a kedvezményezett bankja ugyanolyan helyzetben van, mint a normál kártyás fizetések esetében. A kedvezményezett bankja nem vesz részt a fizető fél és a kedvezményezett közötti tranzakcióban, és csak a piactér által a kedvezményezett javára átutalt összeget jelenti.

20. ábra – Jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó szervezetek piactér igénybevételekor

3 ELLENŐRZÉS ÉS A JELENTÉSTÉTELI KÖTELEZETTSÉG ÉRVÉNYBE LÉPÉSE

Amint a 243b. cikkben foglalt, a 2. pontban részletezett feltételek teljesülnek, a fizetés a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozik. A tényleges jelentésre azonban csak akkor kerül sor, ha két további feltétel is teljesül. Ennek meghatározása céljából a pénzforgalmi szolgáltatók ellenőrzési tesztet hajtanak végre.

E két további feltétel a következő:

- a bejelentett fizetésnek határokon átnyúló fizetésnek kell lennie (3.1. pont), és
- az adott tagállamban pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújtó pénzforgalmi szolgáltató jelentéstételi kötelezettsége akkor lép érvénybe, ha az adott tagállamban egyetlen kedvezményezett részére negyedévente legalább 25 határokon átnyúló fizetést hajt végre (3.2. pont).

Fontos, hogy az ellenőrzési szabályok egyértelműen elkülönüljenek a 243d. cikk alapján jelentendő adatoktól. Az ellenőrzési szabályok a szubszidiaritás és az adatvédelem szempontjából biztosítják a jelentéstételi kötelezettség arányosságát. Az ellenőrzési szabályok célja eltér a jelentéstételi kötelezettségétől, amely a héacsolás elleni küzdelmet segíti elő. Így az ellenőrzési szabályok közvetett adatokra épülnek, hogy azokat valamennyi pénzforgalmi szolgáltató könnyen alkalmazhassa. Nem lehetnek azonban hatással a továbbítandó adatokra, amelyeket a jelentéstétel hatékonysága érdekében a lehető legpontosabban kell meghatározni.

A helyszínrre vonatkozó szabályok különösen nem befolyásolhatják, hogy a kedvezményezett címeként mely helyszín adat kerüljön továbbításra. Teljes mértékben elfogadható, hogy a továbbított cím nem egyezik meg a kedvezményezettnek a 243c. cikk szabályai szerint meghatározott tartózkodási helyével (további részletekért lásd a 3.1. pontot).

Hasonlóképpen meg kell különböztetni a küszöbértékek összesítését a tényleges adatszolgáltatástól. Ez azt jelenti, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók a fizetés bejelentésekor nem egyesíthetik a két fizetési számla tulajdonosára (a kedvezményezettre) vonatkozó adatokat, még akkor sem, ha megállapították, hogy a számlák egyetlen kedvezményezett tulajdonában vannak (további részletekért lásd a 3.2. pontot).

Az ellenőrzési szabályokkal kapcsolatos információk kizárólagos célja, hogy segítségükkel a pénzforgalmi szolgáltatók meghatározhassák, hogy mikor kell egy adott fizetést jelenteni. Ez az információ nem része a 243d. cikkben előírt adatelemeknek, és nem kell automatikusan jelenteni a tagállamok számára.

3.1 Határokon átnyúló fizetések – A 243c. cikk helyszínrre vonatkozó szabályai

A pénzforgalmi szolgáltatóknak annak megállapítása érdekében, hogy a fizetést jelenteni kell-e, először azt a feltételt kell ellenőrizniük, hogy az adott fizetés a 2006/112/EK irányelv 243c. cikkének szabályai szerint határokon átnyúló fizetésnek minősül-e.

(1) A 243b. cikk (1) bekezdése második albekezdésének alkalmazásában és az V. címbe foglalt rendelkezések sérelme nélkül úgy kell tekinteni, hogy a fizető fél abban a tagállamban helyezkedik el, amely megfelel a következők valamelyikének:

a) a fizető fél fizetési számlájának IBAN-száma vagy bármely egyéb azonosító, amely egyértelműen azonosítja a fizető felet és megadja annak elhelyezkedését, vagy ilyen azonosító hiányában;

b) a fizető fél nevében eljáró pénzforgalmi szolgáltatót egyértelműen azonosító és annak elhelyezkedését megadó BIC-kód vagy egyéb vállalatazonosító kód.

(2) A 243b. cikk (1) bekezdése második albekezdésének alkalmazásában úgy kell tekinteni, hogy a kedvezményezett abban a tagállamban, harmadik területen vagy harmadik országban helyezkedik el, amely megfelel a következők valamelyikének:

a) a kedvezményezett fizetési számlájának IBAN-száma vagy bármely egyéb azonosító, amely egyértelműen azonosítja a kedvezményezettet és megadja annak elhelyezkedését, vagy ilyen azonosító hiányában;

b) a kedvezményezett nevében eljáró pénzforgalmi szolgáltatót egyértelműen azonosító és annak elhelyezkedését megadó BIC-kód vagy egyéb vállalatazonosító kód.

Csak a határokon átnyúló fizetésekre vonatkozó adatokat kell továbbítani a tagállamok és a CESOP számára. Az irányelv szabályai értelmében a nemzeti fizetésekről nem szabad adatokat gyűjteni.

3.1.1 A fizető fél és a kedvezményezett elhelyezkedésének meghatározására szolgáló azonosítók táblázata

A 243c. cikk megállapítja, hogy egy fizetés milyen szabályok alapján minősül határokon átnyúlónak. Ezek a szabályok közvetett adatokra épülnek annak érdekében, hogy egy ország könnyen és gyorsan hozzárendelhető legyen a fizető félhez és a kedvezményezettéhez. A 243c. cikk alkalmazásában nincs jelentősége annak, hogy a fizető fél és a kedvezményezett e közvetett adatokon alapuló elhelyezkedése eltérhet a tényleges elhelyezkedésüktől.

Az alábbi táblázat felsorolja azokat az azonosítókat vagy adatelemeket, amelyekből a pénzforgalmi szolgáltatóknak az alkalmazott fő fizetési módok tekintetében meg kell állapítaniuk a fizető fél és a kedvezményezett elhelyezkedését. A táblázat azonban tájékoztató jellegű, és más, relevánsabbnak ítélt elemek is felhasználhatók.

I. táblázat – Az elhelyezkedést meghatározó azonosítók fizetési módonként és adatszolgáltató szervezetenként

Fizetési mód	A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója általi jelentés (EU-n kívül)		A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója általi jelentés (EU-n belül)	
	A fizető fél elhelyezkedése	A kedvezményezett elhelyezkedése	A fizető fél elhelyezkedése	A kedvezményezett elhelyezkedése
Átutalás	- IBAN-szám - (A pénzforgalmi szolgáltató BIC-kódja)	- IBAN-szám - A pénzforgalmi szolgáltató BIC-kódja ¹⁰ - A fizetési számla száma ¹¹	- IBAN-szám - (A pénzforgalmi szolgáltató BIC-kódja)	- IBAN-szám - (A pénzforgalmi szolgáltató BIC-kódja)

¹⁰ Akkor alkalmazandó, ha nem áll rendelkezésre IBAN-szám.

¹¹ Ez az azonosító nem feltétlenül tartalmaz országkódot, és gyakran a pénzforgalmi szolgáltató BIC-kódjához kapcsolódik.

Beszedés ¹²	- IBAN-szám - (A pénzforgalmi szolgáltató BIC-kódja)	- IBAN-szám - A pénzforgalmi szolgáltató BIC-kódja - A fizetési számla száma	- IBAN-szám - (A pénzforgalmi szolgáltató BIC-kódja)	- IBAN-szám - (A pénzforgalmi szolgáltató BIC-kódja)
Kártyás fizetések	- BIN-szám	- A kereskedő címe - A kártyaelfogadó elhelyezkedése	- BIN-szám	- A kereskedő címe
Elektronikus pénz	- A fizető fél elektronikus számlája (a bevezetéskor rögzített hely) - IBAN-szám - Elektronikus utalványok: az eladó országkódja	- A kedvezményezett elektronikus számlája (a bevezetéskor rögzített hely) - IBAN-szám	- A fizető fél elektronikus számlája (a bevezetéskor rögzített hely) - IBAN-szám - Elektronikus utalványok: az eladó országkódja	- A kedvezményezett elektronikus számlája (a bevezetéskor rögzített hely) - IBAN-szám
Készpénzáttalás	- A fizető fél elhelyezkedése (saját nyilvántartások) - IBAN-szám	- A kifizetési partner BIC-kódja	- A kifizetési partner BIC-kódja	- A kedvezményezett elhelyezkedése (saját nyilvántartások)

Fontos megjegyezni, hogy bár a 243c. cikk előírja a pénzforgalmi szolgáltatók számára, hogy elsősorban a fizető fél és a kedvezményezett elhelyezkedéséhez kapcsolódó azonosítókat használjanak, ezen azonosítók némelyike (pl. az IBAN-szám) végső soron a pénzforgalmi szolgáltatók elhelyezkedésére utal. Ez hatással lehet a jelentéstételi kötelezettségre (lásd a 3.1.2. pontot).

A 243d. cikk (1) bekezdésének d) pontjában foglalt szabállyal ellentétben az azonosító használata tekintetében nincs preferenciális sorrend (eltekintve attól a kötelezettségtől, hogy először a fizető fél/kedvezményezett azonosítóját kell használni). Ez azt jelenti, hogy ha a pénzforgalmi szolgáltató eltérő helyekre utaló különböző azonosítókkal rendelkezik, akkor azt az azonosítót kell választania, amely a legjobban tükrözi a kedvezményezett elhelyezkedését.

Példa: ha az elektronikuspénz-szolgáltató IBAN-számában szereplő országkód eltér az ügyfele által az adatfelvétel során megadott cím szerinti, és hivatalos dokumentumok (személyazonosító igazolvány, útlevél, vezetői engedély stb.) által igazolt országkódtól, úgy az ügyfél által megadott helyet kell választania, mivel az jobban tükrözi az ügyfél elhelyezkedését.

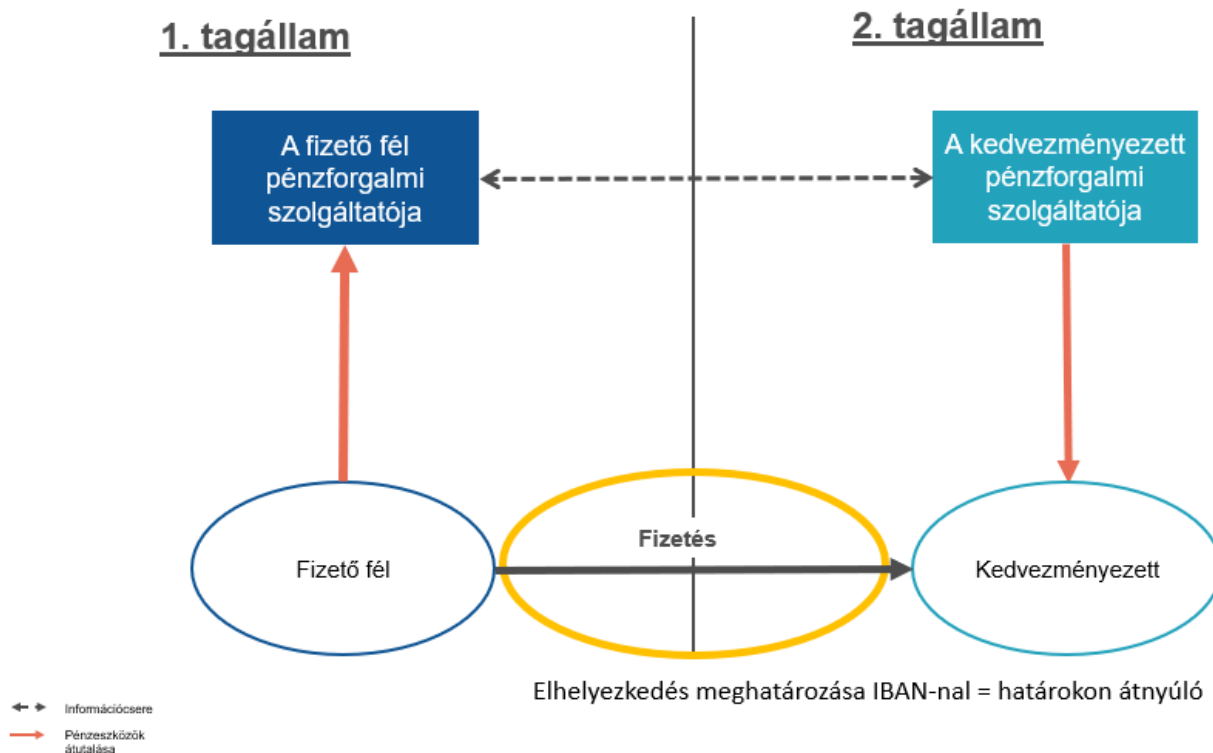
2. példa: a hitelkártya BIN-számtartománya alapján megállapítható, a kártya kibocsátójának elhelyezkedése, illetve a kártya kibocsátásának helye. A fenti szabályok alkalmazásában a pénzforgalmi szolgáltatónak a BIN-számtartományt kell alkalmaznia, amely a kártya kibocsátási helyét mutatja, mivel ez tükrözi a legjobban a fizető fél elhelyezkedését.

¹² A beszédésekre vonatkozóan jelenleg nincs nemzetközi rendszer. Így a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója általi jelentéstételi kapesán itt felsorolt azonosítók főként elméleti jellegűek.

3.1.2 Gyakorlati alkalmazás

3.1.2.1 Átutalás/Beszedés – A fizető fél, a kedvezményezett és a pénzforgalmi szolgáltatók különböző tagállamokban vannak

21. ábra – A határokon átnyúló átutalások azonosítása, ha a fizető fél, a kedvezményezett és azok pénzforgalmi szolgáltatói különböző tagállamokban vannak

A fenti helyzetben a fizető fél és a kedvezményezett két különböző tagállamban van, és a saját tagállamukban letelepedett pénzforgalmi szolgáltatókat vesznek igénybe átutalás/beszedés végrehajtására.

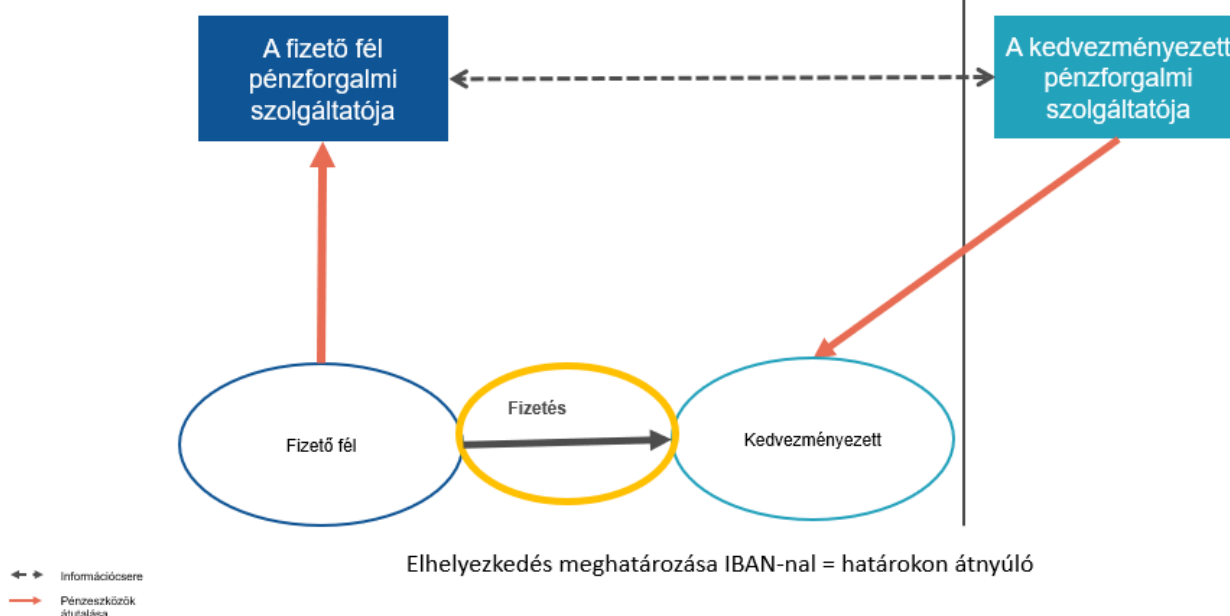
A 243c. cikk szabályai szerint e fizetési módok esetében a legrelevánsabb azonosító a fizető fél fizetési számlájának és a kedvezményezett fizetési számlájának IBAN-száma. Mivel a két IBAN-szám két különböző tagállamra utal, a fizetés határokon átnyúlónak minősül.

3.1.2.2 Átutalás/Beszedés – A fizető fél és a kedvezményezett ugyanabban a tagállamban van

22. ábra – A határokon átnyúló átutalások azonosítása, ha a fizető fél és a kedvezményezett ugyanabban a tagállamban van, pénzforgalmi szolgáltatóik azonban különböző tagállamokban vannak

1. tagállam

2. tagállam

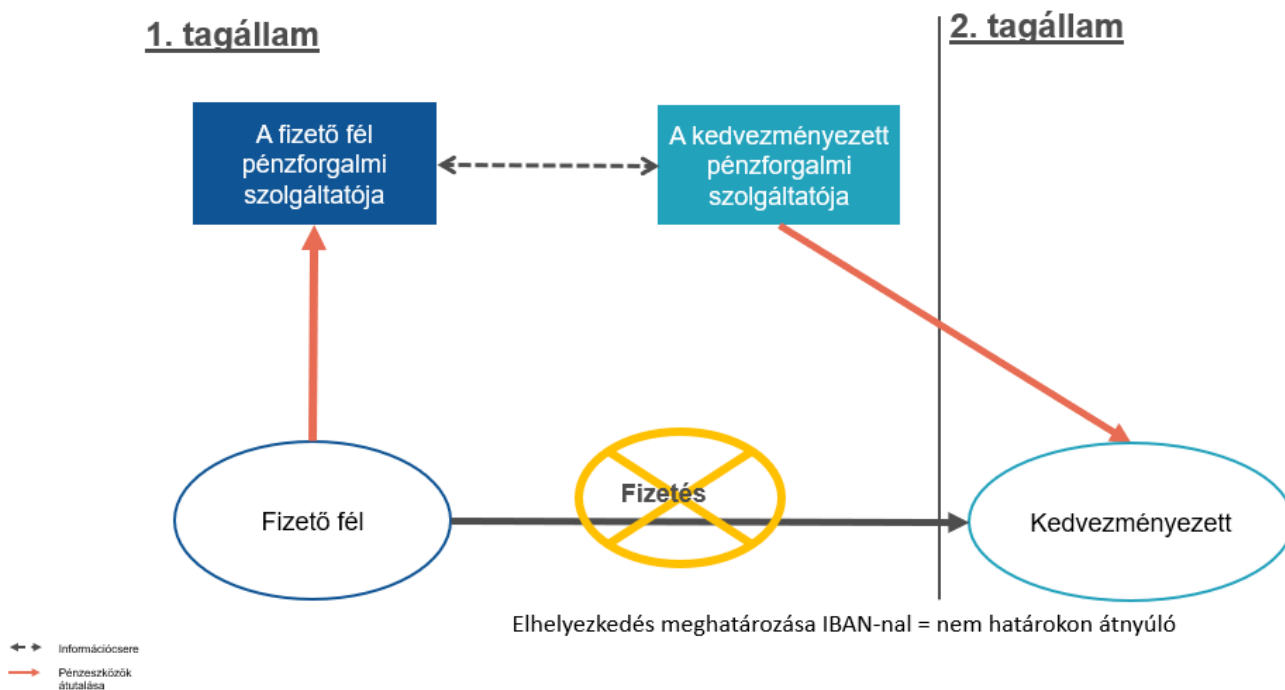
Ebben az esetben a fizető fél és a kedvezményezett ugyanabban a tagállamban található, de a kedvezményezett egy másik tagállam pénzforgalmi szolgáltatójának szolgáltatásait veszi igénybe.

Mivel a kedvezményezett fizetési számlájának IBAN-száma a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójának székhelyéhez, nem pedig magának a kedvezményezettnek az elhelyezkedéséhez kapcsolódik, a fizető fél és a kedvezményezett közötti fizetés továbbra is határokon átnyúló fizetésnek minősül, és azt be kell jelenteni a CESOP-ba.

Megjegyzés: abban az elméleti esetben, amikor a kedvezményezett nem uniós pénzforgalmi szolgáltatót vesz igénybe, ez a fizetés Unión kívüli, határokon átnyúló fizetésként jelenik meg. Ebben a helyzetben a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója lenne felelős a jelentéstételért. Ez az eset azonban a gyakorlatban valószínűtlen, mivel a PSD2 irányelv előírja, hogy a pénzforgalmi szolgáltatóknak rendelkezniük kell uniós pénzforgalmi tevékenységi engedéllyel, és ez csak az EGT-országok esetében fordulhat elő (lásd a 4.3.2. szakaszt).

3.1.2.3 Átutalás/Beszedés – A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója és a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója ugyanabban a tagállamban van

23. ábra – A határokon átnyúló átutalások azonosítása, ha a fizető fél és a kedvezményezett különböző tagállamokban van, pénzforgalmi szolgáltatóik azonban ugyanabban a tagállamban vannak

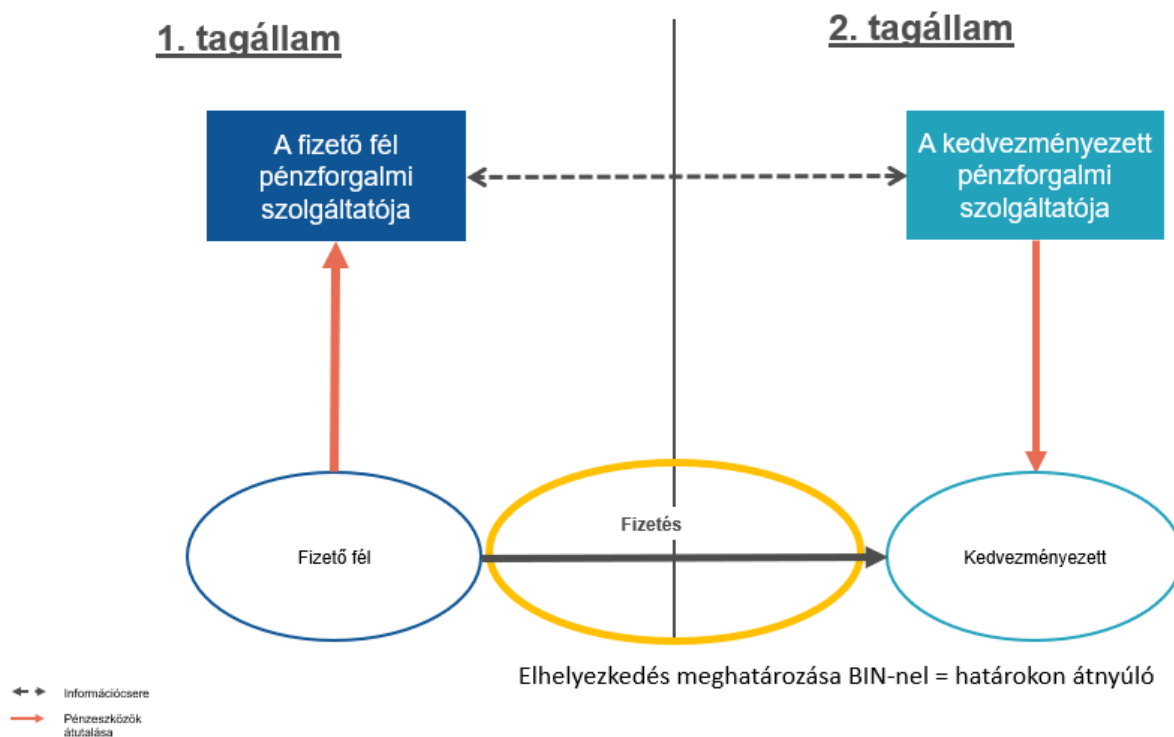

Ebben az esetben a fizető fél és a kedvezményezett különböző tagállamokban található, de a kedvezményezett olyan pénzforgalmi szolgáltató szolgáltatásait veszi igénybe, amely ugyanabban a tagállamban működik, mint a fizető fél.

Mivel a kedvezményezett fizetési számlájának IBAN-száma a pénzforgalmi szolgáltató helyére utal, a fizető fél és a kedvezményezett közötti fizetés belföldi fizetésként jelenik meg, mivel mindkét pénzforgalmi szolgáltató ugyanabban a tagállamban található. Így ezt a fizetést nem jelentik be a CESOP-ba. Az a tény, hogy a fizető fél és a kedvezményezett két különböző tagállamban található, a 243c. cikk szabályai szerint irreleváns.

3.1.2.4 Kártyás fizetés – A fizető fél, a kedvezményezett és a pénzforgalmi szolgáltatók különböző tagállamokban vannak

24. ábra – A határokon átnyúló kártyás fizetések azonosítása, ha a fizető fél, a kedvezményezett és azok pénzforgalmi szolgáltatói különböző tagállamokban vannak

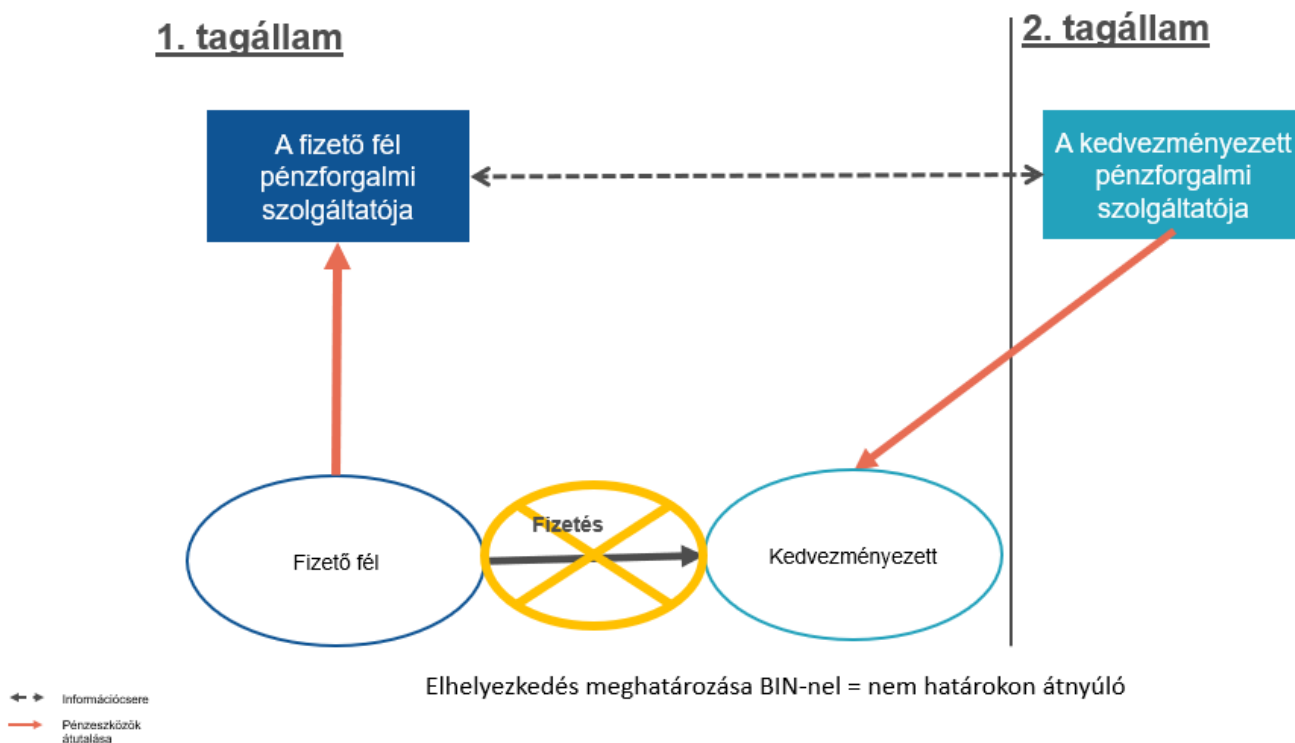

Ebben a helyzetben a fizető fél és a kedvezményezett más-más tagállamban található, és a saját tagállamuk pénzforgalmi szolgáltatóinak szolgáltatásait veszik igénybe a kártyás fizetés teljesítésére.

Kártyás fizetések esetében a legrelevánsabb azonosítók a fizető fél elhelyezkedése tekintetében a fizető fél kártyájának BIN-számtartománya, a kedvezményezett elhelyezkedése tekintetében pedig a kereskedő címe vagy azonosítója. Az említett azonosítók szerint a fizető fél és a kedvezményezett más-más tagállamban van. A fizetés tehát határokon átnyúló jellegű, és a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozik.

3.1.2.5 Kártyás fizetés – A fizető fél és a kedvezményezett ugyanabban a tagállamban van

25. ábra – A határokon átnyúló kártyás fizetések azonosítása, ha a fizető fél és a kedvezményezett ugyanabban a tagállamban van, a pénzforgalmi szolgáltatóik viszont más tagállamokban vannak

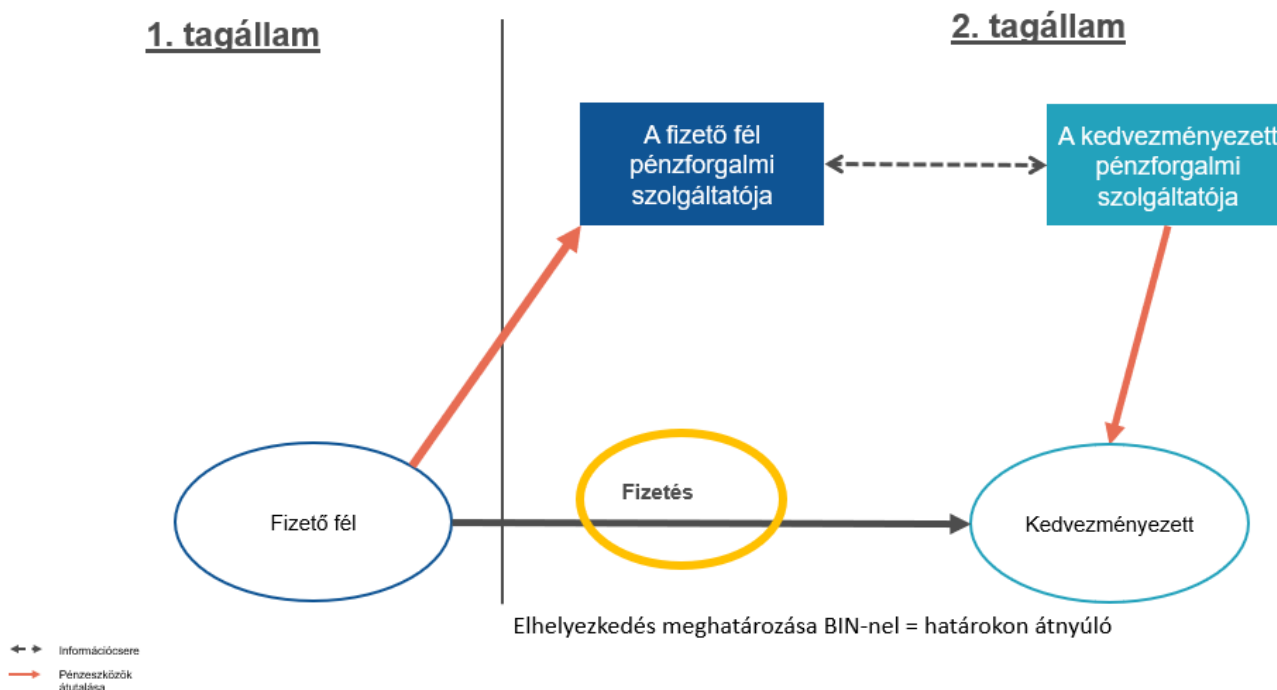

Ebben az esetben a fizető fél és a kedvezményezett is ugyanabban a tagállamban található, de a kedvezményezett a kártyás fizetés lebonyolítására egy másik tagállam pénzforgalmi szolgáltatójának szolgáltatásait veszi igénybe.

Mivel mind a BIN-számtartomány, mind a kereskedő azonosítója vagy címe a fizető fél, illetve a kedvezményezett tényleges elhelyezkedésére vonatkozik, a fizetést belföldi fizetésnek kell tekinteni, és nem kell jelenteni.

3.1.2.6 Kártyás fizetés – A kártyakibocsátó és a fizető fél különböző tagállamokban van

26. ábra – A határokon átnyúló kártyás fizetések azonosítása, ha a fizető fél és a kedvezményezett különböző tagállamokban van, pénzforgalmi szolgáltatóik azonban ugyanabban a tagállamban vannak

Ebben az esetben a fizető fél és a kedvezményezett különböző tagállamokban található, míg a fizető fél és a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója egyaránt ugyanabban a tagállamban található. A fizető fél a kártyás fizetés teljesítésére a kedvezményezett tagállamában lévő kártyakibocsátó szolgáltatásait veszi igénybe.

Ilyen esetekben a kártyakibocsátás helyére utaló BIN-számtartományt kell használni, nem pedig a kártya kibocsátójának elhelyezkedésére utalót. A BIN-számtartománynak ezért azt kell jeleznie, hogy a fizető fél nem ugyanabban a tagállamban található, mint a kedvezményezett, így a fizetést határokon átnyúlónak kell tekinteni és jelenteni kell.

3.1.2.7 Elektronikus pénz/piactér – A fizető fél és a kedvezményezett különböző tagállamokban van

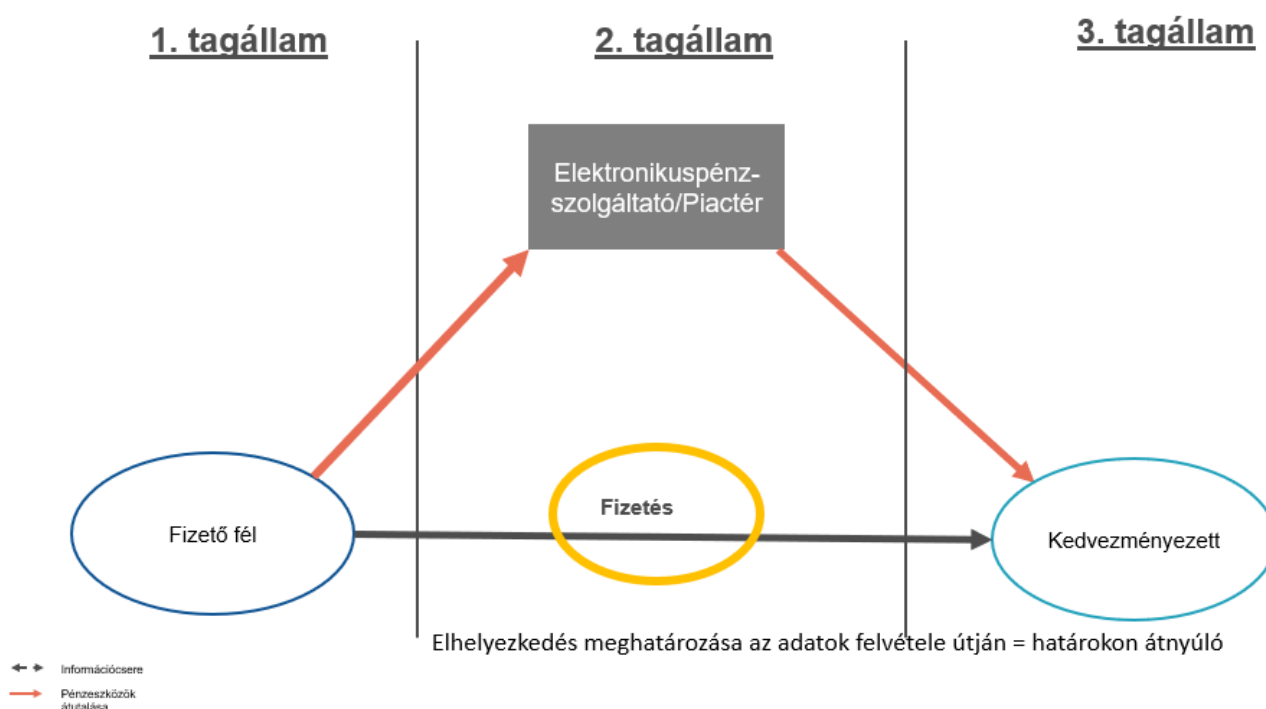
Ebben az esetben a fizető fél és a kedvezményezett a fizetés teljesítésére egy elektronikuspénz-kibocsátó intézmény vagy egy piactér szolgáltatását veszi igénybe. A pénzforgalmi szolgáltató mindkét esetben kapcsolatban áll mind a kedvezményezettel, mind a fizető fellel.

Az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények és piacterek számos azonosítóval és adattal rendelkezhetnek a fizető fél és a kedvezményezett lokalizálásához (IBAN-szám, a kártya BIN-számtartománya, regisztráció során általuk rögzített azonosító és cím). Szabadon választhatják meg azt az azonosítót, amely a legjobban képes azonosítani a fizető felet és a kedvezményezettet. Sok esetben ez az azonosító lehet a saját maguk által rögzített azonosító is, amely a számla létrehozása során gyűjtött információk alapján képes megfelelően lokalizálni a fizető felet és a kedvezményezettet.

Ezt az azonosítót alkalmazva az elektronikuspénz-szolgáltató/piactér meg tudja állapítani, hogy a fizető fél és a kedvezményezett különböző tagállamokban található, tehát a fizetés határokon átnyúló, ezért jelenteni kell.

Megjegyzés: bár külső szempontból úgy tűnik, hogy az elektronikuspénz-szolgáltatókon vagy -piactereken keresztül teljesített valamennyi fizetés az elektronikuspénz-szolgáltató/piactér által működtetett helyszínen történik, mindkét szervezet rendelkezik a fizető fél és a kedvezményezett tényleges elhelyezkedésének meghatározásához szükséges információkkal, és ezen információk alapján meg kell különböztetnie a határokon átnyúló és a nemzeti fizetéseket.

27. ábra – Az elektronikus pénz használatával/piacterek igénybe vételével lebonyolított, határokon átnyúló fizetések azonosítása, ha a fizető fél és a kedvezményezett különböző tagállamokban vannak

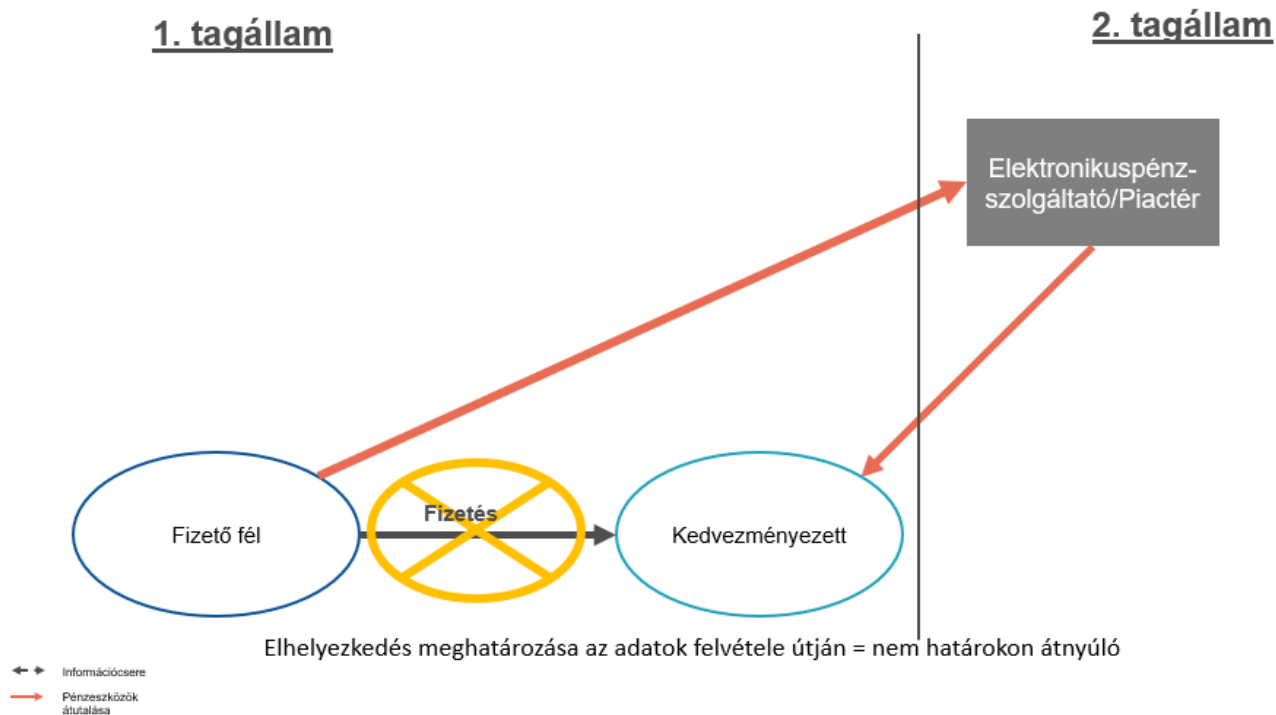

3.1.2.8 Elektronikus pénz/piactér – A fizető fél és a kedvezményezett ugyanabban a tagállamban van

Ebben az esetben a fizető fél és a kedvezményezett ugyanabban a tagállamban található, a fizetés teljesítésére egy elektronikuspénz-kibocsátó intézmény vagy egy piactér szolgáltatását veszi igénybe. A pénzforgalmi szolgáltató mindkét esetben kapcsolatban áll mind a kedvezményezettel, mind a fizető féllel.

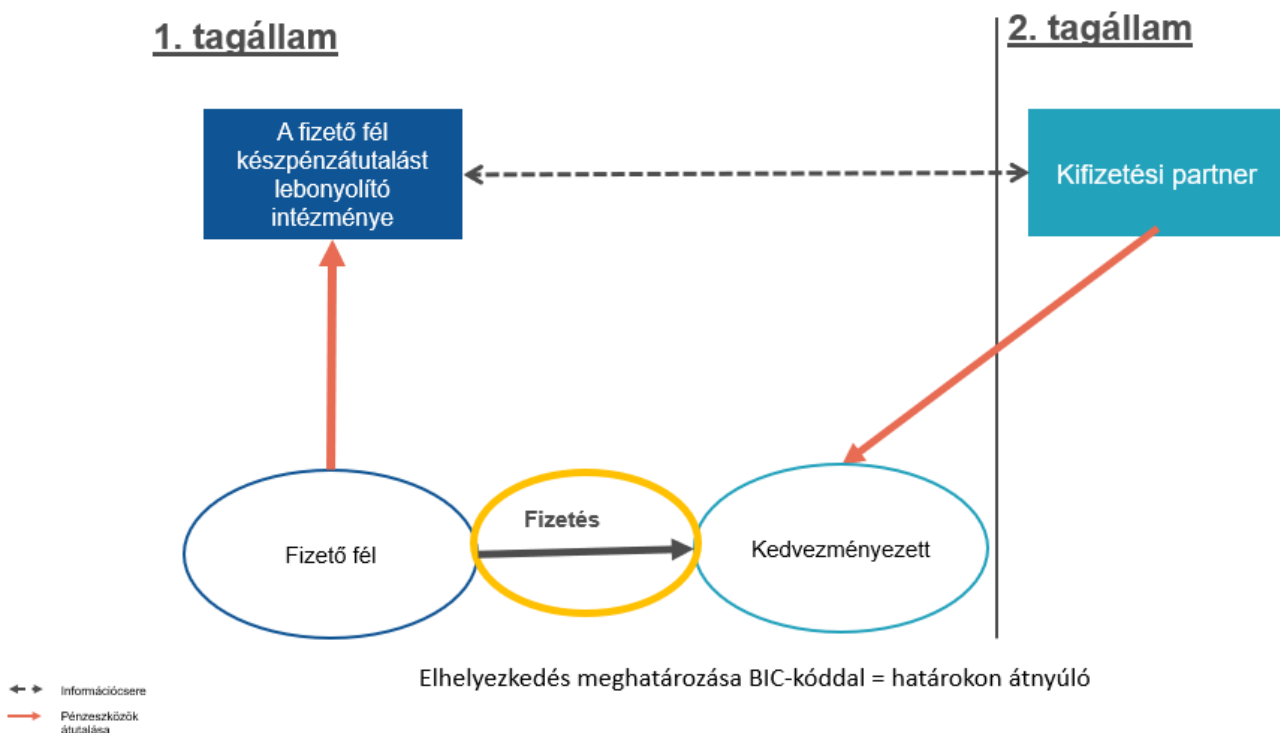
A pénzforgalmi szolgáltató a rendelkezésére álló – a fizető fél és a kedvezményezett tényleges elhelyezkedésének megállapítására alkalmas – azonosítók segítségével lokalizálja a fizető felet és a kedvezményezettet. Eszerint a fizetés nemzetinek minősül, így nem kell jelenteni.

28. ábra – Az elektronikus pénz használatával/piacterek igénybe vételével lebonyolított, határokon átnyúló fizetések azonosítása, ha a fizető fél és a kedvezményezett ugyanabban a tagállamban van

3.1.2.9 Kézpénzátutalás – A fizető fél és a kedvezményezett ugyanabban a tagállamban van

29. ábra – A határokon átnyúló készpénzátutalások azonosítása, ha a fizető fél és a kedvezményezett ugyanabban a tagállamban van

Ebben az esetben a fizető fél és a kedvezményezett ugyanabban a tagállamban található, de a készpénzátutalást más-más tagállamban található intézmények útján hajtják végre.

Mivel a készpénzátutalások végrehajtásához nincs szükség fizetési számlára, a fizető fél és a kedvezményezett az általuk a készpénzátutalás lebonyolítására igénybe vett intézmény BIC-kódja alapján lokalizálható. Mivel a két intézmény különböző tagállamokban található, ezt a fizetést határokon átnyúlónak kell tekinteni, még akkor is, ha a fizető fél és a kedvezményezett ugyanabban a tagállamban van.

3.2 Határokon átnyúló 25 fizetés küszöbérték a 243b. cikk (2) bekezdése szerint

A pénzforgalmi szolgáltatók által elvégzendő második ellenőrzés a határokon átnyúló 25 fizetés küszöbérték vizsgálatára irányul, amelyet a 2006/112/EK irányelv 243b. cikkének (2) bekezdése ír elő.

Az (1) bekezdésben meghatározott, a pénzforgalmi szolgáltatókra vonatkozó követelmény abban az esetben alkalmazandó, ha a pénzforgalmi szolgáltató egy adott naptári negyedév során pénzforgalmi szolgáltatása keretében 25-nél több határokon átnyúló fizetést nyújt ugyanazon kedvezményezett számára.

Az e bekezdés első albekezdésében említett határokon átnyúló fizetések számát a pénzforgalmi szolgáltató által nyújtott pénzforgalmi szolgáltatások alapján kell kiszámítani tagállamonkénti, a 243c. cikk (2) bekezdésében említett azonosítók szerinti bontásban. Amennyiben a pénzforgalmi szolgáltatónak tudomása van arról, hogy a kedvezményezett több azonosítóval rendelkezik, a számítást a kedvezményezettre vonatkoztatva kell elvégezni.

E cikk értelmében a pénzforgalmi szolgáltató negyedéves jelentésében akkor kell szerepeltetni a teljesített fizetéseket, ha a kedvezményezett javára negyedévenként 25-nél több határokon átnyúló fizetés teljesítésére került sor. Abban az esetben, ha egy pénzforgalmi szolgáltató ugyanannak a kedvezményezettnek a javára nem teljesített 25-nél több határokon átnyúló fizetést, úgy az adott kedvezményezett tekintetében nem kell adatot szolgáltatnia. Másrészt a küszöbérték túllépése esetén a pénzforgalmi szolgáltatónak az adott kedvezményezettre vonatkozó minden műveletet jelentenie kell (és nem csak a küszöbértéken felül végrehajtottakat).

A második albekezdés a küszöbérték kiszámításának módját határozza meg. A küszöbérték-szabály annak biztosítására szolgál, hogy adatgyűjtésre csak az adóalanyokra vonatkozóan kerüljön sor, és ne gyűjtsenek, illetve a CESOP számára ne továbbítsanak adatokat az alkalmanként határokon átnyúló fizetésben részesülő magánszemélyekről. A küszöbérték-szabály egyszerűsítő intézkedésként és a gazdasági tevékenységek vélelmézeként is működik, ami azt jelenti, hogy a pénzforgalmi szolgáltatóknak jelenteniük az értékhatárt meghaladó számú fizetésben részesülő kedvezményezetteket, függetlenül attól, hogy rendelkeznek-e információval e kedvezményezettek adóalanyiságára vonatkozóan.

3.2.1 Az alapszabály – A határokon átnyúló fizetések azonosítónkénti kiszámítása

A 243b. cikk (2) bekezdése szerinti alapszabály szerint a kedvezményezett számára teljesített, határokon átnyúló fizetések számát a kedvezményezett 243c. cikk (2) bekezdésében említett azonosítója alapján kell kiszámítani. E tekintetben a 3.1.1. szakasz fizetési módonként ismerteti a vonatkozó azonosítókat. Ezenkívül a számítás során csak a határokon átnyúló fizetéseket kell figyelembe venni (a határokon átnyúló fizetések meghatározását lásd a 3.1. szakaszban).

E szabály alkalmazásában például mind a fizető fél, mind a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójának a teljes tranzakciószám kiszámításához figyelembe kell vennie minden olyan, határokon átnyúló fizetést, amelyet egyetlen IBAN-számmal teljesítettek. Ha az említett, határon átnyúló tranzakciók száma meghaladja a 25-öt, akkor a negyedév során az adott IBAN-szám tekintetében teljesített valamennyi fizetést jelenteni kell a CESOP-ba a számlatulajdonos adataival együtt (a továbbítandó adatok teljes listáját lásd a 4. szakaszban).

Ezenkívül a számítást a tagállamonként nyújtott pénzforgalmi szolgáltatások tekintetében is el kell végezni. Ez azt jelenti, hogy ha egy pénzforgalmi szolgáltatónak több tagállamban van fióktelepe, akkor mindegyik fióktelepnek külön-külön el kell végeznie a számítást, és a fióktelepek tranzakciói csoportszinten nem összesíthetők. Ugyanez vonatkozik arra az esetre is, ha a pénzforgalmi szolgáltató – kereskedelmi ügynökökön keresztül vagy közvetlenül – különböző tagállamokban nyújt pénzforgalmi szolgáltatásokat.

3.2.2 A kiegészítő szabály – A határokon átnyúló fizetések kedvezményezettenkénti összevonása

Nem ritka, hogy egy adott kedvezményezett adott fizető féltől több fizetési mód alkalmazásával kap pénzeszközöket, amelyek különböző azonosítókhoz kapcsolhatók (például átutalás esetében az IBAN-szám, kártyás fizetés és elektronikuspénz-számla esetében a kereskedő azonosítója). Annak biztosítása érdekében, hogy a vállalkozások javára teljesített egyes fizetéseket ne azért jelentsék külön, mert az egyes fizetésekre más-más fizetési mód alkalmazásával kerül sor, a 243b. cikk (2) bekezdése egy további szabályt állapít meg, amely előírja, hogy a pénzforgalmi szolgáltatóknak összesíteniük kell a több azonosítóval teljesített fizetéseket, amennyiben tudomásuk van arról, hogy ezek az azonosítók ténylegesen ugyanarra a kedvezményezettre vonatkoznak.

E szabály szerint, ha egy pénzforgalmi szolgáltató több fizetési műveletet hajt végre két különböző IBAN-szám, vagy például IBAN-szám és kereskedői azonosító használatával, és tudja, hogy mindkét fizetési számla ugyanahhoz a kedvezményezetthez tartozik, úgy a pénzforgalmi szolgáltatónak a küszöbértékkel való összehasonlítás céljából a két fizetési számlát egyetlen számlának kell tekintenie, és a számítás során a két számlára irányuló valamennyi fizetést együttesen kell figyelembe vennie.

Megjegyzés: a fizetési számlának a küszöbérték kiszámítása céljából történő összesítése nem befolyásolhatja magát az adatszolgáltatást. Az utóbbi tranzakciós adatok felhasználásával kell elvégezni, és e tekintetben a két számlát különböző fizetési számlának kell tekinteni. A pénzforgalmi szolgáltatók ezért e szabály alkalmazásával nem összesíthetik a továbbított adatokat.

Például: ez azt jelenti, hogy ha a pénzforgalmi szolgáltató megállapította, hogy a kedvezményezettnek két fizetési számlája van, akkor az egyes tranzakciók esetében nem tekintheti egyszerre mindkét számlát a kedvezményezett számlájának.

3.2.2.1 Mikor kell a fizetési számlákat összesíteni a számításhoz?

A pénzforgalmi szolgáltatóknak a rendelkezésükre álló információk alapján mindig meg kell kísérelniük megállapítani, hogy két fizetési számla ténylegesen ugyanahhoz a kedvezményezetthez kapcsolható-e. A fizetési számlákat azonban csak akkor kell összesíteni, ha azok ugyanarra a kedvezményezettre utalnak. A PSD2 irányelv fogalom meghatározása alapján ez azt jelenti, hogy mindkét fizetési számla tulajdonosának egyetlen természetes vagy jogi személynek kell lennie.

E szabály alkalmazásában az összesítést akkor kell elvégezni, ha a fizetési számlák ugyanazon személy, társaság vagy ugyanazon társaság fióktelepének tulajdonában vannak. Ezzel szemben nem kerülhet sor összesítésre, ha a fizetési számlák tulajdonosai különböző jogalanyok, még akkor sem, ha egymással

kapcsolatban állnak. Ez a helyzet például a franchise formában működő vállalkozások vagy a leányvállalatok esetében, amelyek nem képezhetik összesítés tárgyát.

Megjegyzés: abban a speciális esetben, ha a számlának két vagy több tulajdonosa van, úgy az összes tulajdonos együttesen minősül kedvezményezettnek. Ez azt jelenti, hogy ha az egyik számlatulajdonos másik fizetési számlával is rendelkezik, úgy az összesítésre csak akkor kerülhet sor, ha mindkét számla valamennyi tulajdonosa azonos.

Példa: X és Y bankszámlával rendelkezik az üzleti tevékenységük ellenértékéért kapott fizetések fogadására. X a feleségével, Z-vel közös bankszámlát tart fenn, míg Y-nak a saját nevében van másik bankszámlája. Ebben a helyzetben egyetlen számlát sem kell összesíteni, mivel a három számlának nem azonos a tulajdonosa.

3.2.2.2 Az összesítéskor figyelembe veendő adatelemek

Annak megállapításához, hogy a több fizetési számla mögött álló kedvezményezett valóban egyetlen jogalany-e, a pénzforgalmi szolgáltatók a rendelkezésükre álló bármely információkat felhasználhatják, beleértve a fizetési számla létrehozása során gyűjtött információkat is. A túl általános információkat, mint például a neveket, a jelentéstétel torzulásának elkerülése érdekében csak akkor szabad használni, ha az adott konkrét esetben észszerű mértékben egyedi jellegűek (pl. a köznapi, gyakori nevek összesítésének elkerülése).

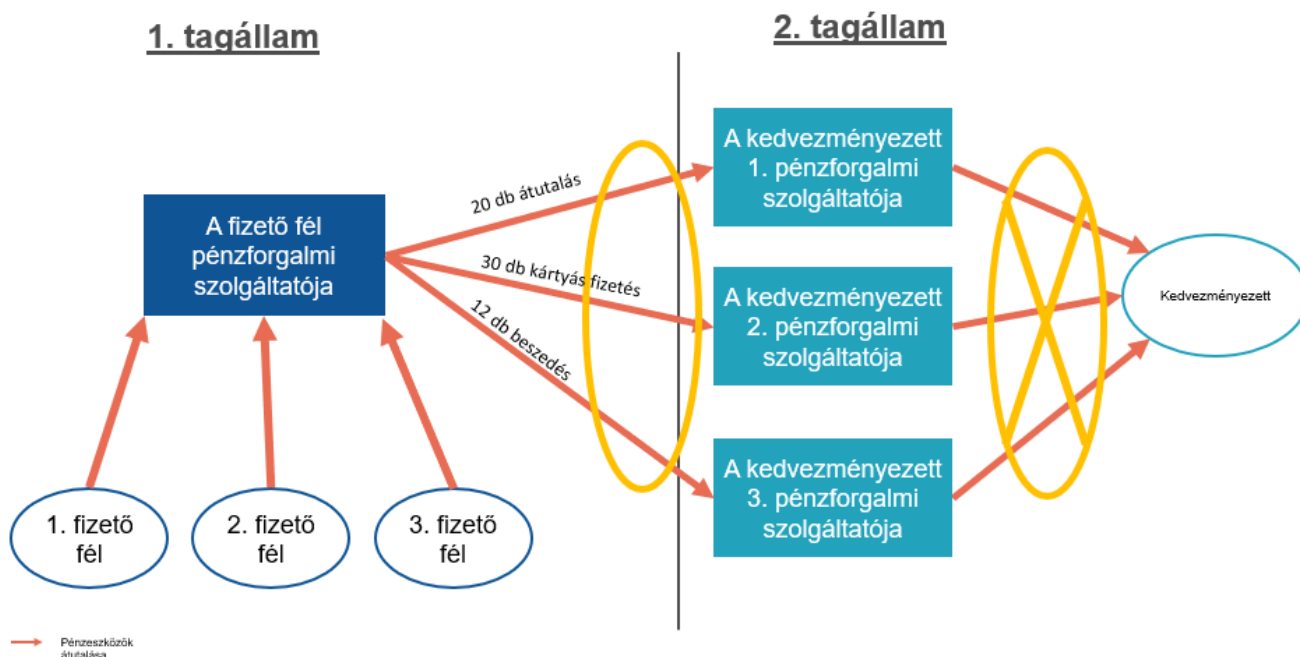
A CESOP-ba továbbítandó adatelemek között azonban van egy olyan szám, amely azt is jelezheti, hogy a kedvezményezett egyetlen jogalany:

1. **Héaazonosító/adószám:** bár előfordulhat, hogy ez az adatelem nem mindig áll a pénzforgalmi szolgáltató rendelkezésére, de ha ez az adat ismert, akkor erősen valószínűsíthető, hogy a két fizetési számla mögött valójában egyetlen jogalany áll. Ugyanazt a héaazonosítót vagy adószámot csak ugyanaz a vállalkozás használhatja. Így amikor a pénzforgalmi szolgáltatók meg tudják állapítani, hogy két fizetési számla kedvezményezettje azonos héaazonosítóval/adószámmal rendelkezik, akkor nagyon valószínű, hogy a két kedvezményezett ugyanaz a jogalany.
2. **Név:** a kedvezményezett neve alapján szintén megállapítható, hogy ugyanarról a szervezetről van-e szó. Bár tévedés előfordulhat, és a vállalatok felváltva használhatják jogi és kereskedelmi nevüket, de ez esetben erősen valószínűsíthető, hogy a két kedvezményezett egyetlen jogalany. Különösen akkor, ha a pénzforgalmi szolgáltató rendelkezésére álló egyéb információk, például a cím vagy más adat is azonosak.
3. **Cím:** az a tény, hogy két kedvezményezettnek ugyanaz a címe, még akkor is utalhat arra, hogy ugyanarról a szervezetről van szó, ha a nevük eltérő. Ezt természetesen össze kell vetni a rendelkezésre álló egyéb információkkal, de hasznosnak bizonyulhat a fizetési számlák összesítése során.
4. **Egyéb:** a fentieknek megfelelően a pénzforgalmi szolgáltatók a rendelkezésükre álló bármely információkat alapul vehetik a fizetési számlák összesítéséhez. Ide tartozhat például a vállalkozás azonosító száma, az IP-cím, az e-mail-cím, a szerződések stb.

3.2.3 Gyakorlati alkalmazás

3.2.3.1 Több fizetési mód összesítése

30. ábra – Több fizetési mód összesítése ugyanazon kedvezményezett esetében

Ebben a helyzetben az ugyanazon pénzforgalmi szolgáltatónál fizetési számlával rendelkező több fizető fél kezdeményez fizetést egyetlen kedvezményezett javára. A kedvezményezett különböző fizetési módokat kínál – például átutalást, beszedést és kártyás fizetést – és a fizető felek ezek mindegyikét igénybe veszik, a kedvezményezett számára pedig ezeket a fizetési módokat különböző pénzforgalmi szolgáltatók kezelik.

Az alapszabályok alkalmazásában a fizető felek pénzforgalmi szolgáltatójának általában az egyes azonosítók alapján külön-külön kell kiszámítani a küszöbértéket. Így csak a 30 kártyás fizetést kell jelenteni a CESOP-ba.

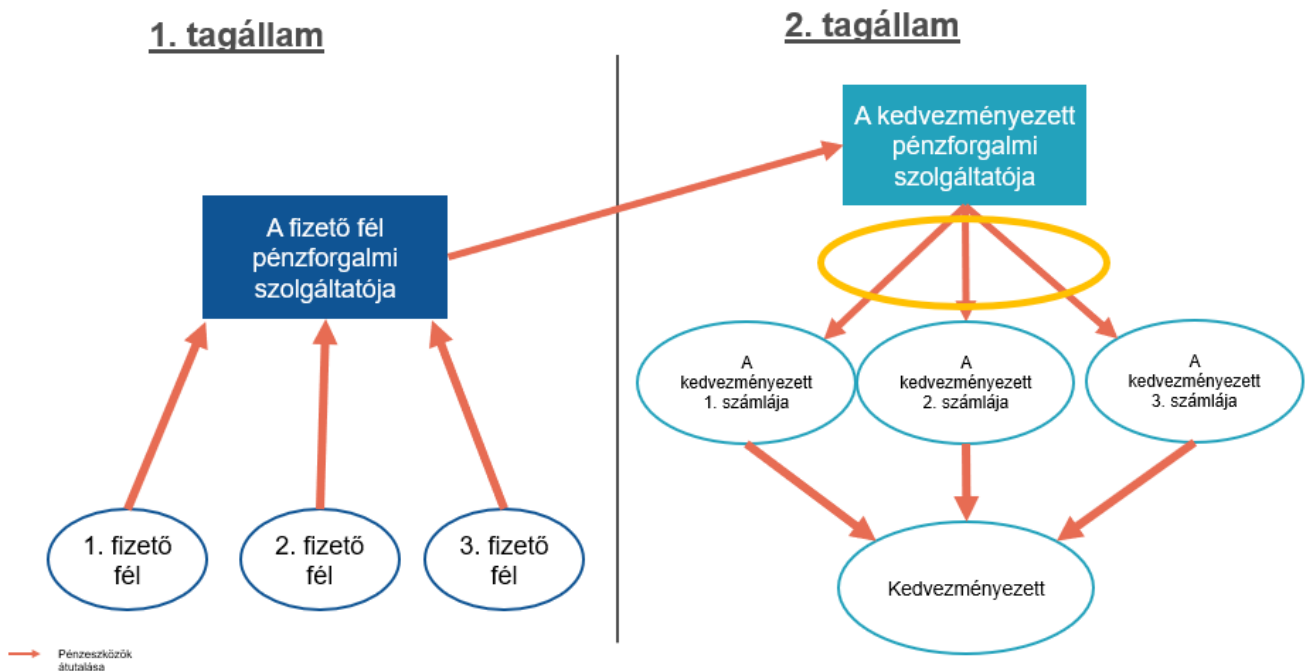
Mivel azonban a kedvezményezett végső soron egyetlen jogalany, a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójának meg kell állapítania, hogy ezek a fizetési számlák ténylegesen egyetlen jogalanyhoz kapcsolódnak-e. Ha például a kedvezményezett neve és címe valamennyi fizetési mód esetében azonos, a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója jogosan tekintheti úgy, hogy az e fizetési számlák mögött egyetlen kedvezményezett jogalany áll, és így összesíti fizetéseket. Ennek eredményeként a kártyás fizetéseken túlmenően az átutalásokat és a beszedéseket is jelenteni kell a CESOP-ba.

Ezzel szemben az összesítést tagállamonként csak az ugyanazon pénzforgalmi szolgáltató által teljesített fizetések esetében kell elvégezni. Ily módon a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatói nem összesíthetik egymás között a fizetéseket, mivel nem lehet tudomásuk egymás ügyleteiről.

Megjegyzés: annak ellenére, hogy a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója nem jelenti be az ügyletet, mivel Unión belüli ügyletről van szó, az összesítést a 243b. cikk (3) bekezdésének alkalmazásában el kell végeznie, lásd a 4.3. szakaszt.

3.2.3.2 A kedvezményezett több számlájának összesítése egyetlen pénzforgalmi szolgáltatón belül

31. ábra – A kedvezményezett több számlájának összesítése egyetlen pénzforgalmi szolgáltatón belül

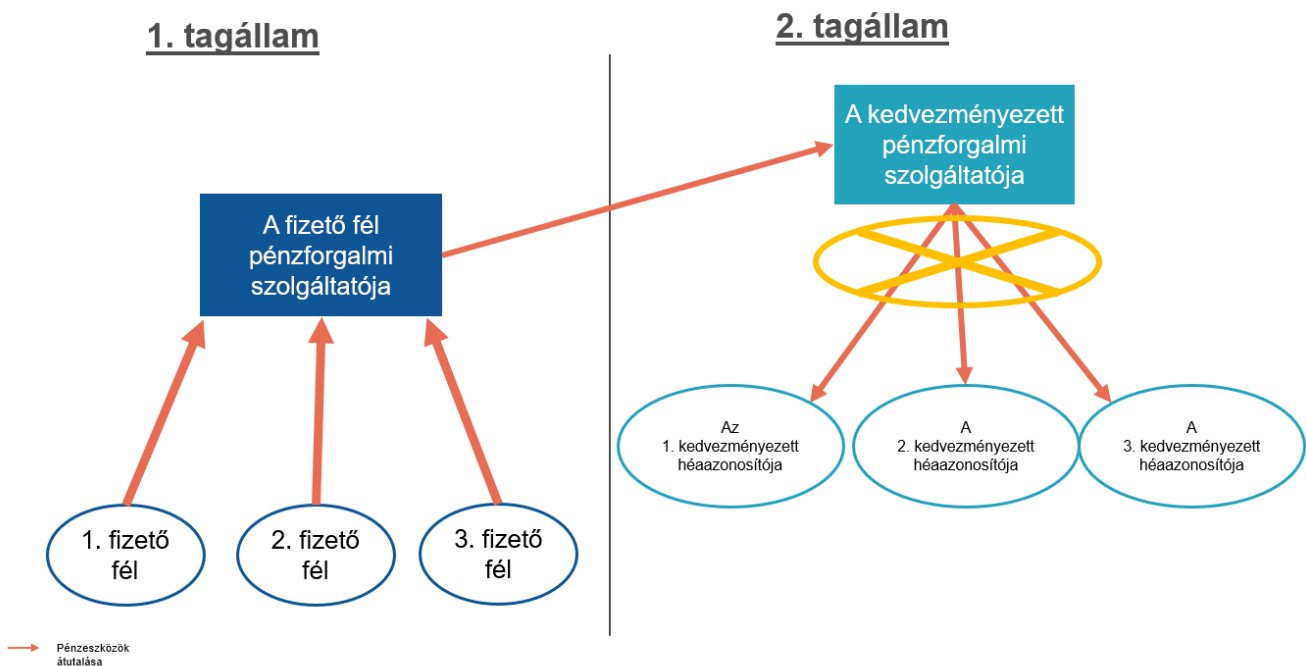

Ebben a helyzetben a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója egyetlen kedvezményezett tulajdonában lévő különböző fizetési számlákon fogad fizetési tételeket. Annak megállapítása érdekében, hogy az e számlákra teljesített fizetéseket be kell-e jelenteni, a pénzforgalmi szolgáltatónak a rendelkezésére álló információk alapján meg kell állapítania, hogy a számlák mögött ugyanaz a kedvezményezett áll-e, és az e fizetési számlákra teljesített fizetéseket kell-e összesíteni.

Ezzel szemben a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója a 243b. cikk (3) bekezdése értelmében nem tartozik a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá, mivel a kedvezményezettnek az Európai Unióban van pénzforgalmi szolgáltatója. A küszöbérték kiszámításakor azonban ezeket a fizetéseket is figyelembe kell vennie, amennyiben az ugyanannak a kedvezményezettnek valamely nem uniós fizetési számlája javára érkezett fizetéseket is be kell jelentenie (lásd a 4.3. szakaszt).

3.2.3.3 A kedvezményezett franchise formában működő vállalkozás

32. ábra – A franchise formában működő vállalkozások esetében nincs összesítés

Ebben az esetben a kedvezményezettek franchise-modellt alkalmaznak, amelyben valamennyiük kereskedelmi neve vagy márkaneve hasonló, és ugyanazt a terméket forgalmazzák, azonban mindannyian független és egymástól különböző jogi személyek.

Amint azt korábban kifejtettük, összesítésre csak akkor kerülhet sor, ha a fizetési számlák mindegyikének ugyanaz a jogi személy a tulajdonosa. Franchise esetében a jogalanyok nem ugyanazok, továbbá más-más héaazonosítóval/adószámmal rendelkeznek. A rendelkezésre álló információk alapján a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója könnyen megállapíthatja, hogy e jogalanyok esetében a hasonló nevek ellenére nem ugyanarról a kedvezményezetttről van szó, így nem kell összesíteni a különböző számlákra teljesített fizetéseket.

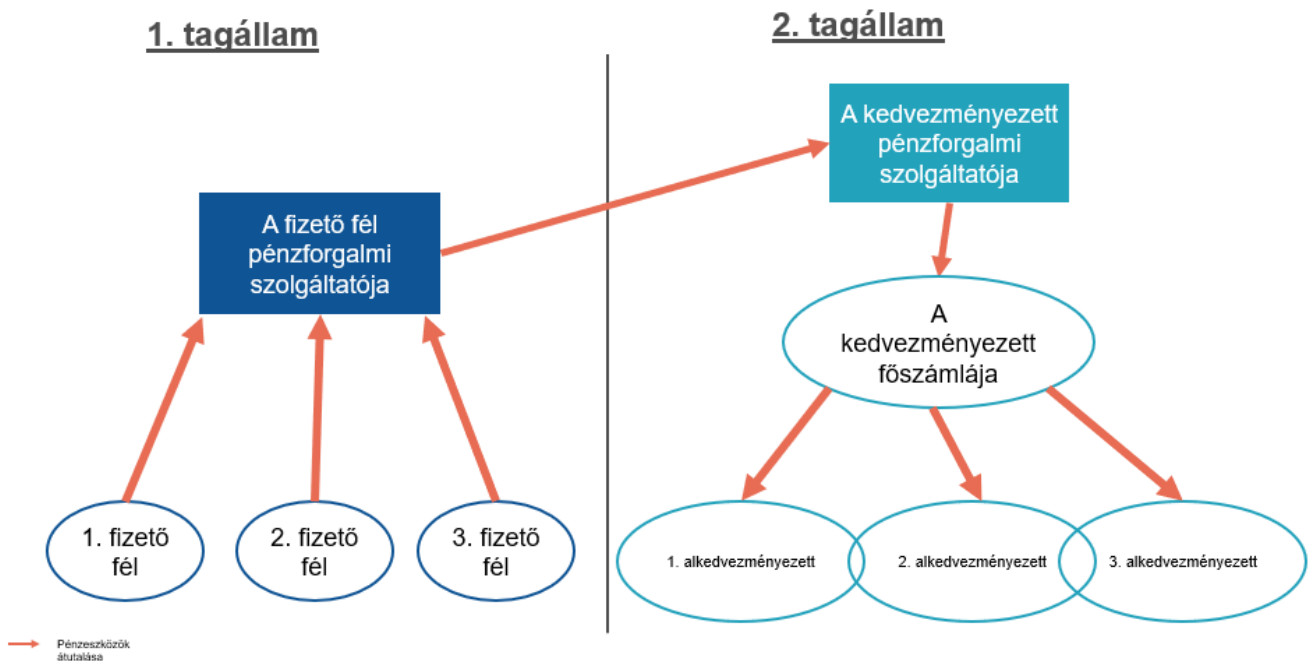
3.2.3.4 A „mester” számla összesítése

Ebben a helyzetben a kedvezményezett egyetlen pénzforgalmi szolgáltatónál egy főszámlát vezet, amelyen fogadja a pénzeszközöket, majd azokat később különböző „alszámlákra” és különböző kedvezményezettek számára újra elosztja. Ezt az eljárást különösen gyakran alkalmazzák a piacterek, amelyekre egyre jellemzőbb, hogy a fizetéseket előbb központosítják, majd újra elosztják.

Ebben az esetben fontos szem előtt tartani, hogy a 243b. cikk (2) bekezdése nem ír elő semmilyen bontást, még akkor sem, ha az adatok arra utalnak, hogy ezeket a számlákat több kedvezményezett használja. Ez azt jelenti, hogy több fizetési számla összevonható, de egyetlen fizetési számlát soha nem szabad felosztani, még akkor sem, ha ez a fizetési számla a gyakorlatban több kedvezményezett pénzeszközeinek kezelésére szolgál.

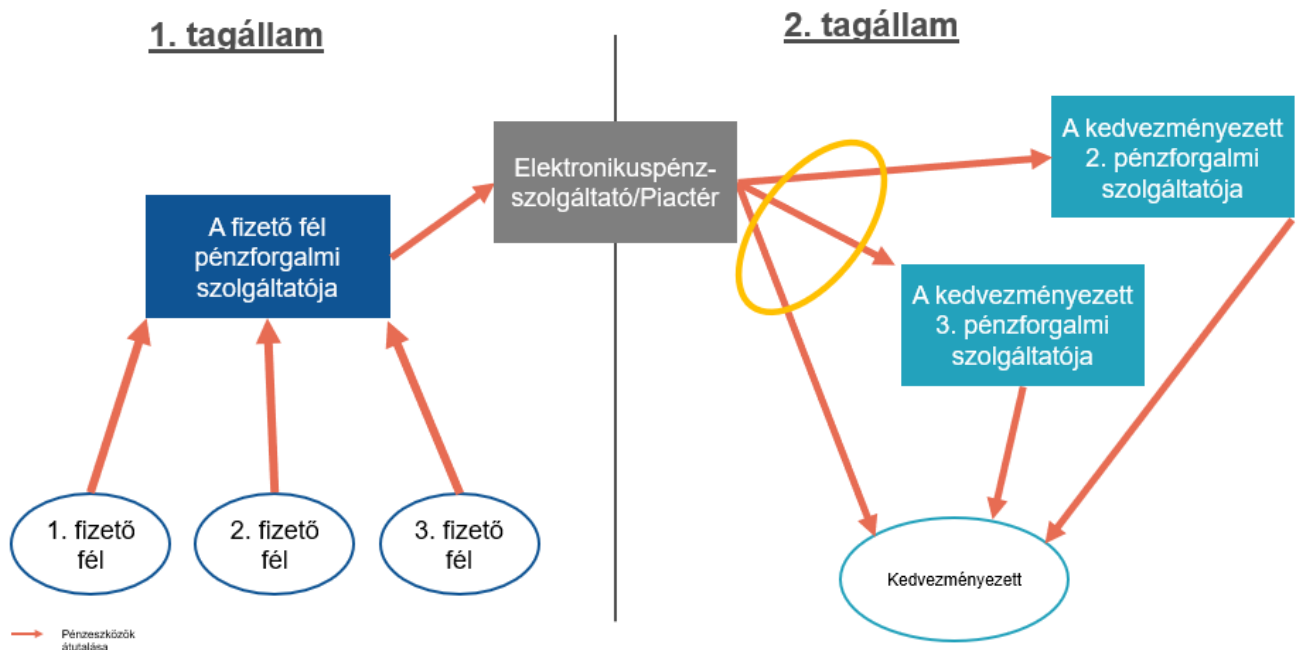
Ebben a helyzetben a pénzforgalmi szolgáltatóknak ki kell számítaniuk a főszámlára teljesített fizetéseket, és az alszámlákra való tekintet nélkül jelenteniük kell azokat.

33. ábra – A főszámlákra vonatkozó küszöbérték kiszámítása

3.2.3.5 Elektronikuspénz-szolgáltatók és piacterek által végzett összesítés

34. ábra – Az elektronikuspénz-szolgáltatók és piacterek által végzett összesítés

Ebben az esetben a fizetéseket egy közvetítő (elektronikuspénz-kibocsátó intézmény vagy piactér) központosítja, amely a birtokában tartja a pénzeszközöket, mielőtt a kedvezményezett különböző fizetési számláira elosztaná azokat. A főszámlával ellentétben a kedvezményezett itt nem egyetlen számlával rendelkezik, hanem több olyan számlával (pl. elektronikuspénz-számla, bankszámla stb.), ahol fogadja a közvetítő által továbbított pénzeszközöket.

A fizető felek pénzforgalmi szolgáltatója ezeket a fizetéseket a közvetítői számlára küldi, ami azt jelenti, hogy nincs szükség összesítésre (sem bontásra). A közvetítőnek azonban a rendelkezésére álló

információk alapján összesítenie kell a kedvezményezett különböző fizetési számlájára teljesített fizetéseket.

4 JELENTÉS

4.1 Mi váltja ki a jelentéstételi kötelezettséget?

A 2006/112/EK irányelvnek a 284/2020 irányelv által bevezetett 243b. cikkének (1) bekezdése meghatározza a jelentéstételi kötelezettségre alkalmazandó valamennyi szabályt. E cikk szerint, és amint azt ezen iránymutatás 2. és 3. szakasza kifejti, a jelentéstételi kötelezettség alkalmazásához két tényezőt kell figyelembe venni:

- teljesülnek-e a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozáshoz szükséges feltételek (lásd a 2. szakaszt),
- teljesülnek-e az ellenőrzési feltételek (lásd a 3. szakaszt).

A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy csak azoknak a pénzforgalmi szolgáltatóknak kell jelenteniük az adatokat, amelyek a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozó pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújtanak (a 2006/112/EK irányelv 243a. cikkében meghatározottak szerint), és amelyek egy adott kedvezményezett javára negyedévente több mint 25 határon átnyúló fizetést teljesítenek.

Ezt a két feltételt minden naptári negyedévben ellenőrizni kell, és a jelentéstételi kötelezettség akkor áll fenn, ha e feltételek teljesülnek.

Ha például egy naptári negyedévben egy adott pénzforgalmi szolgáltatónál valamely kedvezményezett tekintetében teljesülnek ezek a feltételek, úgy a pénzforgalmi szolgáltatónak az adott kedvezményezettet szerepeltetnie kell a jelentésében. Ha azonban a következő naptári negyedévben ugyanaz a pénzforgalmi szolgáltató ugyanazon kedvezményezett javára nem teljesít 25-nél több határon átnyúló fizetést, úgy a kedvezményezettet nem kell szerepeltetnie a jelentésében.

Ha a kedvezményezett a következő negyedévben ismét túllépi a küszöbértéket, akkor a pénzforgalmi szolgáltatónak a negyedéves jelentésében szerepeltetnie kell az adott negyedév során kapott fizetéseket.

Soha nem kell jelenteni az olyan időszakban történt fizetéseket, amelyben nem teljesült az összes feltétel.

4.2 Milyen gyakran kell jelenteni az adatokat?

A 2006/112/EK irányelvnek a 284/2020 irányelv által beillesztett 243b. cikkének (1) bekezdése meghatározza a jelentéstétel gyakoriságára vonatkozó szabályokat.

*A héacsalás elleni küzdelem céljának megvalósítása érdekében a tagállamok előírják a pénzforgalmi szolgáltatók számára, hogy az általuk az **egyes naptári negyedévekben** nyújtott pénzforgalmi szolgáltatásokhoz kapcsolódóan kellően részletezett nyilvántartást vezessenek a kedvezményezettekről és a fizetésekről, amely nyilvántartás alapján a tagállamok illetékes hatóságai elvégezhetik azon termékértékesítések és szolgáltatásnyújtások ellenőrzését, amelyeket az V. címbe foglalt rendelkezések értelmében valamely tagállamban teljesítettnek kell tekinteni.*

E bekezdés értelmében a pénzforgalmi szolgáltatóknak a kedvezményezettekről és az általuk minden egyes naptári negyedévben fogadott fizetésekről kell részletes nyilvántartást vezetniük. Ez határozza

meg azt az időszakot, amely alatt az adatokat gyűjteni kell és azokra hivatkozni kell. Ennek alapján a 904/2010/EU rendeletnek a 283/2020 rendelettel beillesztett 24b. cikke (1) bekezdésének a) pontja meghatározza azt az időszakot, amely alatt a tagállamok gyűjtik az adatokat.

Minden tagállam gyűjti a 2006/112/EK irányelv 243b. cikkében említett, kedvezményezettekkel és fizetésekkel kapcsolatos információkat.

Minden tagállam összegyűjti az első albekezdésben említett információkat a pénzforgalmi szolgáltatóktól:

a) legkésőbb az azon naptári negyedévet követő hónap végéig, amelyre az információk vonatkoznak;

E két cikk együttesen meghatározza a fizetési adatok pénzforgalmi szolgáltatók általi bejelentésére vonatkozó ütemtervet. Erre az adatszolgáltatásra 2024 januárjától kezdődően negyedévente kerül sor, és a pénzforgalmi szolgáltatóknak legkésőbb azon naptári negyedévet követő hónap végéig kell továbbítaniuk az adatokat a tagállamoknak, amely naptári negyedévre az adatok vonatkoznak.

Az alábbi táblázat felsorolja a pénzforgalmi szolgáltatókra vonatkozó négy jelentési időszakot és azokat az időpontokat, ameddig az adatokat továbbítani kell a tagállamok számára.

A pénzforgalmi szolgáltatókra vonatkozó jelentéstételi időszakok:

- 1. időszak (január–március): **április 30.**
- 2. időszak (április–június): **július 31.**
- 3. időszak (július–szeptember): **október 31.**
- 4. időszak (október–december): **január 31.**

Miután a tagállamok összegyűjtötték az adatokat, a 24b. cikk (3) bekezdésének megfelelően a jelentéstételi időszak végét követő második hónap 10. napjáig továbbítják azokat a CESOP-ba.

Az alábbi táblázat az adatoknak tagállamok által a CESOP részére történő továbbítására vonatkozó határidőket határozza meg.

Az adatok CESOP-ba történő továbbításának határidői:

- 1. időszak (január–március): **május 10.**
- 2. időszak (április–június): **augusztus 10.**
- 3. időszak (július–szeptember): **november 10.**
- 4. időszak (október–december): **február 10.**

4.3 A 243b. cikk (3) bekezdése értelmében kinek kell jelentenie az adatokat?

Annak ellenére, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartoznak, a 243b. cikk (3) bekezdése a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója számára korlátozott kötelezettséget állapít meg.

*Az (1) bekezdésben meghatározott követelmény **nem vonatkozik a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatói által nyújtott pénzforgalmi szolgáltatásokra** bármely olyan fizetés esetében, amikor a*

kedvezményezett legalább egy pénzforgalmi szolgáltatója valamely tagállamban helyezkedik el, az említett pénzforgalmi szolgáltatónak a pénzforgalmi szolgáltatót és elhelyezkedését egyértelműen azonosító BIC-kódja vagy egyéb vállalatazonosító kódja alapján. A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatói a (2) bekezdésben említett számítás során azonban kötelesek az említett pénzforgalmi szolgáltatásokat is figyelembe venni.

A gyakorlatban a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójának nem kell nyilvántartást vezetnie a kedvezményezettekről, amennyiben a kedvezményezett legalább egyik pénzforgalmi szolgáltatója – e pénzforgalmi szolgáltató BIC-kódja vagy más üzleti azonosítója alapján megállapíthatóan – valamely tagállamban található. A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójának csak akkor kell nyilvántartania és jelentenie az adatokat, ha a kedvezményezettnek egyik tagállamban sincs pénzforgalmi szolgáltatója.

Megjegyzés: a valamely tagállamban való letelepedés követelménye tekintetében a héairányelv 5. cikkének (2) bekezdése szerinti területi értelemben vett tagállamot kell figyelembe venni, tehát nem tartoznak ebbe a körbe a héairányelv 6. cikkében meghatározott harmadik területek. Ha a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója harmadik területen letelepedett szervezet, úgy a jelentés a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójának feladata.

Ez azt jelenti, hogy amennyiben a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatói valamely tagállamban működnek, úgy kizárólag őket terheli a jelentéstételi kötelezettség. A cikk nem állapít meg korlátozást azon pénzforgalmi szolgáltatók számára vonatkozóan, amelyeknek jelenteniük kell a műveleteket, vagyis ha az üzleti modelljük alapján (például alvállalkozásba adás miatt) a kedvezményezett részéről egynél több pénzforgalmi szolgáltató vesz részt a fizetésben, akkor a jelentéstétel a kedvezményezett valamennyi pénzforgalmi szolgáltatójának feladata.

A visszafizetések konkrét esetében a jelentéstételt annak a pénzforgalmi szolgáltatónak kell elvégeznie, amely az eredeti ügyletet jelentette, mivel ez a szolgáltató tudja a két jelentést a legjobban összekapcsolni.

Végül a 243b. cikk (3) bekezdésének utolsó mondata külön szabályt állapít meg a küszöbérték kiszámítására vonatkozóan: még abban az esetben is, ha a pénzforgalmi szolgáltató e szabály alkalmazásában egy adott fizetést nem is jelent be, azt a határokon átnyúló 25 műveletre vonatkozó küszöbérték kiszámításakor és összesítésekor figyelembe kell vennie.

Példa: az 1. tagállam pénzforgalmi szolgáltatója (a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója) olyan kedvezményezett részére teljesít fizetési műveleteket, amely a 2. tagállamban és egy harmadik országban is rendelkezik fizetési számlával. Egy adott negyedévben a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója a következőket hajtja végre:

- 200 fizetés a 2. tagállamban vezetett fizetési számlára,
- 20 fizetés a harmadik országban vezetett fizetési számlára.

A 243b. cikkben foglalt szabályok alkalmazásában a jelentéstételi kötelezettség életbe léptetéséhez szükséges valamennyi feltétel teljesül, a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója azonban nem jelenti a 2. tagállamban vezetett fizetési számlára teljesített fizetéseket, mivel ezeket a kedvezményezett 2. tagállamban lévő pénzforgalmi szolgáltatója jelenti.

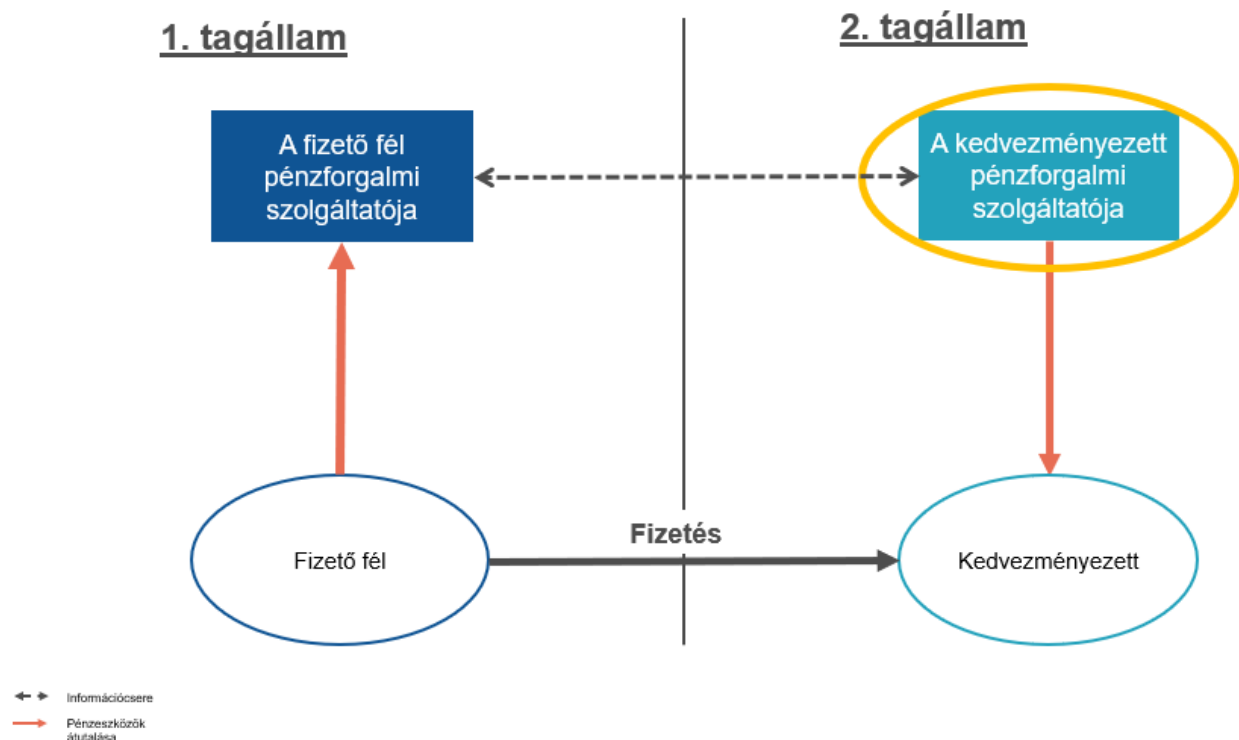
Be kell azonban jelentenie a harmadik országban vezetett fizetési számlára teljesített fizetéseket, mivel a küszöbértéket a 2. tagállamban vezetett fizetési számlára teljesített fizetésekkel együtt kell kiszámítani, így az meghaladja a határokon átnyúló 25 fizetést.

4.3.1 Gyakorlati alkalmazás

4.3.1.1 A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója és a kedvezményezett egy másik tagállamban van

E példa szerint egyértelműen a 243b. cikkben megállapított szabályokat kell alkalmazni. A 243b. cikk (3) bekezdése szerint – minden egyéb feltétel teljesülése esetén – a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója, amennyiben valamely tagállamban található, kizárólagos felelősséggel tartozik a jelentéstételi kötelezettség teljesítéséért.

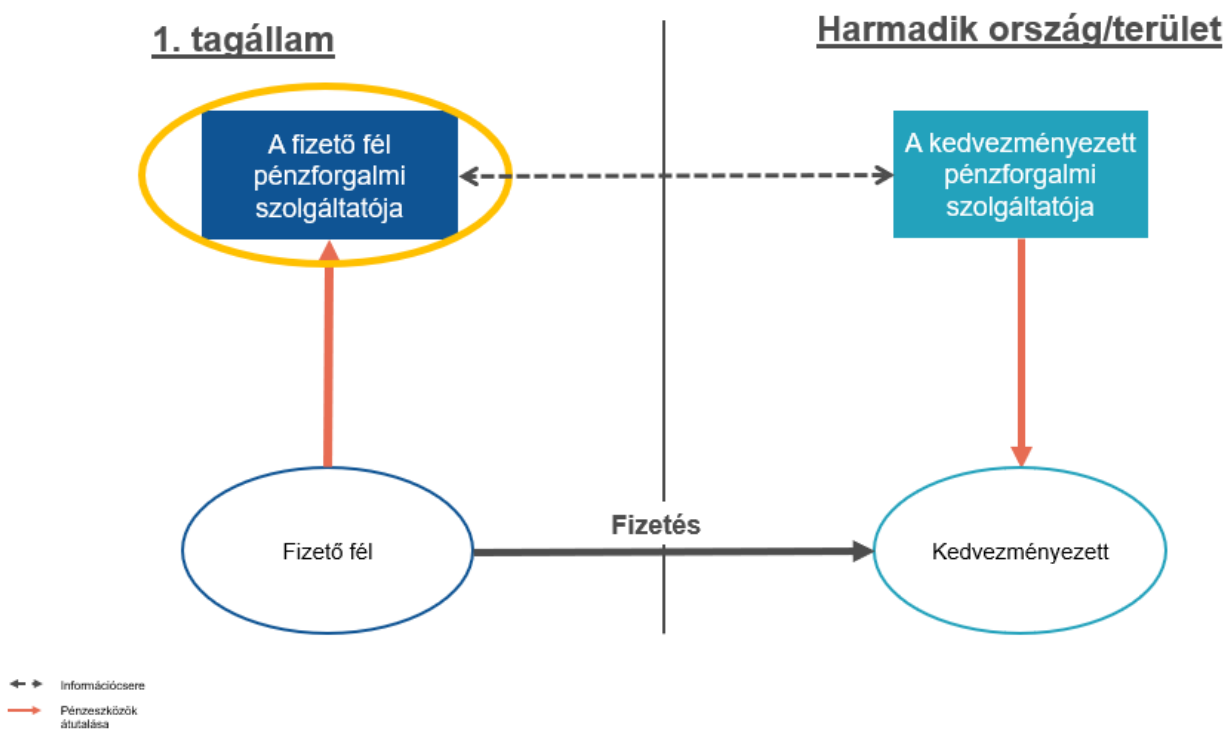
34. ábra – Jelentéstétel, ha a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója egy másik tagállamban van

4.3.1.2 A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója és a kedvezményezett harmadik országban van

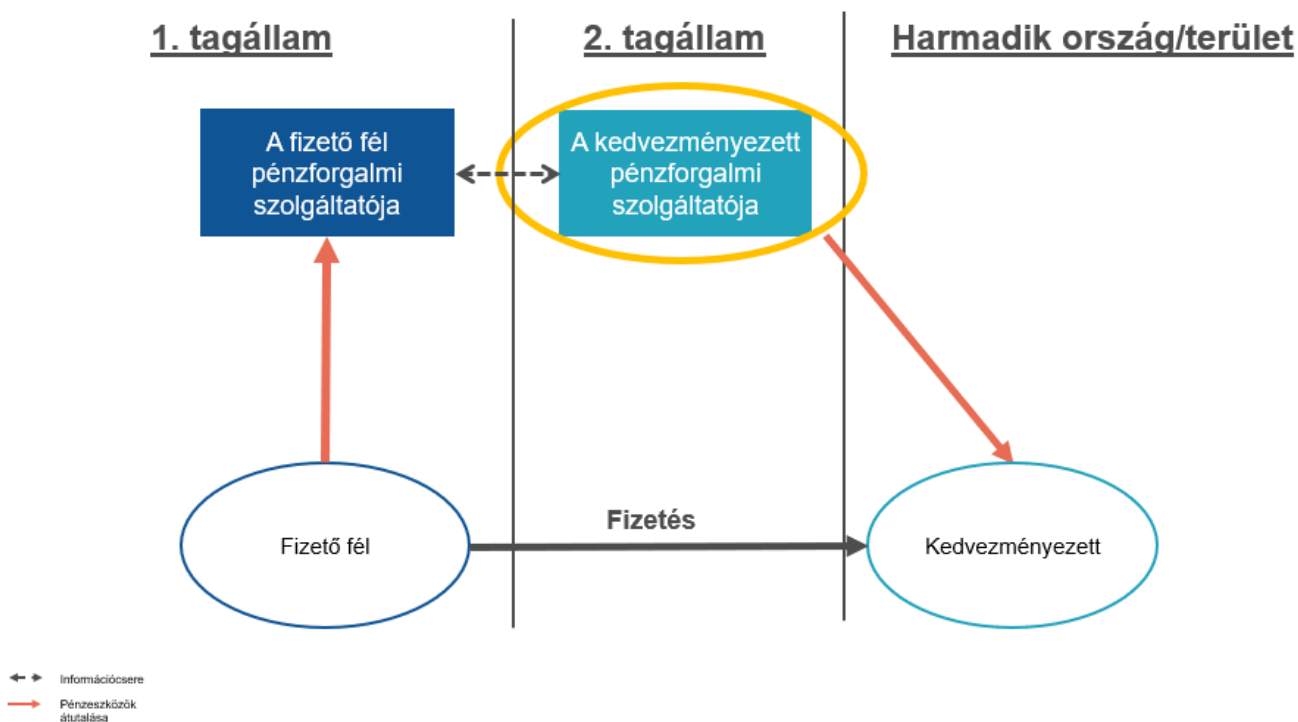
E példa szerint is a 243b. cikkben megállapított szabályokat kell alkalmazni. Mivel a kedvezményezettnek egyetlen tagállamban sincs pénzforgalmi szolgáltatója, a jelentéstételi kötelezettség teljesítéséért a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója lesz a felelős.

35. ábra – Jelentéstétel, ha a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója harmadik országban vagy harmadik területen van

4.3.1.3 A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója az egyik tagállamban, a kedvezményezett pedig harmadik országban van

36. ábra – Jelentéstétel, ha a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója az egyik tagállamban, de a kedvezményezett harmadik országban vagy harmadik területen van

Ebben az esetben a harmadik országban található kedvezményezett olyan pénzforgalmi szolgáltatót vesz igénybe, amely valamelyik tagállamban működik. Mivel a 243b. cikk (3) bekezdése korlátozza a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójának jelentéstételi kötelezettségét, ha a kedvezményezett pénzforgalmi

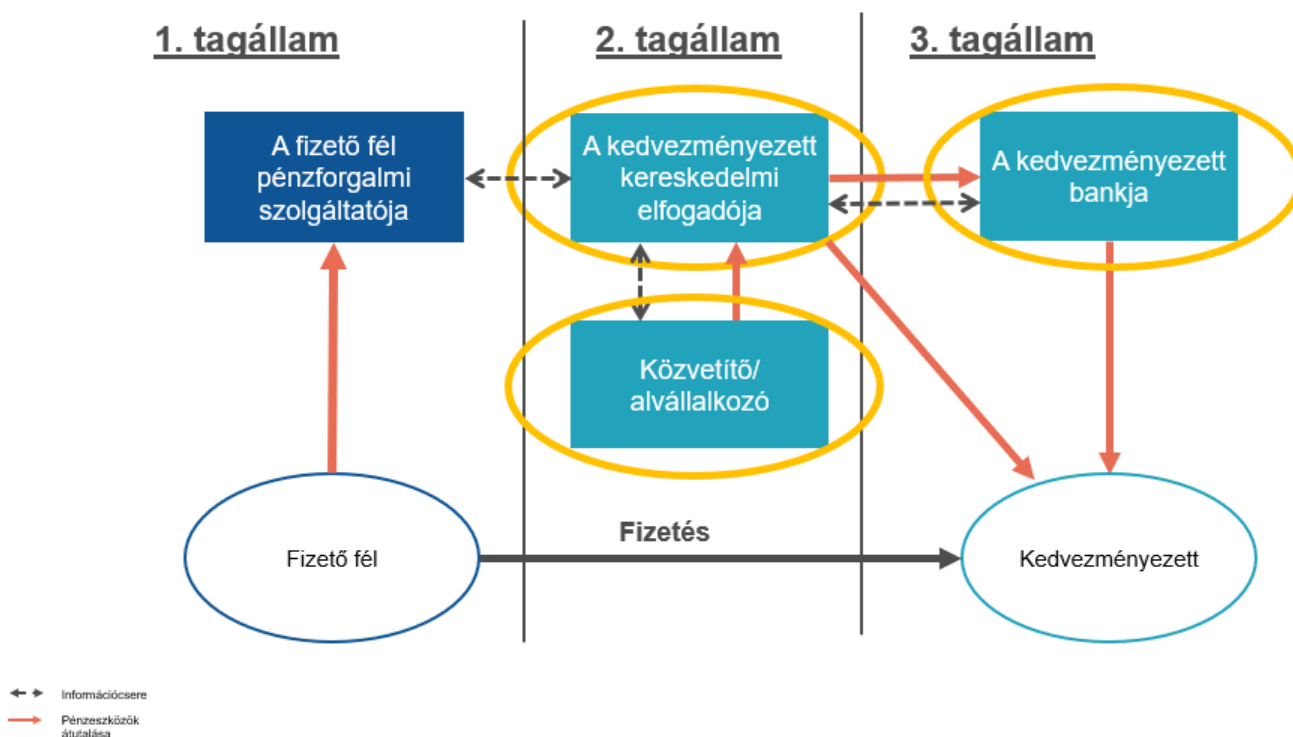
szolgáltatója valamely tagállamban van, a jelentéstételi kötelezettség teljesítéséért kizárólag a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója felelős.

4.3.1.4 Valamely tagállamban lévő kedvezményezett esetében a fizetési műveletben több pénzforgalmi szolgáltató vesz részt

Ebben a helyzetben a kedvezményezett több, különböző tagállamban található pénzforgalmi szolgáltatót vesz igénybe a fizetési művelet feldolgozásához. Mivel a 243b. cikk (3) bekezdése nem korlátozza a kedvezményezett jelentéstételért felelős pénzforgalmi szolgáltatóinak számát, a fizetés bejelentéséért mindazon szolgáltató felelős, amelyek tekintetében teljesülnek a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartozás feltételei.

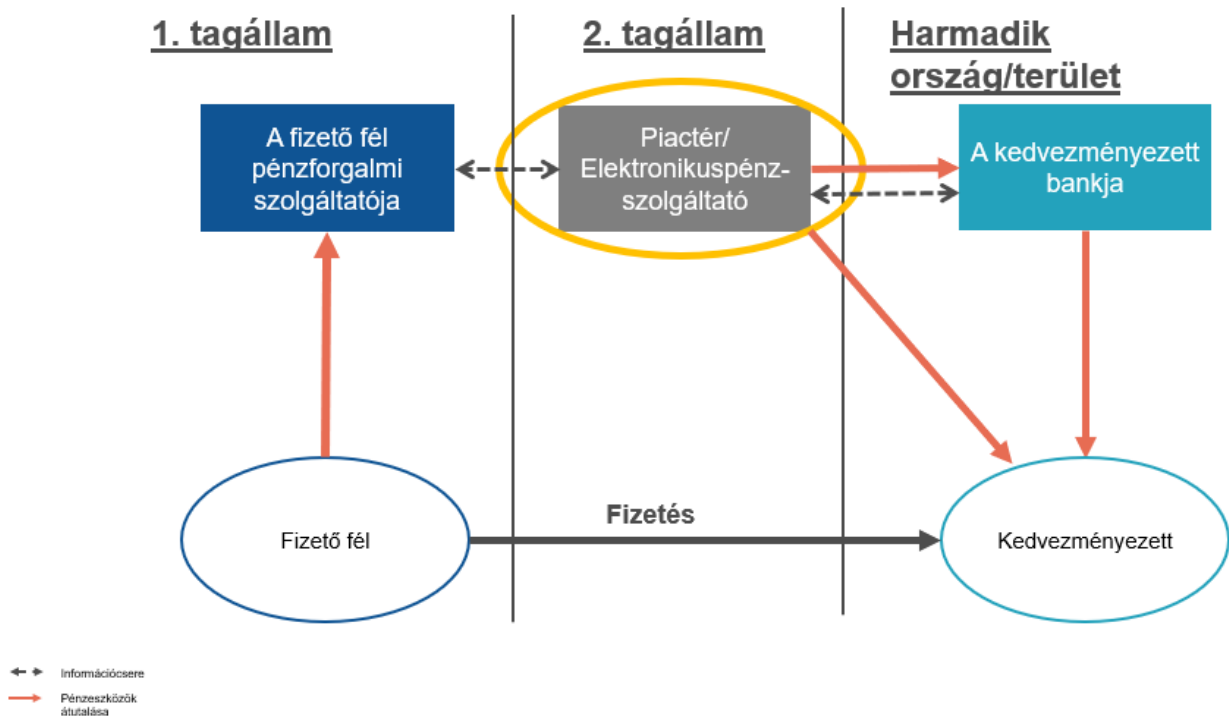
Megjegyzés: a fizetési műveletben részt vevő közvetítő nem köteles bejelenteni a fizetést, ha a tevékenysége csak olyan technikai szolgáltatások nyújtására terjed ki, amelyek kizárólag támogatják a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtását, de az átutalandó pénzeszközök soha nem kerülnek a közvetítő birtokába, mivel ezek a szervezetek nem minősülnek pénzforgalmi szolgáltatóknak.

37. ábra – Jelentéstétel, ha a kedvezményezett több pénzforgalmi szolgáltatója tagállamokban van

4.3.1.5 Egy harmadik országban található kedvezményezett tagállami pénzforgalmi szolgáltatót vesz igénybe

38. ábra – Jelentéstétel, ha a kedvezményezett legalább egyik pénzforgalmi szolgáltatója valamelyik tagállamban van

Ebben a példában a kedvezményezett harmadik országban található, és egy nem uniós pénzforgalmi szolgáltatónál rendelkezik fizetési számlával. Mivel azonban a kedvezményezett az uniós piac ellátása érdekében az Európai Unióban közvetítőt, például piacteret vagy elektronikuspénz-szolgáltatót is igénybe vesz, ez a közvetítő felel a jelentéstételi kötelezettség teljesítéséért.

A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójának és a kedvezményezett harmadik országban található bankjának nem kell adatot szolgáltatnia.

4.3.2 Az EGT-országok helyzete

Az EGT-országok a PSD2 irányelv területi hatálya alá tartoznak, és a nem uniós EGT-államokban működő pénzforgalmi szolgáltatók nyújthatnak pénzforgalmi szolgáltatásokat az EU-ban. A 243b. cikk korlátozási szabálya csak akkor alkalmazandó, ha ezek a pénzforgalmi szolgáltatók másik tagállamban jelen vannak, és a jelenlétük az IBAN-számukkal vagy más üzleti azonosítójukkal ellenőrizhető.

Ez azt jelenti, hogy ha a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója – az IBAN-kódja vagy más vállalatazonosítója alapján – EGT-országban található, úgy az adatokat a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójának kell jelentenie. Ezzel szemben, ha egy EGT-országbeli pénzforgalmi szolgáltató fióktelepet működtet egy tagállamban, úgy ezek a fióktelepek a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá tartoznak, és a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatóinak tekinthetők.

4.4 Hol kell jelenteni az adatokat?

Az adatszolgáltatás helyére vonatkozó szabályokat a módosított héairányelv 243b. cikke (4) bekezdésének b) pontja határozza meg.

Amennyiben a pénzforgalmi szolgáltatókra vonatkozó, az (1) bekezdésben meghatározott követelmény alkalmazandó, a nyilvántartásokat:

b) a pénzforgalmi szolgáltató székhelye szerinti tagállam, illetve – amennyiben a pénzforgalmi szolgáltató a székhelye szerinti tagállamtól eltérő tagállamokban nyújt pénzforgalmi szolgáltatást

– a fogadó tagállamok rendelkezésére kell bocsátani a 904/2010/EU rendelet 24b. cikkének megfelelően.

E cikk értelmében a pénzforgalmi szolgáltatóknak a fizetési adatokat a székhelyük szerinti tagállamnak, vagy ha több tagállamban nyújtanak pénzforgalmi szolgáltatásokat, a fogadó tagállam(ok)nak kell jelenteniük.

A székhely szerinti és a fogadó tagállam meghatározását az irányelv 243a. cikke tartalmazza, amely közvetlenül hivatkozik a PSD2 irányelv vonatkozó cikkére.

A PSD2 irányelv fogalommeghatározása szerint a székhely szerinti tagállam az a tagállam, amelyben a pénzforgalmi szolgáltató pénzforgalmi szolgáltatási engedélyt kért és kapott, és amely azonos azzal a tagállammal, amelyben a bejegyzett székhelye vagy központi irodája található.

Ezzel szemben a fogadó tagállam a székhely szerinti tagállamtól eltérő minden olyan tagállam, amelyben a pénzforgalmi szolgáltató ügynökön, fióktelepen vagy közvetlenül pénzforgalmi szolgáltatást nyújt.

Példa: Egy pénzforgalmi szolgáltató, amelynek szolgáltatási engedélyét az 1. tagállam adta ki, a 2. tagállamban fióktelepen keresztül, a 3. tagállamban pedig ügynökön keresztül is nyújt pénzforgalmi szolgáltatásokat.

A szabályok alkalmazásában ennek a pénzforgalmi szolgáltatónak az 1. tagállamban teljesített fizetéseket az 1. tagállam, a 2. tagállamban teljesített fizetéseket a 2. tagállam, a 3. tagállamban teljesített fizetéseket pedig a 3. tagállam számára kell jelentenie.

2. példa: egy elektronikuspénz-szolgáltató pénzforgalmi szolgáltatások nyújtására vonatkozó engedélyét az 1. tagállam adta ki. Ezt követően a szolgáltató a passzportálási szabályok alapján az Unió összes többi tagállamában nyújt pénzforgalmi szolgáltatásokat. A 243b. cikk (4) bekezdésében foglalt szabály szerint minden tagállamban jelenteni fogja az egyes tagállamokban teljesített fizetésekre vonatkozó adatokat.

4.4.1 Közvetlen pénzforgalmiszolgáltatás-nyújtás a fogadó tagállamokban

Könnyebb meghatározni azokat a tagállamokat, amelyekben a pénzforgalmi szolgáltatónak be kell jelentenie a fizetéseit, ha a szolgáltató e tagállamokban fizikailag jelen van, például fióktelepen vagy ügynökön keresztül nyújt szolgáltatást. Némileg összetettebb eset, amikor a pénzforgalmi szolgáltatásokat a tagállamok között közvetlenül nyújtják, mivel nincs fizikai jelenlét, ami lehetővé tenné a fogadó tagállamban és a székhely szerinti tagállamban végzett tevékenységek egyértelmű megkülönböztetését.

A pénzforgalmi szolgáltatóknak a szolgáltatási engedélyük alapján kell meghatározniuk a szolgáltatásnyújtás helyét. A pénzforgalmi szolgáltató a fogadó tagállam területén csak a fogadó tagállam hatóságának tájékoztatását követően nyújthat pénzforgalmi szolgáltatást, és ezt a tájékoztatást az adott tagállam pénzforgalmi szolgáltatóinak névjegyzékében dokumentálni kell¹³. E nyilvántartás és

¹³ A pénzforgalmi szolgáltatók székhely szerinti és fogadó tagállamára vonatkozó információk az Európai Bankhatóság honlapján is megtalálhatók (<https://euclid.eba.europa.eu/register/>).

a szolgáltató ügyfeladatbázisában szereplő információk alapján a pénzforgalmi szolgáltató egyértelműen azonosíthatja, hogy mely szolgáltatásokat hol nyújtja.

Példa: egy elektronikuspénz-szolgáltató az 1. tagállamban rendelkezik pénzforgalmi szolgáltatási engedéllyel, és pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújt a 2. és 3. tagállamban is. Az egyes tagállamokban bejelentendő adatok körét a szolgáltató pénzforgalmi engedélye és az ügyfeleinek elhelyezkedése határozza meg.

Így, ha az 1. tagállamból harmadik országba irányuló fizetések esetében az elektronikuspénz-szolgáltató a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójaként jár el, úgy ezeket a fizetéseket az 1. tagállamban jelenti be. Amennyiben a 3. tagállamból a 2. tagállamba irányuló fizetések esetében a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójaként jár el, úgy ezeket a fizetéseket a 2. tagállamban jelenti be.

4.4.2 Az EGT-országok (Izland, Liechtenstein, Norvégia) helyzete

Amint azt a 2.1.1. szakaszban kifejtettük, a PSD2 irányelv az EGT-tagországokra is vonatkozik. Ez azt jelenti, hogy ezek az országok a jogszerűen biztosított pénzforgalmi szolgáltatási engedély alapján, a passzportálási szabályok alkalmazásával az Európai Unió egész területén nyújthatnak pénzforgalmi szolgáltatásokat, ideértve a közvetlen, fizikai jelenlét nélküli szolgáltatásnyújtást is.

Amint azt a 4.3.2. szakaszban említettük, az EGT-országokba irányuló fizetéseket harmadik országok számára teljesített fizetéseknek kell tekinteni. Ilyen esetekben a fizető fél valamely tagállamban letelepedett pénzforgalmi szolgáltatója a fizetést a fizető fél tagállamában jelenti be (függetlenül attól, hogy fogadó vagy székhely szerinti tagállamról van-e szó).

Ezzel szemben az EGT-országokban letelepedett, az Európai Unióban pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújtó pénzforgalmi szolgáltatóknak ezeket a fizetéseket a fogadó tagállamban kell jelenteniük. A 243b. cikk szabályai azonban továbbra is alkalmazandók, és a CESOP-ba csak a fizető fél által (vagy beszedési esetén a fizető felhatalmazása alapján) az európai Unióban kezdeményezett fizetéseket kell jelenteni (a 243c. cikk helyszínrre vonatkozó szabályai szerint). Ezért nem kell jelenteniük az EGT-országokból kezdeményezett fizetéseket.

Példa: egy Norvégiában engedélyezett pénzforgalmi szolgáltató nyújt pénzforgalmi szolgáltatásokat Svédországban és Izlandon. A 243b. cikk szabályai szerint ez a pénzforgalmi szolgáltató:

- Svédországban bejelent minden olyan fizetést, amelyet svédországi fizető felek Norvégiába, Izlandba vagy bármely más harmadik országba indítanak,
- Svédországban bejelenti a svédországi kedvezményezettek javára teljesített minden olyan fizetést, amelyek esetében a fizető fél Svédországtól eltérő tagállamban van,
- egyáltalán nem jelenti a Norvégia és Izland közötti, illetve a Norvégia vagy Izland és bármely harmadik ország közötti fizetéseket,
- egyáltalán nem jelenti a svédországi fizető felek által a többi tagállam kedvezményezettjei javára indított fizetéseket.

4.5 Milyen adatokat kell jelenteniük a pénzforgalmi szolgáltatóknak?

A bejelentendő adatok jegyzékét a módosított 2006/112 irányelv 243d. cikke határozza meg, és az két adatsoporra osztható: a kedvezményezettre vonatkozó adatok (243d. cikk (1) bekezdés), valamint a kedvezményezett által fogadott egyes fizetésekre vonatkozó adatok (243d. cikk (2) bekezdés).

(1) A pénzforgalmi szolgáltató által vezetett nyilvántartásnak a 243b. cikk értelmében a következő információkat kell tartalmaznia:

- a) a pénzforgalmi szolgáltatót egyértelműen azonosító BIC-kód vagy egyéb vállalatazonosító kód;*
- b) a kedvezményezett neve vagy a kedvezményezett vállalkozás neve, ahogy a pénzforgalmi szolgáltató nyilvántartásában szerepel;*
- c) a kedvezményezett bármely héaazonosító száma vagy egyéb nemzeti adószáma, ha az rendelkezésre áll;*
- d) a kedvezményezett IBAN-száma vagy – ha az IBAN-szám nem áll rendelkezésre – bármely egyéb azonosító, amely egyértelműen azonosítja a kedvezményezettet és megadja annak elhelyezkedését;*
- e) a kedvezményezett nevében eljáró pénzforgalmi szolgáltatót egyértelműen azonosító és annak elhelyezkedését megadó BIC-kód vagy egyéb vállalatazonosító kód, amennyiben a kedvezményezett úgy fogad pénzüsszeget, hogy nem rendelkezik fizetési számlával;*
- f) a kedvezményezett címe, ha rendelkezésre áll, ahogy a pénzforgalmi szolgáltató nyilvántartásában szerepel;*
- g) a 243b. cikk (1) bekezdésében említett határokon átnyúló fizetések adatai;*
- h) a g) pontban említett határokon átnyúló fizetésekre vonatkozó visszafizetéseként azonosított fizetések adatai.*

(2) Az (1) bekezdés g) és h) pontjában említett információknak a következőket kell tartalmazniuk:

- a) a fizetés vagy a visszafizetés dátuma és időpontja;*
- b) a fizetés vagy a visszafizetés összege és pénzneme;*
- c) a kedvezményezett által vagy a kedvezményezett nevében fogadott fizetés kezdeményezésének helye szerinti tagállam, adott esetben a visszafizetés rendeltetési helye szerinti tagállam, valamint a fizetés vagy a visszafizetés kezdeményezése vagy rendeltetése helyének meghatározásához felhasznált információ a 243c. cikk szerint;*
- d) bármilyen hivatkozás, amely egyértelműen azonosítja a fizetést;*
- e) adott esetben információ arról, hogy a fizetést a kereskedő fizikai létesítményében kezdeményezték-e.*

Ezeket az adatokat a végrehajtási rendelet mellékletében részletezett egységes XML-formátumban kell továbbítani¹⁴. A formátum specifikációja (XML sémaleíró nyelv) a felhasználói útmutatóval együtt az Európa honlap erre a célra létrehozott CESOP oldalán érhető el¹⁵.

Tekintettel a különböző mezők tekintetében gyűjthető adatelemek sokaságára, a következő szakasz az egyes adatmezők esetében elvárt adatok részletezésére összpontosít, és megpróbál a fő fizetési módok mindegyikére vonatkozóan példákat bemutatni a CESOP-ba bejelenthető adatelemekre. Ez a felsorolás nem kimerítő, és más elemek is érvényesek lehetnek, amennyiben megfelelnek a 243d. cikkben felsorolt adatoknak.

¹⁴ https://ec.europa.eu/taxation_customs/system/files/2022-04/C_2022_2043_FI_COMMISSION_IMPLEMENTING_REGULATION_EN_V3_P1_1727569-1.pdf

¹⁵ https://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation-1/central-electronic-system-payment-information-cesop_en

4.5.1 Az adatelemek áttekintése

A végrehajtási rendelet melléklete szerint az elektronikus formátumnak a héairányelv 243d. cikkében előírt adatokra utaló 15 fő adatelemet kell tartalmaznia.

Az alábbi táblázat felsorolja ezeket az adatelemeket, ismerteti a tartalmukat, valamint jelzi, hogy az adatok kötelezőek-e vagy sem. A táblázat alkalmazásában a következő meghatározások érvényesek:

- **Kötelező:** ezt az adatelemet mindig meg kell adni és szerepeltetni kell az XML-állományban. Az adatelem közlésének elmulasztása esetén az XML-adatállomány elutasításra kerül, és a jelentéstételi kötelezettség nem teljesítettnek tekintendő.
- **Opcionálisan kötelező:** ezt az adatelemet mindig meg kell adni, amikor az a pénzforgalmi szolgáltató rendelkezésére áll. Ha az adatelem rendelkezésre áll, de nem adják meg, úgy a jelentéstételi kötelezettség nem teljesítettnek tekintendő. Ha azonban a mezőt azért nem töltötték ki, mert az adatok nem állnak a pénzforgalmi szolgáltató rendelkezésére, úgy az XML-fájlt nem utasítják el, és a jelentéstételi kötelezettség teljesítettnek minősül.
- **Adott esetben kötelező:** ezt az adatelemet akkor kell megadni, ha a közlésének előírását indokló különleges feltételek teljesülnek. Ha az említett különleges feltételek fennállása esetén az adatelem közlését elmulasztják, úgy az XML-adatállomány elutasításra kerül, és a jelentéstételi kötelezettség nem teljesítettnek tekintendő. Ha az említett különleges feltételek nem teljesülnek, akkor az adatokat nem kell megadni. A legtöbb így megjelölt adatelem két, egymást kölcsönösen kizáró lehetőség közüli választásra utal.

2. táblázat – A továbbítandó adatelemek áttekintése

Rova Sors	Adatelem Megnevezés	243d. ci kk	Leírás	Kötelező
1	Az adatszolgáltató pénzforgalmi szolgáltató BIC-kódja/azonosító kódja	(1) bekezdés a) pont	Ez az adatelem az adóhatóság felé a fizetési adatokat bejelentő pénzforgalmi szolgáltató azonosítására szolgál. A bejelentendő adatok a következők: <ul style="list-style-type: none">• az adatszolgáltató pénzforgalmi szolgáltató vállalatazonosító kódja (BIC) a 260/2012/EU európai	Kötelező

			<p>parlamentari és tanácsi rendelet¹⁶ 2. cikkének 16. pontjában meghatározottak szerint, vagy</p> <ul style="list-style-type: none"> az adatszolgáltató pénzforgalmi szolgáltatót egyértelműen azonosító egyéb vállalatazonosító kód. Ilyen lehet a nemzeti azonosító, például a vállalati azonosítószám, a nemzeti nyilvántartási szám stb. <p>Ezt a rovatot nem szabad összekeverni az 5. rovatban szereplő adatelemmel. Bár az előírt azonosítók ugyanazok, az 1. rovat a jelentéstevő pénzforgalmi szolgáltató azonosítójára vonatkozik, míg az 5. rovatban szereplő azonosító a kedvezményezett nevében eljáró pénzforgalmi szolgáltató azonosítója, amely az Unión kívülre irányuló fizetés esetén eltérhet a jelentéstevő pénzforgalmi szolgáltató azonosítójától</p>	
2	A kedvezményezett neve	(1) bekezdés b) pont	<p>Ebben a mezőben a kedvezményezett valamennyi rendelkezésre álló – a pénzforgalmi szolgáltatók nyilvántartásában szereplő – nevét kell megadni. Ha a pénzforgalmi szolgáltatónak nincs adata a kedvezményezetről, úgy a fizető fél által közölt nevet kell a nyilvántartásban szereplő névnek tekinteni. A név lehet cégnév, kereskedelmi név (doing business as), a bejegyzéshez és kapcsolattartáshoz használt név stb.</p> <p>Ha a nyilvántartásban szereplő név nem azonos a fizető fél által a fizetési művelet kezdeményezésekor megadott névvel, akkor a nyilvántartásban szereplő név az irányadó</p>	Kötelező
3	A kedvezményezett héaazonosítója/adószáma	(1) bekezdés, c) pont	<p>Ebben a mezőben a kedvezményezett összes rendelkezésre álló adószámát kell megadni. Ilyen lehet az európai héaazonosító szám, a nemzeti héaazonosító szám, az adószám (TIN) vagy bármely olyan nemzeti szám, amely bár nem kapcsolódik szigorúan adózási célokhoz, vagy amelyet nem valamely adóhatóság bocsátott ki, mégis adózási célokra szolgál, és lehetővé teszi birtokosának egyedi azonosítását (pl. társadalombiztosítási azonosító jel, cégjegyzékszám stb.)</p>	Opcionálisan kötelező
4	A kedvezményezett számlaazonosítója	(1) bekezdés d) pont	<p>Ennek a mezőnek az a célja, hogy pontosan azonosítsa a kedvezményezett azon fizetési számláját, amelyen a pénzüsszeget fogadják. Ezért értékei a következők lehetnek:</p> <ul style="list-style-type: none"> a kedvezményezett fizetési számlájának IBAN-kódja, 260/2012/EU rendelet 2. cikkének 15. pontjában meghatározottak szerint, vagy bármely más olyan azonosító, amely egyértelműen azonosítja az ügyletben részt vevő kedvezményezettet és megadja az elhelyezkedését. Ide tartozhat a kereskedelmi azonosító (MID), az elektronikus pénzeszámla, a SWIFT regisztrációs szám, a nemzeti számlaszám stb. <p>A 243d. cikk (1) bekezdésének d) pontja értelmében elsősorban az IBAN-számot kell feltüntetni. Csak akkor kell</p>	Adott esetben kötelező, ha pénzüsszeget utalnak át a kedvezményezett fizetési számlájára

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 260/2012/EU rendelete (2012. március 14.) az euróátutalások és -beszedések technikai és üzleti követelményeinek megállapításáról és a 924/2009/EK rendelet módosításáról (HL L 94., 2012.3.30., 22. o.).

			<p>más azonosítót megadni, ha az IBAN-szám nem áll rendelkezésre</p>	
5	<p>A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójának BIC-kódja/azonosító kódja</p>	<p>(1) bekezdés e) pont</p>	<p>Ez a mező a kedvezményezett nevében eljáró pénzforgalmi szolgáltató azonosítására szolgál abban az esetben, ha a pénzeszközöket fogadó kedvezményezett nem rendelkezik fizetési számlával (készpénzáttalás). Fizetési számla hiányában a 4. rovatban nem adható meg az azonosítója. Így az adatszolgáltató szervezetnek a kedvezményezett nevében eljáró pénzforgalmi szolgáltató azonosítóját kell megadnia.</p> <p>Az ebben mezőben megadásra kerülő adatok a következők lehetnek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A kedvezményezett nevében eljáró pénzforgalmi szolgáltató vállalatazonosító kódja (BIC) a 260/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikkének 16. pontjában meghatározottak szerint, vagy • a kedvezményezett nevében eljáró pénzforgalmi szolgáltatót egyértelműen azonosító egyéb vállalatazonosító kód. Ilyen lehet a nemzeti azonosító, például a vállalati azonosítószám, a nemzeti nyilvántartási szám stb. <p>Ezt a mezőt nem szabad összekeverni az 1. rovatban előírt adattal (lásd fent). Ezenkívül a 4. és az 5. rovat kölcsönösen kizárja egymást, és ezek közül csak egyet kell kitölteni</p>	<p>Adott esetben kötelező, ha fizetési számlával nem rendelkező kedvezményezett javára utalnak át pénzüsszeget</p>
6	<p>A kedvezményezett címe</p>	<p>(1) bekezdés f) pont</p>	<p>Ebben a mezőben a kedvezményezett valamennyi rendelkezésre álló – a pénzforgalmi szolgáltató nyilvántartásában szereplő – címét kell megadni. Cím lehet a hivatalos cím, az üzleti cím, a raktár címe, valamint az e-mail-cím, a weboldal címe vagy az IP-cím.</p> <p>A pénzforgalmi szolgáltató rendelkezésére álló adatok alapján a cím részletezettsége változó lehet, az országtól az utcáig bezárólag. Ezenkívül a bejelentett címnek nem kell azonosnak lennie a kedvezményezett elhelyezkedésének meghatározására szolgáló, a 243c. cikkben meghatározott címmel. Ez például azt jelenti, hogy a bejelentett cím más országban is lehet, mint az az ország, ahol a kedvezményezett fizetési számlája van (IBAN).</p> <p>Ezt a mezőt csak akkor kell kitölteni, ha a pénzforgalmi szolgáltató nyilvántartásában a kedvezményezettnek legalább egy címe szerepel. Ha a cím a pénzforgalmi szolgáltató nyilvántartásában nem szerepel, de a fizetési számla alapján megállapítható (pl. egy IBAN-szám országkódja), ezt a mezőt nem kell kitölteni</p>	<p>Opcionálisan kötelező</p>
7	<p>Visszafizetés</p>	<p>(1) bekezdés h) pont</p>	<p>Ez a mező arra szolgál, hogy különbséget tegyen a fizető fél által teljesített fizetések és a fizető fél számára teljesített visszafizetések között.</p> <p>Visszafizetés lehet a PSD2 irányelvben meghatározott technikai visszafizetés, de lehet kereskedelmi visszafizetés vagy bármely más típusú visszafizetés is, amennyiben a pénzforgalmi szolgáltató erről tudomást szerez. Ha a pénzforgalmi szolgáltatónak nincs tudomása arról, hogy egy</p>	<p>Adott esetben kötelező</p>

			<p>adott művelet visszafizetésnek minősül, akkor a műveletet normál fizetésként kell bejelentenie (tekintettel arra, hogy a jelentéstétel minden egyéb feltétele teljesül).</p> <p>Ebben a mezőben a pénzforgalmi szolgáltatóknak jelezniük kell, hogy a fizetés visszafizetésnek minősül. A visszafizetési ügylet azonosítóját és az eredeti ügyletre való hivatkozást a 14. rovatban kell feltüntetni</p>	
8	Dátum/időpont	(2) bekezdés a) pont	<p>Ebben a mezőben a fizetés dátumát és időpontját kell feltüntetni. Tekintettel arra, hogy egy adott fizetési műveletről több dátum áll rendelkezésre, a pénzforgalmi szolgáltatók több dátumot is bejelenthetnek.</p> <p>A többszörös adatszolgáltatás felderítésének és a jelentéstétel szabványosításának megkönnyítése érdekében azonban a következő szakaszok minden egyes fizetési módra vonatkozóan felsorolnak legalább egy olyan időpontot, amely az egyszerű fizetési műveletekben részt vevő valamennyi pénzforgalmi szolgáltató számára közös, és amelyet mindig jelteni kell (lásd alább)</p>	Kötelező
9	Összeg	(2) bekezdés b) pont	Ebben a mezőben a fizetési művelet vagy a visszafizetés teljes összegét kell megadni	Kötelező
10	Pénznem	(2) bekezdés b) pont	<p>Ebben a mezőben a fizetési vagy a visszafizetési művelet pénznemét kell megadni.</p> <p>Pénznemváltás esetén a fizetés összegét minden pénzforgalmi szolgáltatónak a könyvelés és az átváltás előtti, eredeti pénznemben kell megadnia</p>	Kötelező
11	A fizetés kezdeményezéseinek helye szerinti tagállam	(2) bekezdés c) pont	<p>Ebben a mezőben a kedvezményezett által fogadott fizetés kezdeményezési helye szerinti tagállam országkódját kell megadni.</p> <p>A pénzforgalmi szolgáltatóknak a 13. rovatban feltüntetett információk alapján és a 243c. cikknek megfelelően fel kell tüntetniük a fizetés kezdeményezési helye szerinti tagállamot. Ha a pénzforgalmi szolgáltató a fizetés kezdeményezési helye tekintetében több tagállamot is azonosíthat, úgy azt a tagállamot kell feltüntetnie, amelyik a legpontosabban mutatja a fizető fél elhelyezkedését (lásd a 3.1.1. szakaszt)</p>	Adott esetben kötelező, ha fizetés ügyletről van szó
12	A visszafizetés rendeltetési helye szerinti tagállam	(2) bekezdés c) pont	<p>Ebben a mezőben a fizető fél által fogadott visszafizetés rendeltetési helye szerinti tagállam országkódját kell megadni.</p> <p>A 11. rovatra vonatkozó valamennyi szabály itt is érvényes</p>	Adott esetben kötelező, ha a 7. rovat szerinti visszafizetési ügyletről van szó
13	A fizető fél elhelyezkedésére vonatkozó információk	(2) bekezdés c) pont	<p>Ebben a mezőben – a 243c. cikkel összhangban – a fizetés eredetének vagy a visszafizetés rendeltetési helyének meghatározásához felhasznált információkat kell megadni.</p> <p>Az információ tartalmazhat bármely, a pénzforgalmi szolgáltató rendelkezésére álló, a 11. rovatban leírt adatelemet (IBAN, cím, kártyaszám stb.). Fontos megjegyezni, hogy ebben a mezőben csak azonosítani kell a felhasznált adatokat, a konkrét adatokat nem szabad továbbítani.</p>	Kötelező

			Ez azt jelenti, hogy a pénzforgalmi szolgáltatóknak például jeleznie kell, hogy a fizető fél elhelyezkedését valamely tagállamban a fizető fél fizetési számlájának IBAN-száma alapján állapították meg. A fizető fél IBAN-száma azonban soha nem továbbbítható	
14	Ügyletazonosító	(2) bekezdés d) pont	<p>Ennek a mezőnek az a célja, hogy a duplikált fizetések könnyen azonosíthatóak legyenek. Ebben a mezőben ezért minden olyan hivatkozást fel kell tüntetni, amely egyértelműen azonosítja a fizetési műveletet.</p> <p>Amennyiben több ügyletazonosító is rendelkezésre áll, mindig annak kell elsőbbséget biztosítani, amely a teljes fizetési láncot végigkíséri, és a fizetési láncban részt vevő többi pénzforgalmi szolgáltató számára is elérhető.</p> <p>Visszafizetések esetében, a 7. rovatban részletezettek szerint, a bejelentett visszafizetési ügyletazonosítónak azonosnak kell lennie az eredeti ügylet azonosítójával, vagy legalábbis tartalmaznia kell azt</p>	Kötelező
15	Fizikai jelenlét	(2) bekezdés e) pont	<p>Ennek a mezőnek az a célja, hogy könnyen azonosíthatóak legyenek a fizető fél által – az online fizetésekkel szemben – a kedvezményezett helyiségeiben teljesített fizikai fizetések.</p> <p>Ebben a mezőben minden olyan hivatkozást fel kell tüntetni, amely arra utal, hogy a fizető fél a fizetés kezdeményezésekor jelen van a kereskedő fizikai telephelyén.</p>	Adott esetben kötelező

4.5.2 A bejelentendő adatok fizetési módokként

4.5.2.1 Átutalás

Normál átutalás esetén a fizető fél megbízza a bankját, hogy utaljon át pénzt a kedvezményezett bankszámlájára.

3. táblázat – Az átutalással összefüggésben továbbítandó adatalemek áttekintése

Sorszám	Adatalem	A pénzforgalmi szolgáltató rendelkezésére áll		Lehetséges szabványos formátum elfogadott	Megjegyzések
		Fizető fél	Kedvezményezett		
1	Az adatszolgáltató pénzforgalmi szolgáltató BIC-kódja/azonosító kódja	Igen	Igen	BIC (ISO 9362)	
2	A kedvezményezett neve	Igen	Igen		
3	A kedvezményezett héaazonosítója/adószáma	Nem mindig	Nem mindig	Az uniós héaazonosítónak az uniós előírásokhoz kell igazodnia. Más azonosító esetében nincs szükség szabványra	A héaazonosító/adószám nem kötelező elem a fizetések feldolgozásához. Más azonosítókkal együtt esetenként vagy a nemzeti jogszabályok szerinti szigorúbb követelményeknek megfelelően állhatnak rendelkezésre. Így azok a pénzforgalmi szolgáltatók, amelyek nem kérik be ügyfeleik héaazonosítóját/adószámát, nem kötelesek továbbítani ezeket az adatokat. A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatói – az „ismerd az ügyfeledet” („KYC”) követelmény alapján – nagyobb valószínűséggel ismerik ügyfeleik héaazonosítóját/adószámát vagy más azonosítóját
4	A kedvezményezett számlaazonosítója	Igen	Igen	IBAN (ISO 13616)	Az IBAN-t nem használó országokba irányuló fizetések esetében IBAN helyett nemzeti számlaszámok is megadhatók
5	A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójának BIC-kódja/azonosító kódja	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	/	Átutalás esetében mindig rendelkezésre kell állnia számlaszámnak

6	A kedvezményezett címe	Nem mindig	Igen	/	A cím nem kötelező az átutalás formájában történő fizetések feldolgozásához, de a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatóinak – az „ismerd az ügyfeledet” elv alapján – ismernie kell azt
7	Visszafizetés	Igen	Igen	/	
8	Dátum/időpont	Igen	Igen	Kiegyenlítés dátuma	
9	Összeg	Igen	Igen	Az összeget két tizedesjegy pontossággal kell megadni	
10	Pénznem	Igen	Igen	ISO 4217	
11	A fizetés kezdeményezésének helye szerinti tagállam	Igen	Igen	ISO 3166-1-alfa3	
12	A visszafizetés rendeltetési helye szerinti tagállam	Igen	Igen	ISO 3166-1-alfa3	
13	A fizető fél elhelyezkedésére vonatkozó információk	Igen	Igen	Nem alkalmazandó	
14	Ügyletazonosító	Igen	Igen	Semmilyen szabvány	Az átutalások ügyletazonosítóit a pénzforgalmi szolgáltató saját maga alakítja ki, és azok csak a pénzforgalmi szolgáltató rendszerén belül egyediek
15	Fizikai jelenlét	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó		

4.5.2.2 Beszedés

Az 1. szakaszban leírtak szerint a beszédések nagyrészt az átutaláshoz hasonlóan működnek, azzal az eltéréssel, hogy a fizetést a fizető fél helyett a kedvezményezett kezdeményezi. Ismételten hangsúlyozni kell, hogy a SEPA-n kívüli beszédésekre vonatkozóan jelenleg nincsenek szabványok. Következésképpen a nemzetközi beszédések lebonyolítására ad hoc szabályok érvényesek, amelyek vagy a SEPA-szabályokhoz vagy a nemzeti rendszerekhez igazodnak. Ezért az alábbi ábra a kedvezményezett általi adatszolgáltatásra alkalmazandó standardokra összpontosít, mivel a nem uniós fizetési műveletek során a fizető fél általi jelentéstételre vonatkozóan nincsenek standardok.

4. táblázat – A beszédéssel összefüggésben továbbítandó adatelemek áttekintése

Sorszám	Adatelem	A pénzforgalmi szolgáltató rendelkezésére áll		Lehetséges szabványos formátum elfogadott	Megjegyzések
		Fizető fél	Kedvezményezett		

1	Az adatszolgáltató pénzforgalmi szolgáltató BIC-kódja/azonosító kódja	Nem alkalmazandó	Igen	BIC (ISO 9362)	
2	A kedvezményezett neve	Nem alkalmazandó	Igen		
3	A kedvezményezett héaazonosítója/adószáma	Nem alkalmazandó	Nem mindig	Az uniós héaazonosítónak az uniós előírásokhoz kell igazodnia. Más azonosító esetében nincs szükség szabványra	A héaazonosító/adószám nem kötelező elem a fizetések feldolgozásához. Más azonosítókkal együtt esetenként vagy a nemzeti jogszabályok szerinti szigorúbb követelményeknek megfelelően állhatnak rendelkezésre. Így azok a pénzforgalmi szolgáltatók, amelyek nem kérik be ügyfeleik héaazonosítóját/adószámát, nem kötelesek továbbítani ezeket az adatokat. A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatói – az „ismerd az ügyfeledet” („KYC”) követelmény alapján – nagyobb valószínűséggel ismerik ügyfeleik héaazonosítóját/adószámát vagy más azonosítóját
4	A kedvezményezett számlaazonosítója	Nem alkalmazandó	Igen	IBAN (ISO 13616)	
5	A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójának BIC-kódja/azonosító kódja	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	/	Beszedés esetében mindig rendelkezésre kell állnia számlaszámnak
6	A kedvezményezett címe	Nem alkalmazandó	Igen	/	A cím nem kötelező a beszédés formájában történő fizetések feldolgozásához, de a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatóinak – az „ismerd az ügyfeledet” elv alapján – ismernie kell azt
7	Visszafizetés	Nem alkalmazandó	Igen	/	
8	Dátum/időpont	Nem	Igen	Kiegyenlítés dátuma	

		alkalmazandó			
9	Összeg	Nem alkalmazandó	Igen	Az összeget két tizedesjegy pontossággal megadni kell	
10	Pénznem	Nem alkalmazandó	Igen	ISO 4217	
11	A fizetés kezdeményezésének helye szerinti tagállam	Nem alkalmazandó	Igen	ISO 3166-1-alfa3	
12	A visszafizetés rendeltetési helye szerinti tagállam	Nem alkalmazandó	Igen	ISO 3166-1-alfa3	
13	A fizető fél elhelyezkedésére vonatkozó információk	Nem alkalmazandó	Igen	Nem alkalmazandó	
14	Ügyletazonosító	Nem alkalmazandó	Igen	/	A beszedések ügyletazonosítóit a pénzforgalmi szolgáltató saját maga alakítja ki, és azok csak a pénzforgalmi szolgáltató rendszerén belül egyediek
15	Fizikai jelenlét	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	/	

4.5.2.3 Készpénzátutalás

A készpénzátutalások abban különböznek a többi fizetési módtól, hogy a fizetések teljesítéséhez nem feltétlenül szükséges fizetési számla. Bár napjainkban a készpénz-átutalási megbízásokban megadható fizetési számla, nélküle is átutalhatók pénzeszközök. Így a készpénzátutalást végrehajtó intézmények esetében a fő különbség az lesz, hogy fizetési számlaazonosító hiányában az 5. rovatban a kifizetési partnert azonosító kódot adnak meg.

5. táblázat – A készpénzátutalással összefüggésben továbbítandó adatelemek áttekintése

Sorszám	Adatelem	A pénzforgalmi szolgáltató rendelkezésére áll		Lehetséges szabványos formátum elfogadott	Megjegyzések
		Fizető fél	Kedvezményezett		
1	Az adatszolgáltató pénzforgalmi szolgáltató BIC-	Igen	Igen	BIC (ISO 9362)	

	kódja/azonosító kódja				
2	A kedvezményezett neve	Igen	Igen		
3	A kedvezményezett héaazonosítója/adószáma	Nem mindig	Nem mindig	Az uniós héaazonosítónak az uniós előírásokhoz kell igazodnia. Más azonosító esetében nincs szükség szabványra	A héaazonosító/adószám nem kötelező elem a fizetések feldolgozásához. Más azonosítókkal együtt esetenként vagy a nemzeti jogszabályok szerinti szigorúbb követelményeknek megfelelően állhatnak rendelkezésre. Így azok a pénzforgalmi szolgáltatók, amelyek nem kérik be ügyfeleik héaazonosítóját/adószámát, nem kötelesek továbbítani ezeket az adatokat. A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatói – az „ismerd az ügyfeledet” (KYC) követelmény alapján – nagyobb valószínűséggel ismerik ügyfeleik héaazonosítóját/adószámát vagy más azonosítóját
4	A kedvezményezett számlaazonosítója	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	IBAN (ISO 13616)	A hagyományos készpénzátutalások teljesítéséhez nincs szükség fizetési számlára. Ennek ellenére meg lehet adni fizetesiszámla-adatot. Ha van fizetesiszámla-adat, akkor az 5. rovatban a BIC helyett azt kell feltüntetni
5	A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójának BIC-kódja/azonosító kódja	Igen	Igen	BIC (ISO 9362)	A BIC-kód vagy más azonosító a pénzeszközök címzettjeként eljáró pénzforgalmi szolgáltató azonosítását biztosítja. BIC hiányában bármely olyan nemzeti azonosító szám megadható, amellyel a pénzforgalmi szolgáltató egyedileg azonosítható
6	A kedvezményezett címe	Nem mindig	Igen	/	A cím nem kötelező a készpénzátutalás formájában történő fizetések feldolgozásához, de a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatóinak – az „ismerd az ügyfeledet” elv alapján – ismernie kell azt
7	Visszafizetés	Igen	Igen	/	
8	Dátum/időpont	Igen	Igen	Végrehajtás dátuma	
9	Összeg	Igen	Igen	Az összeget két tizedesjegy pontossággal megadni kell	
10	Pénznem	Igen	Igen	ISO 4217	
11	A fizetés kezdeményezése	Igen	Igen	ISO 3166-1-alfa3	

	sének helye szerinti tagállam				
12	A visszafizetés rendeltetési helye szerinti tagállam	Igen	Igen	ISO 3166-1-alfa3	
13	A fizető fél elhelyezkedésére vonatkozó információk	Igen	Igen	Nem alkalmazandó	
14	Ügyletazonosító	Igen	Igen	Semmilyen szabvány	A készpénzátutalások ügyletazonosítóit a pénzforgalmi szolgáltató saját maga alakítja ki, és azok csak a pénzforgalmi szolgáltató rendszerén belül egyediek.
15	Fizikai jelenlét	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó		

4.5.2.4 Kártyás fizetések

A kártyás fizetést a fizető fél a hitel- vagy betéti kártyája adatainak felhasználásával kezdeményezi annak érdekében, hogy a kártyakibocsátó és a kedvezményezett kereskedelmi elfogadója által feldolgozandó fizetési megbízás jöjjön létre. Bár a kártyás fizetések a kibocsátó és az elfogadó által követett modell alapján háromszereplős kártyás fizetések és négyszereplős kártyás fizetések lehetnek, a bejelentendő adatok szinte azonosak lesznek, mivel a fizetések feldolgozása tekintetében mindkét rendszer hasonlóan működik.

Azt is fontos megjegyezni, hogy a kártyás fizetések nagymértékben függenek a fizetések feldolgozásához alkalmazott rendszertől. E tekintetben lehetetlen minden meglévő kártyarendszerben áttekinteni az adatcsere tekintetében érintett adatok körét. Az alábbi táblázat a nemzetközi tranzakciók vonatkozásában legnépszerűbb két kártyarendszer, nevezetesen a VISA és a MasterCard szabálykönyveire összpontosít.

6. táblázat – A hitelkártyás fizetésekkel összefüggésben továbbítandó adatelemek áttekintése

Sorszám	Adatelem	A pénzforgalmi szolgáltató rendelkezésére áll		Lehetséges szabványos formátum elfogadott	Megjegyzések
		Fizető fél	Kedvezményezett		
1	Az adatszolgáltató pénzforgalmi szolgáltató BIC-kódja/azonosító kódja	Igen	Igen	BIC (ISO 9362)	
2	A kedvezményezett neve	Igen	Igen	A kártyaelfogadó neve (MC DE043)	

				A kereskedő neve (VISA TCR0, 92–116. poz.)	
3	A kedvezményezett héaazonosítója/ adószáma	Nem mindig	Nem mindig	Az uniós héaazonosítónak az uniós előírásokhoz kell igazodnia. Más azonosító esetében nincs szükség szabványra	A héaazonosító/adószám nem kötelező elem a fizetések feldolgozásához. Más azonosítókkal együtt esetenként vagy a nemzeti jogszabályok szerinti szigorúbb követelményeknek megfelelően állhatnak rendelkezésre. Így azok a pénzforgalmi szolgáltatók, amelyek nem kérik be ügyfeleik héaazonosítóját/adószámát, nem kötelesek továbbítani ezeket az adatokat. A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatói – az „ismerd az ügyfeledet” (KYC) követelmény alapján – nagyobb valószínűséggel ismerik ügyfeleik héaazonosítóját/adószámát vagy más azonosítóját
4	A kedvezményezett számlaazonosítója	Igen	Igen	A kereskedő azonosítója/a kártyaelfogadó azonosítója (MC DE042)	A kereskedő azonosítóját és a kártyaelfogadó azonosítóját együttesen alkalmazva kell azonosítani az árukat értékesítő, az adott elfogadó mögött álló kereskedőt
5	A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójának BIC- kódja/azonosító kódja	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	/	
6	A kedvezményezett címe	Igen	Igen	MC DE043 VISA TCR0	
7	Visszafizetés	Igen	Igen	/	Ha van hivatkozás az eredeti fizetésre, azt a 14. rovatban az ügyletazonosító részeként kell feltüntetni
8	Dátum/időpont	Igen	Igen	MC: De 12 – dátum és időpont, helyi ügylet Visa: TC05 A vásárlás dátuma	A dátumnak tartalmaznia kell legalább az ügylet hónapját és évét
9	Összeg	Igen	Igen	MasterCard: DE04/ DE05/DE06 VISA: TC05 Forrásösszeg és forrás pénznemkód	

				Az összeget két tizedesjegy pontossággal megadni kell	
10	Pénznem	Igen	Igen	ISO 4217	
11	A fizetés kezdeményezéseinek helye szerinti tagállam	Igen	Igen	ISO 3166-1-alfa3	A fizető fél elhelyezkedése tekintetében a kártyaszám banki azonosító szám (BIN) tartománya alapján a kártyakibocsátás helyét kell meghatározni, nem pedig a kibocsátó elhelyezkedését
12	A visszafizetés rendeltetési helye szerinti tagállam	Igen	Igen	ISO 3166-1-alfa3	A fizető fél elhelyezkedése tekintetében a kártyaszám BIN tartománya alapján a kártyakibocsátás helyét kell meghatározni, nem pedig a kibocsátó elhelyezkedését
13	A fizető fél elhelyezkedésére vonatkozó információk	Igen	Igen	A kártyaszám BIN tartománya	
14	Ügyletazonosító	Igen	Igen	MC: De 31–Az elfogadó referenciaadatai Visa: TC05 – Az elfogadó referenciaszáma	A bejelentendő ügyletazonosító az elfogadó által megadott, az alkalmazott kártyarendszeren belül egyedi és a fizetésben részt vevő valamennyi pénzforgalmi szolgáltatóra közös ügyletazonosító
15	Fizikai jelenlét	Igen	Igen	MC: De 22 Szolgáltatási pont (POS) adatbeviteli mód Visa: TC05 POS beviteli mód	

4.5.2.5 Elektronikus pénz

Az elektronikus pénzzel történő fizetést jellemzően a fizető fél kezdeményezi úgy, hogy az elektronikuspénz-számláján lévő pénzeszközök terhére átutalást kezdeményez a kedvezményezett elektronikuspénz-számlája javára. Az elektronikuspénz-számla különböző fizetési módokkal (átutalás, kártyás fizetés stb.) finanszírozható, és ez a finanszírozás történhet az elektronikus pénzzel történő fizetés előtt, vagy azzal egyidejűleg (ha a fizető félnek az elektronikuspénz-számláján nem volt pénze a fizetés teljesítésére). Az ügyletben részt vevő külső pénzforgalmi szolgáltatók számára az elektronikuspénz-számlára történő befizetések vagy az onnan történő pénzkivonások úgy jelennek meg, mint a fizető fél által az elektronikuspénz-kibocsátó intézmény részére történő fizetések, és az elektronikuspénz-kibocsátó intézmény azonosítható kedvezményezettként (ha a fizető fél feltölti az elektronikuspénz-számláját) vagy fizető félként (ha a kedvezményezett kivonja a pénzüsszeget az elektronikuspénz-számlájáról). Az elektronikuspénz-számla az elektronikus utalványok esetében előre fizetett kártya formájában is megjelenehet.

Az elektronikuspénz-fizetések sajátossága abban áll, hogy jelenleg az ilyen ügyletekre vonatkozóan nincsenek szabványok. Az elektronikus pénzzel történő fizetésekre egy olyan zárt rendszerben kerül sor, amelyben mind a fizető fél, mind a kedvezményezett szerződést kötött az elektronikuspénz-szolgáltatóval, és mindkettőjükre az elektronikuspénz-szolgáltató által megállapított szabályok érvényesek, így az elektronikuspénz-szolgáltató a szabályokat tetszése szerint alakíthatja ki. Másrészt ez a zárt rendszer lehetővé teszi, hogy az elektronikuspénz-szolgáltatónak teljes rálátása legyen a fizetési műveletre, valamint a fizető félre és a kedvezményezettre.

7. táblázat – Az elektronikuspénz-fizetésekkel összefüggésben továbbítandó adatalemek áttekintése

Sorszám	Adatalem	A pénzforgalmi szolgáltató rendelkezésére áll		Lehetséges szabványos formátum elfogadott	Megjegyzések
		Fizető fél	Kedvezményezett		
1	Az adatszolgáltató pénzforgalmi szolgáltató BIC-kódja/azonosító kódja	Igen	Igen	BIC (ISO 9362)	
2	A kedvezményezett neve	Igen	Igen		
3	A kedvezményezett héaazonosítója/adószáma	Nem mindig	Nem mindig	Az uniós héaazonosítónak az uniós előírásokhoz kell igazodnia. Más azonosító esetében nincs szükség szabványra	A héaazonosító/adószám nem kötelező elem a fizetések feldolgozásához. Más azonosítókkal együtt esetenként vagy a nemzeti jogszabályok szerinti szigorúbb követelményeknek megfelelően állhatnak rendelkezésre.
4	A kedvezményezett számlaazonosítója	Igen	Igen	IBAN (ISO 13616)	Azonosítóként – IBAN-szám hiányában – az elektronikuspénz-szolgáltató megadhatja például az elektronikuspénz-számlaszámot vagy más azonosítót, például a kereskedő azonosítóját is
5	A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójának BIC-kódja/azonosító kódja	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	/	
6	A kedvezményezett címe	Igen	Igen		
7	Visszafizetés	Igen	Igen		Ha van hivatkozás az eredeti fizetésre, azt a 14. rovatban az ügyletazonosító részeként kell feltüntetni

8	Dátum/időpont	Igen	Igen	Végrehajtás dátuma	
9	Összeg	Igen	Igen	Az összeget két tizedesjegy pontossággal megadni kell	
10	Pénznem	Igen	Igen	ISO 4217	
11	A fizetés kezdeményezéseinek helye szerinti tagállam	Igen	Igen	ISO 3166-1-alfa3	
12	A visszafizetés rendeltetési helye szerinti tagállam	Igen	Igen	ISO 3166-1-alfa3	
13	A fizető fél elhelyezkedésére vonatkozó információk	Igen	Igen	IBAN, az elektronikus számla címe, a kártyaszám BIN-tartománya, IP-cím.	Az elektronikuspénz-szolgáltatóknak a nyilvántartásaikban rendelkezésre álló valamennyi információ felhasználásával meg kell állapítaniuk a fizető fél elhelyezkedését, hogy ennek alapján meghatározható legyen, hogy melyikük utal leginkább a kedvezményezett elhelyezkedésére
14	Ügyletazonosító	Igen	Igen		Az elektronikuspénz-átutalások ügyletazonosítóit az elektronikuspénz-szolgáltató saját maga alakítja ki, és azok csak egyetlen elektronikuspénz-szolgáltató rendszerén belül egyediek
15	Fizikai jelenlét	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó		

4.5.2.6 Piacterek

A piacterek nem kínálnak konkrét fizetési módokat, hanem lehetővé teszik, hogy a központosított platformjukon a felhasználók más fizetési módok használatával árukat vagy szolgáltatásokat vásároljanak. E sajátosság miatt a pénzforgalmi szolgáltatóként eljáró piacterek a fizetéseket mind a kapcsolódó fizetési mód működési módjához, mind az infrastruktúra középpontjában álló elektronikuspénz-szolgáltatókhoz hasonló módon dolgozzák fel.

Így azok az adatok, amelyeket a piacterek jelenteni tudnak, az alkalmazott fizetési módtól és ajánlattól (pl. hogy a fizetés átutalással, kártyás fizetéssel, elektronikus pénzzel stb. történik-e) függően eltérőek lehetnek. A piactér azonban, mivel központi szerepet tölt be a fizetések feldolgozásában, és mind a kedvezményezett, mind a fizető fél nevében tart pénzeszközöket, mindig teljes rálátással rendelkezik a fizetési műveletre, valamint a fizető félre és a kedvezményezettre.

8. táblázat – A piacterek által továbbítandó adatalemek áttekintése

Sorszám	Adatelem	A pénzforgalmi szolgáltató rendelkezésére áll		Lehetséges szabványos formátum elfogadott	Megjegyzések
		Fizető fél	Kedvezményezett		
1	Az adatszolgáltató pénzforgalmi szolgáltató BIC-kódja/azonosító kódja	Igen	Igen	BIC (ISO 9362)	
2	A kedvezményezett neve	Igen	Igen	(az értékesítési számlán szereplő név)	
3	A kedvezményezett héaazonosítója/adószáma	Nem mindig	Nem mindig	Az uniós héaazonosítónak az uniós előírásokhoz kell igazodnia. Más azonosító esetében nincs szükség szabványra	A héaazonosító/adószám nem kötelező elem a fizetések feldolgozásához. Más azonosítókkal együtt esetenként vagy a nemzeti jogszabályok szerinti szigorúbb követelményeknek megfelelően állhatnak rendelkezésre.
4	A kedvezményezett számlaazonosítója	Igen	Igen	IBAN (ISO 13616) A kereskedő azonosítója (MC DE 042)	IBAN-szám hiányában a piactér más számlaazonosítót is megadhat, beleértve a piactér számlaazonosítóját is
5	A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójának BIC-kódja/azonosító kódja	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	/	
6	A kedvezményezett címe	Igen	Igen		
7	Visszafizetés	Igen	Igen		Ha van hivatkozás az eredeti fizetésre, azt a 14. rovatban az ügyletazonosító részeként kell feltüntetni
8	Dátum/időpont	Igen	Igen	Végrehajtás dátuma	
9	Összeg	Igen	Igen		
10	Pénznem	Igen	Igen	ISO 4217	
11	A fizetés kezdeményezésének helye szerinti tagállam	Igen	Igen	ISO 3166-1-alfa3	

12	A visszafizetés rendeltetési helye szerinti tagállam	Igen	Igen	ISO 3166-1-alfa3	
13	A fizető fél elhelyezkedésére vonatkozó információk	Igen	Igen	IBAN (ISO 13616) A kártyaszám BIN tartománya IP-cím	A piactereknek a nyilvántartásaikban rendelkezésre álló valamennyi információ felhasználásával meg kell állapítaniuk a fizető fél elhelyezkedését, hogy ennek alapján meghatározható legyen, hogy melyikük utal leginkább a kedvezményezett elhelyezkedésére
14	Ügyletazonosító	Igen	Igen		Az ügyletazonosítót a piactér rendeli az ügyletkez, és az a fizetési láncban részt vevő többi pénzforgalmi szolgáltató számára nem lesz elérhető
15	Fizikai jelenlét	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó		

4.5.3 Adatminőségi szempontok

A pénzforgalmi szolgáltatók által továbbítandó adatok köre az alkalmazott fizetési módtól és attól függ, hogy az adatszolgáltató szervezet a fizető fél vagy a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója-e. Ez utóbbi esetben a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója által továbbított adatok gyengébb minőségűek lehetnek, vagy előfordulhat, hogy a pénzforgalmi szolgáltató nem tud keresztellenőrzést végezni, mivel nem áll kapcsolatban a kedvezményezettel.

A jelentéstételi kötelezettség értelmében a pénzforgalmi szolgáltatóknak nem kell több adatot kérniük partnereiktől, mint amelyek már a rendelkezésükre állnak, vagy a fizetési műveletek során végzett adatcsere során a tudomásukra jut. Továbbá csak azokat az adatokat kell ellenőrizniük, amelyek a fizetés feldolgozásához felhasználásra kerültek, valamint az ügyfelek ismeretével és a pénzmosás elleni küzdelemmel kapcsolatos kötelezettségek teljesítéséhez szükségesek. Ez azt jelenti, hogy ha egy adott adatelemet a pénzforgalmi szolgáltató nem tud ellenőrizni, például azért, mert egy harmadik ország nemzeti rendszerére vonatkozik, úgy a pénzforgalmi szolgáltató az ilyen adatokat az érvényességük ellenőrzése nélkül, változatlan formában jelentheti.

Az adatminőség a pénzforgalmi szolgáltató üzleti modellje alapján is eltérő lehet. Az elektronikuspénzszolgáltatóknak általában teljes rálátásuk van a fizető fél és a kedvezményezett közötti átutalásra, így jobb minőségű adatokat szolgáltathatnak a kedvezményezettől.

A fő adatminőségi problémák akkor merülnek fel, amikor a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója jelenti az adatokat, mivel nem tudja megerősíteni, hogy a továbbított adatok helyesek. Ez a probléma súlyosabb formában jelentkezik az olyan fizetési módok – főleg az átutalások – esetében, ahol a mezők olyan szövegdobozok, amelyeket a fizető fél tetszés szerinti szöveggel tölt ki.

Az alábbi táblázat az ezen iránymutatásokban bemutatott fő fizetési módokra vonatkozóan áttekinti a pénzforgalmi szolgáltatók által továbbított adatok elvárt minőségét. A sárga színű elemek várhatóan ritkán állnak rendelkezésre vagy gyengébb minőségűek. A táblázatban a piacterek nem szerepelnek, mivel más fizetési módból származó adatokat használnak fel, amelyeket a fizető félre és a kedvezményezettre vonatkozó saját adataik egészítenek ki. Így az adatok rendelkezésre állásával vagy minőségével kapcsolatban várhatóan nem lesznek nehézségeik.

9. táblázat – Az adatok és a várható adatminőségi szintek áttekintése

Adatkövetelmények (243d. cikk)	Kártyás fizetések		Banki átutalások			Beszedések		Elektronikus pénz		Készpénzáttalás	
	A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója (kibocsátó)	A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója (elfogadó)	A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója (SEPA – IBAN)	A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója (Swift)	A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója (SEPA)	A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója	A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója	A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója	A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója	A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója	A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója
A kedvezményezett hez kapcsolva											
1a) A pénzforgalmi szolgáltató BIC-kódja	Igen	Igen	Igen	Igen	Igen	Igen	Igen	Igen	Igen	Igen	Igen
1b) A kedvezményezett neve	A kártyaelfogadó neve (MC DE043) A kereskedő neve (VISA TCR0)	A kártyaelfogadó neve (MC DE043) A kereskedő neve (VISA TCR0)	A kedvezményezett neve (a fizető fél adja meg)	A kedvezményezett neve (SWIFT 59a)	A hitelező neve (nyilvántartás)	A hitelező neve (nyilvántartás)	A hitelező neve (nyilvántartás)	A kedvezményezett neve (saját nyilvántartások)	A kedvezményezett neve (saját nyilvántartások)	A kedvezményezett neve	A kedvezményezett neve
1c) Héaazonosító/a dószám	Opcionális	Egyes tagállamokban kötelező	Opcionális	Opcionális	Egyes tagállamokban kötelező	Opcionális	Egyes tagállamokban kötelező	Opcionális	Opcionális	Opcionális	Opcionális
1d) A kedvezményezett IBAN-száma, azonosítója	A kereskedő/kártyaelfogadó azonosítója (MC DE042)	IBAN-szám + A kereskedő/kártyaelfogadó azonosítója (MC DE042)	IBAN-szám	SWIFT 59/59a mező	IBAN-szám	IBAN (EU)	IBAN (EU)	Az elektronikus számla azonosítója (+ IBAN)	Az elektronikus számla azonosítója (+ IBAN)	IBAN-szám, ha rendelkezésre áll	IBAN-szám, ha rendelkezésre áll

1e) A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójának BIC-kódja	N/A	N/A	N/A	BIC vagy egyéb azonosító	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	BIC vagy egyéb azonosító	BIC vagy egyéb azonosító
1f) A kedvezményezett címe	A kártyaelfogadó utcája (DE043 sub2)	A kedvezményezett címe (saját nyilvántartások)	A kedvezményezett címe (a fizető fél adja meg)	A kedvezményezett címe (SWIFT 59. mező)	A kedvezményezett címe (saját nyilvántartások)	A kedvezményezett címe (a kedvezményezett adja meg)	A kedvezményezett címe (saját nyilvántartások)	A kedvezményezett címe (saját nyilvántartások)	A kedvezményezett címe (saját nyilvántartások)	A kedvezményezett címe (saját nyilvántartások)	A kedvezményezett címe (a fizető fél adja meg)	A kedvezményezett címe (saját nyilvántartások)

Adatkövetelmények (243d. cikk)	Kártyás fizetések		Banki átutalások			Beszedések		Elektronikus pénz		Készpénzáttalás	
A fizetéshez kapcsolva	A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója (kibocsátó)	A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója (elfogadó)	A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója (SEPA – IBAN)	A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója (Swift)	A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója (SEPA)	A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója	A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója	A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója	A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója	A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója	A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója
2a) Dátum és időpont	Helyi ügylet (MC DE12) A vásárlás dátuma (TC05)	Helyi ügylet (MC DE12) A vásárlás dátuma (TC05)	A bankközi kiegyenlítés dátuma	A végrehajtás dátuma (32a. mező)	A bankközi kiegyenlítés dátuma	A bankközi kiegyenlítés dátuma	A bankközi kiegyenlítés dátuma	Végrehajtás dátuma	Végrehajtás dátuma	Végrehajtás dátuma	Végrehajtás dátuma
2b) Összeg és pénznem	Eredeti pénznem	Eredeti pénznem	Eredeti pénznem	Eredeti pénznem	Eredeti pénznem	Eredeti pénznem	Eredeti pénznem	Eredeti pénznem	Eredeti pénznem	Eredeti pénznem	Eredeti pénznem
2c) A fizetés kezdeményezési helye szerinti tagállam	BIN-szám	BIN-szám	IBAN-szám	IBAN-szám	IBAN-szám	IBAN-szám	IBAN-szám	A számla helye	A kártyakibocsátó kódja	A kifizetési partner országkódja	A kifizetési partner országkódja
2d) Ügyletazonosító	Az elfogadó hivatkozási száma (MC DE31 – VISA TC05)	Az elfogadó hivatkozási száma (MC DE31 – VISA TC05)	Saját azonosító	Saját azonosító	Saját azonosító	Saját azonosító	Saját azonosító	Saját azonosító	Saját azonosító	Saját azonosító	Saját azonosító
2e) POS-fizetések	MC DE 22 – VISA TC05	MC DE 22 – VISA TC05	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

5 AZ (ÚJRA)BENYÚJTÁS SZABÁLYAI

Ez a szakasz azokra a szabályokra összpontosít, amelyek az adatoknak a pénzforgalmi szolgáltatók által a tagállamok részére történő benyújtására vagy újbóli benyújtására alkalmazandók, és hatással lehetnek az adatok CESOP-ba történő továbbítására. Mivel azonban a fizetési adatok nemzeti szintű gyűjtésére alkalmazandó szabályokat nem állapítja meg sem az (EU) 284/2020 irányelv, sem az (EU) 283/2020 rendelet – kivéve azt a rendelkezést, hogy a tagállamoknak a fizetési adatokat a végrehajtási rendelet mellékletében meghatározott elektronikus formátumban és az (EU) 283/2020 rendelet által beillesztett 24b. cikkben meghatározott határidőn belül gyűjteniük kell – ez a szakasz elsősorban a bevált gyakorlatokat és ajánlásokat sorolja fel annak érdekében, hogy korlátozni lehessen azt a hatást, amelyet a nemzeti adatgyűjtés során az adatok nemzeti szintű újrabenyújtása és a hibák a CESOP-ba történő továbbításra gyakorolhatnak.

Az alábbi szakaszok áttekintést nyújtanak arról, hogy mit jelenthet a pénzforgalmi szolgáltatók számára az adatok nemzeti szintű (újra)benyújtása, vagyis az egyes tagállamoknak milyen iránymutatásokat ajánlott követniük. Ezeket a szabályokat azonban az egyes tagállamokban a fizetési adatok gyűjtésére alkalmazandó nemzeti jogszabályokkal együtt kell értelmezni, amelyek bizonyos szempontból eltérőek lehetnek.

5.1 A fizetési információk validálása nemzeti szinten

A végrehajtási rendelet mellékletével összhangban a pénzforgalmi szolgáltatóknak a fizetési üzenetet a nemzeti adóhatóság számára történő továbbítás előtt validálniuk kell. Ennek keretében ellenőrizniük kell az XML sémaleíró nyelvet (a továbbiakban: XSD-séma) és az üzleti szabályokat annak biztosítása érdekében, hogy a hibák a folyamat során a lehető leghamarabb felismerhetők legyenek.

A fizetési üzenet fogadásakor a nemzeti adóhatóságoknak a kapott fizetési adatokat az XSD-séma alapján kell validálniuk. Amennyiben az XSD-sémát figyelmen kívül hagyták (negatív validálási eredmény), úgy a teljes fájl elutasításra kerül, és a pénzforgalmi szolgáltatónak a teljes fájlt újra be kell nyújtania. Az adóhatóság által a pénzforgalmi szolgáltatónak küldött validálási üzenet XML-sémája azonos azzal, amivel a CESOP validálta a hitelesítési üzenetet.

Annak érdekében, hogy a hibák ne befolyásolják a CESOP-ba történő továbbítást, *ajánlott*, hogy:

- A nemzeti adóhatóság a kapott fizetési üzenetet az XSD-séma alapján kell haladéktalanul validálja.
- Negatív eredmény esetén a nemzeti adóhatóság haladéktalanul tájékoztatja a pénzforgalmi szolgáltatót az XSD-séma validálásának eredményéről.
- Az XSD-séma pozitív validálása esetén a nemzeti adóhatóság haladéktalanul továbbítja a fizetési információkat a CESOP-ba.
- Negatív XSD-séma validálás esetén a validálási eredményüzenet felsorolja az összes technikai hibakódot, hogy azokat a pénzforgalmi szolgáltató egyszerre helyesbítthesse.
- A nemzeti adóhatóság az üzleti szabályokat nem validálja. Az üzleti szabályokat a CESOP szintjén ellenőrzik.

5.2 A fizetési információk validálása a CESOP szintjén

A CESOP, miután megkapja a fizetési üzenetet a nemzeti adóhatóságtól, az XSD-séma és az XSD felhasználói útmutatójában leírt üzleti szabályok alapján validálja a fizetési adatokat tartalmazó üzenetet. Az XSD-séma ellenőrzése a CESOP szintjén általában nem mutathat hibát mivel ezt az ellenőrzést nemzeti szinten már elvégezték. Az üzleti szabályok ellenőrzése azonban eredményezhet negatív validálást. Lehetséges tehát, hogy a fizetési adatokat tartalmazó üzenet CESOP általi validálása a

tagállami pozitív validálást követően negatív eredménnyel zárul. A CESOP a validálás eredményét – pozitív és negatív esetben egyaránt – megküldi az illetékes nemzeti adóhatóság számára. A nemzeti adóhatóság semmilyen körülmények között sem változtatja meg a fizetési adatüzenet tartalmát.

A CESOP-ba történő adattovábbítás hibáinak gyors kezelése érdekében *ajánlott*, hogy:

- A nemzeti adóhatóság mind pozitív, mind negatív eredmény esetén továbbítsa a CESOP validálási eredményét a pénzforgalmi szolgáltatóknak.
- A nemzeti adóhatóság mind pozitív, mind negatív eredmény esetén továbbítsa a CESOP validálási eredményét a pénzforgalmi szolgáltatóknak.

5.3 Újbóli benyújtás

Negatív validálási eredmény esetén a pénzforgalmi szolgáltatónak a helyes adatokkal újra be kell nyújtania a fizetési adatokat tartalmazó üzenetet. Ha a negatív validálás oka a nemzeti szintű XSD-ellenőrzés elmulasztása, úgy a pénzforgalmi szolgáltatónak újra be kell nyújtania az adott negyedévre vonatkozó összes adatot. Ennek az az oka, hogy a CESOP az adott negyedévre vonatkozóan még nem kap adatokat a pénzforgalmi szolgáltatótól, ezért nem elegendő csak az egyes konkrét kedvezményezettekre vonatkozó helyesbítések elküldése.

Alternatív megoldásként, ha egy pénzforgalmi szolgáltató a CESOP-tól negatív validálási eredményt kap, a tagállamok lehetővé tehetik, hogy a pénzforgalmi szolgáltató csak a helyesbítés tárgyát képező kedvezményezettekre vonatkozó adatokat nyújtsa be újra. A fizetési adatokat tartalmazó újra benyújtott üzeneteket pontosan ugyanúgy kell feldolgozni, mint az eredetieket.

Az újbóli benyújtások és korrekciók által a CESOP-ba történő benyújtásra és az adatoknak a rendszerben való rendelkezésre állására gyakorolt esetleges hatás korlátozása érdekében *ajánlott*, hogy:

- A nemzeti adóhatóság biztosítson kellő időkeretet a pénzforgalmi szolgáltatónak a fizetési üzenet újbóli benyújtására.
- Az időkeret nem haladhatja meg a 30 naptári napot, amely attól a naptól kezdődik, amikor a tagállam elküldi a validálási üzenetet a pénzforgalmi szolgáltatónak.
- A nemzeti adóhatóságnak ezen időtartam felének lejártát követően emlékeztetnie kell a pénzforgalmi szolgáltatót az újbóli benyújtásra.
- Amennyiben a benyújtás az ismételt benyújtásra rendelkezésre álló időszak lejárta előtt nem történik meg, akkor olyan értesítést kell küldeni a pénzforgalmi szolgáltató számára, amely előírja az ismételt benyújtási kötelezettség teljesítésének határidejét.
- Minden tagállamnak olyan jogi szabályozást kell kialakítania, amely lehetővé teszi a fizetési adatok adott időkereten belüli benyújtását vagy újbóli benyújtását elmulasztó pénzforgalmi szolgáltatók szankcionálását.

Ezek az ajánlások abban az esetben is alkalmazandók, ha a pénzforgalmi szolgáltató a benyújtási határidőig nem nyújt be fizetési üzenetet, és akkor is, ha a pénzforgalmi szolgáltató olyan adatokat nyújt be, amelyek nem tartoznak a jelentéstételi kötelezettség hatálya alá (pl. a pénzforgalmi szolgáltató a 25 művelet küszöbérték alatti kedvezményezettek adatait küldi el). Ez utóbbi esetben az értesítésben fel kell tüntetni, hogy mely adatokat nem kellett volna továbbítani, és kérni kell azok törlését az újbóli benyújtásból. A küszöbérték alatti adatszolgáltatás – amely úgy tekintendő, hogy nem felel meg a 243b. cikkben megállapított szabályoknak – szankcionálható.

Abban az esetben, ha a pénzforgalmi szolgáltatók késedelmesen nyújtják be a fizetési adatüzeneteket, azokat a beérkezésüket és az érvényes validálásukat követően azonnal továbbítani kell a CESOP-ba, mivel az adatok hasznosak lesznek a rendszer számára. Ez azonban nem zárja ki, hogy a tagállamok az adatok késedelmes benyújtása esetén szankciókat alkalmazzanak.

5.4 A hibák spontán kijavítása

Bár a pénzforgalmi szolgáltatóknak az XSD-séma és az üzleti szabályok alapján ellenőrizniük kell az általuk továbbított adatok érvényességét, előfordulhat, hogy téves fizetési adatokat küldenek a CESOP-ba.

Ebben az esetben, ha a pénzforgalmi szolgáltatók megállapítják, hogy hibás adatokat küldtek a CESOP-ba, az XSD felhasználói útmutatóban meghatározott szabályoknak megfelelően spontán módon a helyesbített adatokat tartalmazó új fájlokat küldhetnek a tagállamoknak.

Erre vonatkozóan az uniós jogszabályokban nincs konkrét határidő, mivel mindig fontos, hogy a CESOP-ba pontos adatok kerüljenek. Mindazonáltal a szankciók elkerülése érdekében a spontán helyesbítéseket azon jelentéstételi időszak lejárta előtt kell elküldeni, amelyre vonatkoznak, később pedig a CESOP-ban szereplő adatok megőrzési időszakának (5 év) lejárta előtt. Ezen időszak után a helyesbítés nem lehetséges, mivel az eredeti adatok törlésre kerülnek.

6 ZÁRÓ MEGJEGYZÉSEK

Ezen iránymutatás célja, hogy gyakorlati információkat és magyarázatokat nyújtson a fizetési adatok pénzforgalmi szolgáltatók általi bejelentéséről és a tagállamok általi gyűjtéséről. Nem jelent jogi kötelezettséget, csak a jogi kötelezettség magyarázatára szolgál, és azzal nem ellentétes.

A pénzforgalmi piac fejlődését és a jelentéstételi kötelezettség alkalmazását követően az iránymutatás a jövőben változhat és frissülhet.

Az iránymutatással kapcsolatos kérdéseket vagy észrevételeket a TAXUD-CESOP@ec.europa.eu címre lehet küldeni.